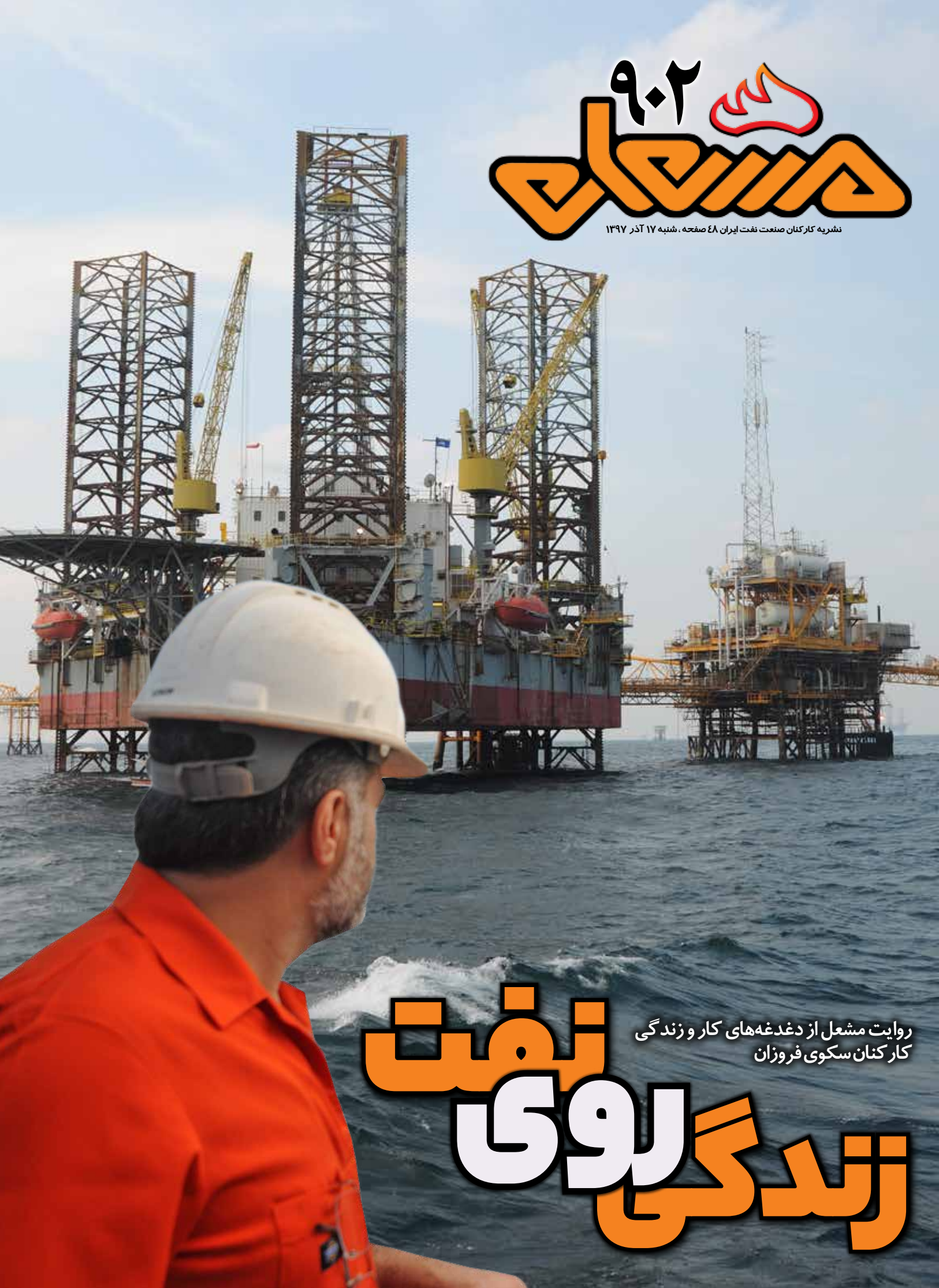

۹۰۲ مشعل

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران ۴۸ صفحه، شنبه ۱۷ آذر ۱۳۹۷

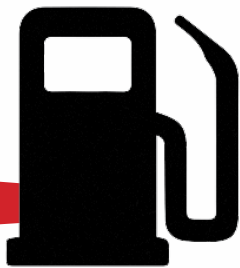
زندگی روی نفت

روایت مشعل از دغدغه‌های کار و زندگی
کارکنان سکوی فروزان

در اطلاعیه شماره ۵۵ شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران اعلام شد

لغو زمان بندی ثبت نام کارت سوخت المثنی بر اساس شماره تلفن همراه

شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران در اطلاعیه‌ای، زمان بندی اعلام شده برای ثبت نام کارت هوشمند سوخت المثنی را لغو و اعلام کرد: مالکان خودرو و موتورسیکلت فاقد کارت می‌توانند بدون در نظر گرفتن زمان بندی قبلی که بر اساس آخرین رقم سمت راست شماره تلفن همراه اعلام شده بود، نسبت به ثبت نام اقدام کنند. در متن اطلاعیه شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی آمده است: «به اطلاع هموطنان عزیز می‌رساند از روز چهارشنبه (۱۴ آذرماه) تا روز شنبه (۲۴ آذرماه)، ثبت نام درخواست کارت سوخت المثنی برای مالکان خودرو و موتورسیکلت فاقد کارت، بدون در نظر گرفتن زمان بندی قبلی که بر اساس آخرین رقم سمت راست شماره تلفن همراه اعلام شده بود، صورت می‌گیرد. لذا هموطنان با هر شماره تلفن همراه که در اختیار دارند و سیم کارت آن به نام آنها ثبت شده است، امکان ثبت نام در سامانه‌های خدمات دولت همراه و کد دستوری #۴* را دارند».

۴

۴

شرکت پالایش نفت لاوان

عکس: مجتبی محمد قلی

شناسنامه

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران

مدیر مسئول:
کسری نوری

سر دبیر:

حمیدرضا شاکری راد

دبیر سرویس اقتصادی: مهدی مهربانی
دبیر سرویس فرهنگی: علی بهرامی

همکاران تحریریه: اکرم برنجی، آرش جعفری، راحله خالقی، سمیه راهپیمان، معصومه اصغری، مرجان طباطبایی، سعید محمدیگی،

آرشیو و فنی

صفحه آرا: حسین گلپایگانی، بهاره افتخاری

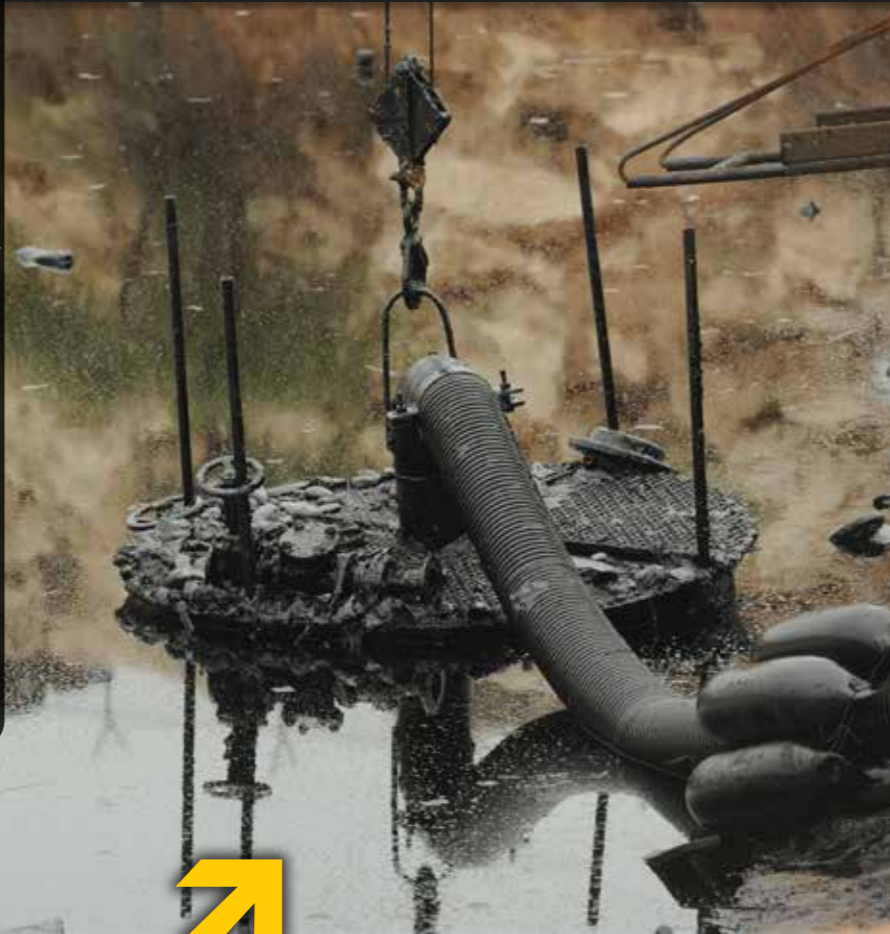
عکس: عبدالرضا محسنی، سید مصطفی حسینی، سید حسن حسینی، رضایرستمی، مجتبی محمدقلی نرگس مختار

ویراستاری: زهرا شهنازی، مرضیه بیگی فرانی

حروفچین: رقیه مصطفوی

هماهنگی و ارتباطات: مریم دهلوی

نشریه مشعل را در WWW.MASHAL.IR دنبال کنید

۱۸

**پارلمان نشینان حامی
احیای کارت سوخت**

**بخاری‌های
هرمتیک
در مسیر بازار**

۲۲

اهواز
مقصد اول سفر
مدیرعامل شرکت
ملی نفت

۸

از سوی معاون اول رئیس جمهوری
بخشنامه مصرف
بهینه گاز ابلاغ شد

غذا
دلخوشی
کوتاه مدت

۴۶

تیم فوتبال نفت مسجد سلیمان در هفته‌ای که دیگر نمایندگان نفت نتوانستند نتایج خوبی بگیرند، موفق شد در خانه، نخستین پیروزی خانگی فصل و دومین برد پیاپی خود را کسب کند تا با این پیروزی، از جمع تیم‌های انتهایی جدول جدا شود و برای بقا امیدوار تر از گذشته...

**نخستین پیروزی
تیم شهر اولین‌ها
در خانه**

۴۲

از طریق اسکن بارکد «کیو آر»
وارد سایت مشعل شوید.

**پایان عمر
دریاچه نفت
در خارک**

۱۳

**شرکت شهرها
چگونه
زاده شدند**

۳۴

به بهانه ۳۰ سالگرد تأسیس روز جهانی معلولین
**معلولیت
نباید محدودیت شود**

۴۴

شرکت گاز فراتر از مسئولیت
اجتماعی عمل می کند
**کمپین پنهانی
در پستوی مهربانی**

۲۰

زندگی شهری عامل افزایش
مبتلایان به اوتیسم در دهه‌های اخیر
**اوتیسم
درمان پذیر است**

۳۶

**احیای کارت
سوخت در جاده
مصرف بنزین**

۱۶

عکس: سید حسن حسینی

شنبه ۱۷ آذر ۱۳۹۷
نشانی: تهران، خیابان طالقانی، رو به روی
ساختمان مرکزی وزارت نفت
ساختمان شماره ۳۴ نفت- طبقه چهارم
تلفن: ۶۱۶۲۶۰۸۴
فکس: ۶۶۴۹۱۳۰۹
اداره کل روابط عمومی وزارت نفت
جمهوری اسلامی ایران
MASHAL.MOP.IR
Email: mashal@mop.ir

**زندگی روی
نفت**

رئیس جمهوری:

آمریکا قادر نیست صادرات نفت ایران را متوقف کند

میلیارد تومان برای بودجه عمومی سال ۹۸ پیش‌بینی کرده‌ایم. وزیر اقتصاد گفت: گاز بر خور دارند. گفت: گازسانی به روستاهای استان سمنان تا وی با تاکید بر این که ۹۷ درصد جمعیت استان سمنان از نعمت پایان این دولت تقریباً تمام می‌شود.

رئیس جمهوری گفت: آمریکا بداند نفت خود را می‌فروشیم و خواهیم فروخت. آنها قادر نیستند جلوی صادرات نفت ایران را بگیرند. اگر روزی بخواهند صادرات نفت ما را متوقف کنند، نفتی از خلیج فارس صادر نخواهد شد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری، دکتر حسن روحانی، روز سه‌شنبه (۱۳ آذرماه) در سفر به استان سمنان و در جمع مردم شاهرود گفت: آمریکا به دنبال کودتا در کشور ما ناموفق بود. آنها در پی تجزیه و جدا کردن خوزستان، تحریم ایران و شکستن قدرت کشورمان بودند اما موفق نشدند و باید بررسی شود چرا آمریکا این همه از ملت ایران و ایرانی‌ها عصبانی است.

وی افزود: آمریکا اعلام کرد که ایران را از صادرات نفت محروم می‌کند، ایران را از تبادل تجاری با دنیا باز می‌دارد و ایران را در منطقه و جهان منزوی می‌کند و اعلام کرد در منطقه اهدافی دارد تا به آنها دست یابد؛ اما ملت بزرگ ما در تمام این صحنه‌ها ثابت کرد پیروز نهایی این نبرد خواهد بود. رئیس جمهوری تصریح کرد: آمریکا قادر نیست روابط تجاری ما را با منطقه و جهان قطع کند و باید بداند در سراسر این سرزمین مردم ما با کشورهای منطقه و جهان روابط فرهنگی و اقتصادی و سیاسی خود را حفظ خواهند کرد و ارتباطات خود را با همسایگان و کشورهای اسلامی و جهان توسعه خواهیم داد. روحانی با بیان این که بودجه متعادل و سالمی را در ۲۵ آذر ماه تقدیم مجلس می‌کنیم، اعلام کرد: ۴۲۳ هزار

از سوی معاون اول رئیس جمهوری

بخشنامه مصرف بهینه گاز ابلاغ شد

معاون اول رئیس جمهوری هم‌زمان با کاهش دما در سراسر کشور و افزایش مصرف گاز، بخشنامه مصرف بهینه و ایمن گاز طبیعی را ابلاغ کرد. اسحاق جهانگیری، معاون اول رئیس جمهوری در بخشنامه‌ای خطاب به وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، موسسه‌ها و شرکت‌های دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، نیروهای مسلح و استانداری‌ها، بر لزوم مصرف بهینه و ایمن گاز طبیعی تاکید کرد و به این منظور نکاتی را یادآور شد.

سخنگوی وزارت امور خارجه:

توافق نفت در برابر غذای ایران و کره جنوبی صحت ندارد

سخنگوی وزارت امور خارجه گفت: نگاه ما مناسب هستند. قاسمی گفت: نگاه ما خوشبینانه است و امیدواریم این روند به خوبی پیش برود، همچنین شایعه‌پراکنی و گفتارهای غلط از قبیل نفت در برابر غذا که از کانون‌های مشخصی بیان می‌شود، زیربنایی ندارد.

سخنگوی وزارت امور خارجه تصریح کرد: فشار آمریکا به کشورهای جدی است و این موضوع پیچیدگی‌هایی دارد، اما اراده دیده شده در کشورهای اروپایی مثبت است و تصور می‌کنم در حال یافتن راهکارهایی برای استقرار سازوکارهای میان کشورهای اروپایی وجود داشته است و برخی کشورها این امکان را نداشتند که میزبانی را عهده‌دار شوند و برخی دیگر نیز اعلام آمادگی و این موضوع را با ما مطرح کرده‌اند، منتظر می‌مانیم تا روند تکمیل و قطعی شود.

بررسی آخرین وضع تولید نفت ایران در کمیسیون انرژی

افزایشی است. سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی با بیان این که توان تولید بالایی در شرکت ملی نفت ایران وجود دارد، تصریح کرد: هر میزان که مشتری وجود داشته باشد، در بخش تولید مشکلی وجود ندارد، البته در بحث فروش مشکلاتی ایجاد شده که بر اساس روش‌های جدید، روند فروش ادامه دارد.

سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی گفت: آخرین وضع سرمایه‌گذاری‌ها، میدان‌های مشترک و بازیافت نفت و همچنین تولید نفت ایران طی امسال و سال گذشته با حضور مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران در کمیسیون انرژی مجلس بررسی شد. اسدالله قره‌خانی درباره جلسه عصر روز یکشنبه (۱۱ آذرماه) کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی که با حضور مسعود کرباسیان، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران برگزار شد، گفت: مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران و معاونان وی در جلسه عصر دیروز این کمیسیون حضور یافتند و درباره برنامه‌های آینده این شرکت و وضع تولید نفت طی امسال و سال گذشته توضیحاتی ارائه کردند. وی افزود: در این نشست مباحثی درباره روند سرمایه‌گذاری‌ها، میدان‌های مشترک و بازیافت نفت مطرح، همچنین چالشی که از سوی اعضای کمیسیون عنوان شد، بحث تامین بودجه بود، زیرا هر میزان فروش نفت کاهش یابد سهم و بودجه شرکت ملی نفت نیز کاهش می‌یابد، اما هزینه‌های نفت

تصویب لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور در هیئت دولت

تشکیل شد که در پایان، لایحه بودجه سال آینده به تصویب هیئت وزیران رسید. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، در این جلسات، تبصره‌های پیشنهادی ارقام کلان و ویژگی‌های بودجه مورد بحث و تبادل نظر اعضا قرار گرفت و لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور به تصویب رسید. بر اساس این گزارش، یکی از مباحث کلیدی لایحه بودجه سال آینده، تعیین قیمت حامل‌های انرژی و همچنین میزان فروش نفت است. بهروز نعمتی، سخنگوی هیئت رئیسه مجلس شورای اسلامی چندی پیش گفت: صادرات نفت خام ایران در بودجه سال آینده بیش از یک میلیون بشکه در روز پیش‌بینی می‌شود.

جلسه فوق‌العاده هیئت وزیران صبح و بعدازظهر یکشنبه (۱۱ آذرماه) با موضوع بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور

اخبار بین الملل

توافق اولیه

مسکو و ریاض درباره کاهش تولید نفت

رئیس جمهوری روسیه اعلام کرد که هنوز هیچ رقم قطعی درباره کاهش احتمالی تولید نفت این کشور در هماهنگی با سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) وجود ندارد.

به گزارش خبرگزاری رویترز از بوینوس آیرس، ولادیمیر پوتین، رئیس جمهوری روسیه، روز شنبه (۱۰ آذرماه) پس از دیدار با محمد بن سلمان، ولیعهد عربستان سعودی در حاشیه نشست سران گروه ۲۰ (جی ۲۰) اعلام کرد که هیچ رقم قطعی درباره کاهش احتمالی تولید نفت در اختیار ندارد، اما روسیه به همکاری در زمینه کاهش تولید جهانی نفت ادامه خواهد داد.

وی گفت: مادر باره تمدید معاهداتمان توافق داریم، هنوز هیچ توافقی نهایی درباره حجم معاملات نیست، اما به همراه عربستان این کار را انجام خواهیم داد. رئیس جمهوری روسیه افزود: درباره اینکه رقم نهایی چیست، ما توافق کردیم که وضع بازار را بررسی کنیم و به سرعت به آن واکنش نشان دهیم.

وزیر نفت و گاز عمان:

برای کاهش تولید نفت اجماع وجود دارد

وزیر نفت و گاز عمان اعلام کرد که باور دارد میان تولیدکنندگان نفت عضو سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک)، برای کاهش دوباره تولید نفت اجماع وجود دارد. به گزارش خبرگزاری رویترز از وین، محمد بن حمد آل محمد، روز یکشنبه (۱۱ آذرماه) در پاسخ به پرسشی درباره وجود اجماع درباره کاهش تولید نفت گفت: بله، این طور فکر می‌کنم؛ ما از مزیت‌های کاهش تولید بهره بردیم. وی همچنین از آمادگی عمان برای همکاری با تصمیم‌اوپک و متحدانش برای کاهش تولید نفت خبر داد و گفت: البته، ما همواره قهرمان کاهش تولید بوده‌ایم. قرار است این هفته نشست اوپک و غیر اوپک برای بررسی شرایط بازار، در وین پایتخت اتریش برگزار شود.

ادامه سقوط قیمت سبده نفتی اوپک

میانگین قیمت سبده نفتی سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) در هفته گذشته بیش از ۴ دلار نسبت به هفته پیش از آن کاهش یافت و به کمتر از ۶۰ دلار رسید. به گزارش دبیرخانه اوپک، میانگین قیمت سبده نفتی اوپک در هفته گذشته به ۵۸ دلار و ۸۰ سنت رسید، در حالی که قیمت این شاخص در هفته پیش از آن ۶۲ دلار و ۸۳ سنت بود. همچنین قیمت سبده نفتی اوپک در روز جمعه (۹ آذرماه) به ۵۸ دلار و ۳۳ سنت رسید. سبده نفتی اوپک شامل انواع نفت خام تولیدی در ۱۵ کشور عضو این سازمان است.

تحولات صنعت نفت در هفته ای که گذشت

در آستانه نشست ۱۷۵ اوپک

زنگنه: بررسی دلایل خروج قطر از اوپک ضروری است

وزیر نفت بررسی دلایل خروج قطر از سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) را ضروری عنوان کرد. به گزارش خانه ملت، بیژن زنگنه در آستانه یکصدوهفتادوپنجمین نشست اوپک این را مطلب را درباره اعلام خروج قطر از اوپک اعلام کرد. زنگنه درباره صادرات نفت ایران هم گفت: با تلاش شبانه‌روزی و وحدت نظر در کل اجزا و ارکان نظام، وزارت نفت شبانه‌روزی برای صادرات نفت تلاش می‌کند تا بتواند مشکلات مردم را تا حد ممکن با افزایش درآمد‌های ارزی کاهش دهد. زنگنه درباره جلسه با کمیسیون انرژی مجلس هم توضیح داد: پیشنهادهای مربوط به موضوع طرح جامع انرژی به هیئت دولت ارائه شده است. وی درباره طرح برندینگ جایگاه‌های عرضه

نخستین

سکوی فاز ۱۳ پارس جنوبی نصب شد

نخستین عرشه دریایی فاز ۱۳ پارس جنوبی با وزنی حدود ۲ هزار و ۲۰۰ تن، در موقعیت مخزنی سکوی ۱۳B نصب شد. پیام معتمد، مجری طرح توسعه فاز ۱۳ پارس جنوبی با اعلام این خبر گفت: از ابتدای ماه گذشته دو عرشه ۱۳B و ۱۳D به‌طور همزمان در یارد صنعتی صدرا در بوشهر بارگیری و مهاربندی شدند و آمادگی کامل برای نصب در موقعیت‌های دریایی داشتند، اما به دلیل شرایط ناپایدار جوی و اهمیت رعایت الزامات ایمنی، نصب سکوی ۱۳B در نخستین بازه هوایی مناسب انجام شد. وی با اشاره به پیشرفت فیزیکی بیش از ۹۸ درصدی ساخت سکوی اصلی ۱۳B گفت: پس از دریافت گزارش شرایط مساعد آب و هوایی، عملیات نصب این سکو با پهلوگیری در کنار جرقیل دریایی اچ‌ال ۵۰۰۰ آغاز شد و پس از انجام مراحل جداسازی از شناور FLB ۱۲۴ با تلاش شبانه‌روزی مهندسان، نیروهای فنی کارفرما و شرکت صدرا روی

معامله ۱۲ هزار تن فرآورده هیدروکربوری در بورس انرژی

بازار فیزیکی بورس انرژی ایران، روز سه شنبه (۱۳ آذرماه) شاهد عرضه و معامله بیش از ۱۲ هزار تن انواع فرآورده هیدروکربوری بود. به گزارش بورس انرژی، رینگ داخلی این بورس، روز سه‌شنبه (۱۳ آذرماه) شاهد عرضه کالاهای متانول پتروشیمی شیراز، زاگرس و فن‌آوران، بوتان پالایش نفت کرمانشاه، برش سنگین پتروشیمی شازند، تبریز و امیرکبیر، نفتای سنگین تصفیه نشده پالایش نفت شیراز، نیتروژن و سوخت کوره سبک

پتروشیمی تبریز، میعانات گازی خانگیران و پارس جنوبی و پنتان پلاس پتروشیمی پارس بود. در این روز، ۱۲۶۱۲ تن انواع فرآورده هیدروکربوری به ارزش بیش از ۴۱۳ میلیارد ریال در بازار فیزیکی بورس انرژی ایران معامله شد. همچنین روز چهارشنبه (۱۴ آذرماه) کالاهای ریفرمیت پتروشیمی بوعلی، آیزوریسایکل و نفتای سنگین تصفیه نشده پالایش نفت شیراز در رینگ داخلی عرضه می‌شود.

انجام می‌شود که اکنون در آستانه انتخاب سرمایه‌گذار است و مراحل نهایی را طی می‌کند. این پیمان برای اجرایی شدن حدود یک سال و نیم تا دو سال زمان نیاز دارد. مومنی با بیان این که گازرسانی به همه شهر زاهدان انجام نشده، ادامه داد: ۲ پیمان برای فاز جدید گازرسانی زاهدان در نظر گرفته شده که برای پیمان نخست، پیمانکار کار خود را آغاز کرده است و پیمان بزرگ دیگری نیز برای انتخاب سرمایه‌گذار در دست اقدام است که فراخوان آن نوزدهم آذرماه در روزنامه‌ها منتشر خواهد شد تا باقی‌مانده حجم کار گازرسانی زاهدان با حضور سرمایه‌گذار اجرایی شود. وی تأکید کرد: در صورتی که همه کارها مطابق برنامه و بدون مشکل پیش برود پیش‌بینی می‌کنیم تا اواسط سال ۹۹ همه امور مربوط به گازرسانی به زاهدان اجرا و تکمیل شود. به گفته مومنی، اکنون در ایران‌شهر حدود ۱۵ هزار مشترک و در زاهدان نیز نزدیک ۱۵ هزار مشترک گاز طبیعی از این نعمت خدادادی استفاده می‌کنند که با توجه به شبکه‌گذاری انجام شده پیش‌بینی می‌شود حجم مشترکان زاهدان تا پایان امسال به بیش از ۳۶ هزار مشترک برسد. مدیر گازرسانی شرکت ملی گاز ادامه داد: در صورتی که زابل نیز به جمع مشترکان گاز طبیعی استان سیستان و بلوچستان اضافه شود، احتمال می‌دهیم تا پایان امسال تعداد مشترکان گاز این استان به ۵۰ هزار مشترک افزایش یابد. وی تأکید کرد: ما از برنامه گازرسانی استان سیستان و بلوچستان عقب نیستیم، اما گاهی اوقات در زمان رفع مشکلات پیش می‌آید که قابل پیش‌بینی نیستند و برای رفع این مشکلات به هماهنگی با سایر سازمان‌های خدماتی مثل شهرداری‌ها و راهنمایی و رانندگی نیاز داریم؛ زیرا گاهی از منظر ترافیکی ایرادهایی به روند احداث پروژه‌های گازرسانی گرفته می‌شود و حفاری می‌تواند در روند ترافیکی شهر اختلال ایجاد کند، بنابراین گازرسانی به زاهدان را فاز به فاز پیش می‌بریم و تأکید می‌کنیم که از برنامه عقب نیستیم.

گازرسانی به زاهدان تا اواسط سال ۹۹ به پایان می‌رسد

اکتوبر ۴۵۰ کیلومتر شبکه‌گذاری انجام شده است. به گفته مومنی، اکنون هفت هزار و ۶۰۰ انشعاب در زاهدان نصب شده و بیش از ۱۴ هزار مشترک، مصرف‌کننده گاز طبیعی هستند. مومنی از افتتاح طرح گازرسانی به شهر زابل در آذر ماه خیر داد و گفت: عملیات نصب ایستگاه‌های سی‌ان‌جی در زابل به پایان رسیده و مراحل نهایی را سپری می‌کند، بنابراین به‌زودی تزریق گاز در این شهر نیز انجام خواهد شد. وی افزود: شهر زابل به ۴۵۰ کیلومتر طراحی شبکه نیاز دارد که اکنون ۵۰ کیلومتر آن اجرایی شده و به‌زودی تزریق گاز آغاز خواهد شد. تا پیش از آن که خط انتقال گاز به زابل برسد، از طریق سی‌ان‌جی به این شهر گازرسانی می‌شود. مومنی ادامه داد: بعد از اتمام پروژه خط انتقال گاز زابل، این شهر نیز از خط سراسری گاز استفاده خواهد کرد. وی افزود: اکنون ۲ پروژه خط انتقال گاز در استان سیستان و بلوچستان اجرایی می‌شود؛ نخست خط انتقال گاز از زاهدان به سهرابی زابل با قطر ۳۶ اینچ است که پیمانکار در حال اجرای کار است. پیمان دیگری نیز از سهرابی زابل تا شهر زابل

مدیر گازرسانی شرکت ملی گاز ایران گفت: بر اساس شبکه‌گذاری انجام شده در زاهدان، گازرسانی به این شهر تا اواسط سال ۹۹ به پایان می‌رسد. سعید مومنی، روز سه‌شنبه (۱۳ آذرماه) در جمع خبرنگاران به تشریح وضع گازرسانی در استان سیستان و بلوچستان و به‌ویژه شهر زاهدان پرداخت و گفت: سال ۹۵ مشعل گاز در زاهدان روشن شد و تاکنون روند گازرسانی به این شهر مطابق برنامه پیش رفته است. وی افزود: اکنون مردم زاهدان با مشکل گاز طبیعی روبه‌رو نیستند و مشکل گاز مایع ال‌بی‌جی نیز به عهده شرکت ملی گاز نیست. وی با بیان اینکه اکنون ۸۰۰ ظرفیت خالی اشتراک گاز در شهر زاهدان وجود دارد، ادامه داد: پس از این که طرح گازرسانی به شهر زاهدان با حضور رئیس جمهوری به بهره‌برداری رسید، عملیات طراحی و گازرسانی به صورت همزمان آغاز و پنج فاز برای گازرسانی به سراسر شهر زاهدان در نظر گرفته شد. مومنی طول شبکه مورد نیاز شهر زاهدان را یک‌هزار و ۳۵۰ کیلومتر عنوان کرد که از این میزان با توجه به ظرفیت شهر،

فصل تازه تلاشگران صنعت نفت با مدیران جدید

اهواز؛

مقصد اول سفر مدیرعامل شرکت ملی نفت

مشعل | مهلت اجرای قانون منع به کارگیری بازنشستگان پایان یافت تا صنعت نفت هم در بخش های مختلف، شاهد حضور مدیرانی تازه نفس تر باشد که قبال مسئولیت جدید را بر تن کرده اند. در این میان، وزارت نفت در مقابسه با سایر دستگاه های دولتی پیشرو بود و بیژن زنگنه قبل از رسیدن موعد پایان این قانون، مدیران بازنشسته را فر خواند و ضمن خداحافظی، از عملکرد آنان در طول خدمتشان قدر دانی کرد.

کرباسیان حضور نمایندگان استان خوزستان در مجلس شورای اسلامی در آیین قدردانی از مدیران سه شرکت نفتی را بسیار ارزشمند عنوان کرد و گفت: این حضور نشان می دهد که نمایندگان مجلس شورای اسلامی قدردان تلاشگران صنعت نفت هستند.

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران به حضور استاندار خوزستان نیز در این آیین اشاره کرد و افزود: تجربه، دلسوزی و پیگیری، آقای شریعتی را در زمره استانداران جسور و موفق کشور قرار داده است.

کارکنان نفت، جهادی کار می کنند

غلامرضا شریعتی، استاندار استان خوزستان در این آیین با اشاره به این که نفت و خوزستان با هم عجین هستند، تصریح کرد: اگر صنعت نفت نوسازی شود و توسعه یابد، خوزستان هم توسعه می یابد. او با بیان اینکه کارکنان صنعت نفت، جهادی کار می کنند و از هیچ تلاشی دریغ نمی کنند، تصریح کرد: من این واقعیت را بویژه در مهار حریق و فوران چاه شماره ۱۴۷ میدان رگ سفید به عینه دیدم.

اولویت های ۳ مدیر جدید نفتی

مدیران عامل جدید سه شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب، شرکت ملی حفاری ایران و شرکت نفت و گاز اروندگان اولویت های خود را از افزایش انگیزه منابع انسانی تا بهبود فرایندهای عملیاتی مطرح کردند.

احمد محمدی، مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب اظهار کرد: ایران در غنی ترین کمر بند انرژی دنیا قرار گرفته است.

امیدوارم با همدلی ارکان صنعت نفت، در دستیابی به فناوری های روزآمد، جذب سرمایه، ازدیاد برداشت، ایفای مسئولیت اجتماعی، بهداشت، ایمنی و محیط زیست (اچ اس ای)، افزایش امنیت کارکنان و تاسیسات گام های بلندی برداریم.

وی با تأکید بر ضرورت بهبود محیط زیست در استان خوزستان گفت: شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب در برابر مردم خوزستان احساس مسئولیت می کند و از هیچ تلاشی برای بهبود وضع مردم این استان دریغ نخواهد کرد.

سیدعبدالله موسوی، مدیرعامل شرکت ملی حفاری ایران نیز اظهار کرد: صنعت حفاری، گنجینه نظام است. امیدوارم با آرامش در بدنه سازمان، متناسب سازی درآمد هزینه و رونق بازاریابی بین المللی، فضای کار و پیشرفت را در این شرکت بیش از پیش فراهم کنیم. جهانگیر پورهنگ، مدیرعامل شرکت نفت و گاز اروندگان نیز بر ضرورت توجه بیشتر به اصول بهداشت، ایمنی و محیط زیست و متناسب سازی ساختار این شرکت تأکید کرد و یادآور شد: اعتبارات خوبی به حوزه غرب کارون اختصاص یافته و امیدواریم این شرکت در تحقق اهداف پیش رو موفق باشد.

تقدیر نمایندگان مجلس از تلاشگران صنعت نفت

این مراسم افزون بر حضور مسئولان نفتی و استاندار خوزستان، شاهد حضور نمایندگان استان خوزستان در مجلس شورای اسلامی بود که در این مراسم، ضرورت توجه بیشتر به مردم این استان و افزایش نقش صنعت نفت در حوزه مسئولیت اجتماعی، افزایش انگیزه کارکنان صنعت نفت و ایجاد نشاط را مورد تأکید قرار دادند. همچنین قاسم ساعدی، رئیس مجمع نمایندگان استان خوزستان نیز افتخارهای

داخلی و بین المللی صنعت نفت را مدیون تلاشگران این صنعت دانست و گفت: بیژن عالی پور، مدیرعامل سابق شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب، افتخار استان خوزستان است.

وی با بیان این که اگر امروز صنعت نفت در منطقه و عرصه بین المللی مطرح است، به برکت حضور تلاشگران این صنعت است، افزود: از مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران درخواست می کنم به منظور افزایش انگیزه کارکنان صنعت نفت و ایجاد نشاط بین آنان و همچنین توجه بیشتر به حوزه مسئولیت اجتماعی اقدام هایی انجام دهد. همایون یوسفی، نماینده مردم اهواز در مجلس شورای اسلامی نیز اظهار کرد: نقش متخصصان صنعت نفت پس از تحریم ها، کمتر از نقش تیم دیپلماسی ایران در مذاکرات هسته ای نبود. همین زحمات، افزایش قابل توجه تولید نفت را رقم زد.

وی افزود: لازم است متناسب با ایفای نقش صنعت نفت در اقتصاد کشور، به همین اندازه به مردم خوزستان هم توجه بیشتری شود.

اختصاص ۱۱۰ میلیارد تومان اعتبار به حوزه مسئولیت اجتماعی

جواد کاظم نسب، دیگر نماینده مردم اهواز در مجلس شورای اسلامی نیز با اشاره به مشکلات مردم خوزستان گفت: امسال صنعت نفت ۱۱۰ میلیارد تومان اعتبار به حوزه مسئولیت های اجتماعی خوزستان اختصاص داد؛ اما نیازمندی های این استان و شهرهای آن بسیار بیش از این است.

وی با تأکید بر اینکه مردم خوزستان به توجه بیشتری نیاز دارند، تصریح کرد: آقای کرباسیان در هر سمتی که فعالیت داشته، همواره یار و خدمتگزار مردم خوزستان بوده است.

علی عسگر ظاهری، نماینده مردم مسجد سلیمان در مجلس شورای اسلامی نیز اظهار کرد: انتخاب معاونان وزیر نفت از میان وزیران دولت، برگ برنده ای برای صنعت نفت است.

وی تأکید کرد: صنعت نفت به رغم همه تلاش هایش در حوزه مسئولیت های اجتماعی، به این موضوع توجه بیشتری کند.

دیدار کرباسیان با نماینده ولی فقیه در استان و امام جمعه اهواز

مسعود کرباسیان، معاون وزیر و مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران در ادامه حضور در استان خوزستان، شامگاه چهارشنبه (۷ آذرماه) با نماینده ولی فقیه در استان و امام جمعه اهواز دیدار کرد.

آیت الله موسوی جزایری در این دیدار که احمد محمدی، مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب نیز حضور داشت، بر تقویت اقتصاد کشور برای مقابله با فشار دشمنان تأکید کرد.

وی با تأکید بر ضرورت ایجاد فرصت های جدید شغلی در استان، اولویت قراردادن نیروهای بومی در استخدام ها را خواستار شد.

امام جمعه اهواز همچنین با قدردانی از مدیران عامل سابق شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب، شرکت ملی حفاری ایران و شرکت بهره برداری نفت و گاز اروندگان، انتصاب مدیران عامل جدید این شرکت ها را تبریک گفت.

در این دیدار، کرباسیان گزارشی از وضعیت تولید ارائه و اظهار کرد: مجموعه مدیران و کارکنان شرکت ملی نفت ایران، با تکیه بر توان داخلی، تلاش ویژه ای در استمرار تولید نفت دارند.

کرباسیان بر استفاده از نیروهای متخصص جوان در صنعت نفت تأکید کرد و گفت: مجموعه تلاش هایی که در صنعت نفت و شرکت ملی نفت ایران انجام می شود، باید بخوبی بازتاب داده شود.

برای نمونه افزایش تولید پس از تحریم ها، اقدام های ارزشمند صنعت نفت در حوزه حفاری یا فعالیت توسعه ای در غرب کارون، تنها بخشی از فعالیت های انجام شده در این شرکت است.

او با قدردانی از مدیران عامل پیشین شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب، شرکت نفت و گاز اروندگان و شرکت ملی حفاری ایران یادآور شد: با در نظر گرفتن ظرفیت های قانونی، به طور حتم در آینده باز هم از توانمندی های این عزیزان استفاده خواهیم کرد.

گاز اروندگان و شرکت ملی حفاری ایران را هم بر گزار کند. او در همین زمینه گفت: افتخارم این است که در مسئولیت جدید، نخستین سفرم به استان خوزستان است؛ استانی که منشا تاریخ نفت و سرمایه ارزشمند کشور به شمار می رود.

آرامش امروز ما، موهون این استان است که خط اول در دوران جنگ تحمیلی بود. کرباسیان در این سفر، حامل پیام قدردانی وزیر نفت از این سه شرکت بود که مراتب تشکر از آنها را بیان کرد.

او با بیان اینکه اقتصاد مقاومتی و جهاد اقتصادی به معنای واقعی در نفت جریان دارد، این نکته را گوشزد کرد: آنهایی که می خواهند ما را به سستی بکشاند، این آرزو را با خود به گور می برند.

شرکت ملی نفت ایران هم به عنوان یکی از شرکت های مهم کشور و همچنین زیرمجموعه های دولتی شاهد حضور مسعود کرباسیان در قامت معاون وزیر نفت و مدیرعامل این شرکت بود که احکامی را صادر کرد تا مناطق نفت خیز کشور، فصل تازه ای را با حضور مدیرانی جوان تر پیش رو داشته باشند.

احمد محمدی، جهانگیر پورهنگ و سیدعبدالله موسوی، مثلث مدیران منصوب شده جدید را شامل شدند که به ترتیب به عنوان مدیران عامل شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب، شرکت نفت و گاز اروندگان و شرکت ملی حفاری ایران انتخاب شدند.

اهمیت این انتصاب ها تا جایی بود که مدیرعامل جدید شرکت ملی نفت ایران، اهواز را به عنوان نخستین مقصد سفر خود انتخاب کرد تا ضمن آن، آیین تجلیل و معارفه مدیران پیشین و جدید شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب، شرکت نفت و

زندگی روی نفت

درد

درد کارکنان اقماری علاوه بر دوری از خانواده و سختی کار، امنیت است. با فرسوده شدن تاسیسات و نبود شرایط مناسب برای اسکان و تجهیزات ایمنی مناسب، هر لحظه با استرس کار می‌کنیم

هنوز نیم ساعتی از راه را نرفته‌ایم که گیجی به سراغمان می‌آید. راهی که با موج بودن دریا و تکان‌های بی‌شمار، حال بسیاری از همراهان را بد می‌کند، بالاخره پس از گذشت ۴ ساعت به سکوی فروزان می‌رسیم. به محض رسیدن و پهلو گرفتن شناور کنار سکو، ۲ نفر از مهندسان اچ‌اس‌ای با بسکت فرود می‌آیند و مسائل ایمنی و نحوه فرارگیری در بسکت را که تقریباً همه گروه آن را تجربه کرده بودند، یادآور می‌شوند و با پوشیدن حلیقه نجات و گذاشتن کلاه ایمنی بر سر، روی سکو فرود می‌آییم.

معاون مجتمع به همراه سایر مدیران با خوشحالی پذیرای ما می‌شوند و افسر ارشد اچ‌اس‌ای با توجه به اینکه بیشتر اعضای گروه را خانم‌ها تشکیل می‌دهند، از شجاعت و تسلط‌مان در زمان سوار شدن بر بسکت تعریف و پس از خوشامدگویی، قوانین ایمنی برای اقامت چند ساعته در سکو را بازگو می‌کند.

به محض اینکه قدم بر سکو می‌گذاریم، بر خلاف دیگر سکوهای نفتی، صدای مهیب خروج گاز توجهم را جلب می‌کند. سرزمین آهنی احاطه شده در دریا که در همزیستی خود با آب، آهن و نفت، ۵۰ سال است نفت را برای فرآورش و ذخیره‌سازی با خط لوله ۲۰ اینچ زیر دریا به تاسیسات خشکی ارسال می‌کند.

با همراهی احمد سایه‌وند، معاون مجتمع فروزان از پله‌ها بالا می‌رویم و وارد دفتر کارش می‌شویم که به قول او کاش دیروز به آنجا می‌رفتیم تا شرایط اتاق آب گرفته را که با کاسه، لگن و پارچ آب راز روی میزها جمع می‌کردند، می‌دیدیم. راست می‌گفت، شرایط سکو برایم جای سوال داشت، چون با دیگر سکوها متفاوت بود. سکوت می‌کنم تا پس از توضیحات او، به وقش در مورد شرایط اسکان و کارکنان بیرسم.

دکل حفاری؛ محل اسکان کارکنان فروزان

سایه‌وند، حدود ۷ سال است که در این سمت کار می‌کند. از فروزان می‌گوید که میدان نفتی مشترک میان ایران و عربستان است و بخش

ایرانی آن «فروزان» و بخش عربستانی‌اش «مرجان» نام دارد. این میدان در سال ۱۳۴۵ با ذخیره نفت در جا به میزان ۲ میلیارد و ۳۰۹ میلیون بشکه کشف شده است.

او می‌گوید: بیشتر چاه‌های فروزان، اقماری (۱۱ حلقه چاه) است. به این معنی که نفت تولیدی با خط لوله وارد سکوی کارخانه می‌شود. در حال حاضر، میدان فروزان دارای سه سکو است؛ یک سکوی فرعی به نام FX در فاصله ۱۸ کیلومتری، سکوی اصلی FZ یا کارخانه و F۱۶ سکوی حفاری، ۱۰ جکت و ۲ دستگاه حفاری.

سایه‌وند به سوزاندن روزانه ۲۲۰ فوت مکعب گاز در میدان فروزان اشاره می‌کند که به دلیل گازهای همراه، نفت سبکی دارد. نسبت گاز به نفت میدان فروزان ۴ هزار gOR است، یعنی کوچکترین اشتباه به آتش‌سوزی و انفجار ختم می‌شود.

او ادامه می‌دهد: FY، سکوی مسکونی بود که برای طرح‌های توسعه‌ای تخریب شد و جایش را به دکل حفاری ۶۰ ساله از رده خارج داد و قرار بود برای تعمیرات اساسی راهی منطقه شود؛ اما با تغییر کاربری، امروز محل اسکان ۶۰ تا ۷۰ نفر از کارکنان اقماری است که شرایط نامناسب را به امید اجرای طرح‌های توسعه‌ای و نوسازی تحمل می‌کنند.

همچنین از طرح‌های نیمه‌تمامی می‌گوید که استنارت آن از سال ۷۹ زده شده و تا به امروز به دلایل متعدد از جمله سوءمدیریت در شرکت‌های پیمانکاران داخلی ناتمام باقی مانده و الزام امروز میدان فروزان، اجرای طرح‌های توسعه‌ای و نوسازی است که باید مدیران برای آن تدبیری بیندیشند.

هزار روز کار بدون حادثه

ابراهیم غیائی، افسر ارشد اچ‌اس‌ای مجتمع فروزان درباره شرایط ایمنی سکو می‌گوید: ۴ نفر در این بخش به صورت اقماری و ۲ نفر در سکوی فرعی خدمت می‌کنیم. کار ما براساس ایمنی که از امنیت می‌آید، با اولویت حفظ امنیت کارکنان و بعد حفظ تاسیسات تعریف شده است.

هر روز پروانه کار صادر می‌شود که یکسری از آنها پرمیت کار سرد است و با حرارت و شعله سروکار ندارد و یکسری پرمیت حرارتی است که این بخش، حساسیت و دقت بالاتری را می‌طلبد؛ چرا که کوچکترین اشتباه، با توجه به حجم گاز بسیار و سبک بودن نفت این میدان، به خسارتی غیرقابل جبران منجر خواهد شد.

از مانورهای مداوم و تجهیزات سکو می‌گوید که همیشه ۲ شناور آتش‌خوار، به صورت استندبای، مخصوص در زمان فعالیت‌های جوشکاری آماده است و تجهیزاتی از قبیل یک فایر بومپ که در هر دقیقه ۶۶۰ مترمکعب آب تولید می‌کند که با ورود به سکو، وارد انشعابات مختلف مجتمع می‌شود تا هر کدام از بخش‌های تاسیسات سکو که به آب نیاز دارند، از آن استفاده کنند. همچنین ۲ قایق نجات که هر کدام، ظرفیت شان ۵۰ نفر است.

افسر ارشد اچ‌اس‌ای مجتمع فروزان می‌گوید: تا آنجا که امکان دارد، از ورود هر گونه آلاینده از تاسیسات نفتی به دریا جلوگیری می‌کنیم، به طور کلی این اصل در سطح منطقه و سکوها نهادینه شده و جزء فرهنگ ماست.

غیائی ادامه می‌دهد: در گذشته به این میزان زباله تولید نمی‌شد؛ ولی الان به خاطر آب معدنی و سایر مواد خوراکی، حجم انباشت پلاستیک زیاد است که گاه در این دکل که محل سکونت‌مان است، سوزانده شده یا به خاک ارسال می‌شود.

او در آخر با اشاره به اینکه سکوی فروزان بیش از هزار روز کار بدون حادثه داشته، می‌گوید: اصل بر پیشگیری بوده و این اتفاق خوب به این دلیل است که ۹۹ درصد پیشگیری کرده‌ایم و تنها یک درصد حادثه داشته‌ایم.

در زندگی‌مان وجود خارجی نداریم

سختی‌های کار روی سکو خیلی زیاد است. گاهی شب‌ها، زمانی که به دریا نگاه می‌کنی، ته دلت خالی می‌شود. ۱۴ روز وسط دریا، روی سازه

غول‌آسای فولادی، در با اطراف را احاطه کرده؛ در بایی که یک وقت آرام است و یک وقت توفانی و فکر خانواده و مشکلاتی که اجتناب‌ناپذیر است و تو راهی جز صبر و تحمل آنها نداری، سوهان روح می‌شود. اینها بخشی از صحبت‌های یکی از کارکنان سکوی نفتی فروزان است که می‌گوید: کارکنان اقماری در زندگی وجود خارجی ندارند و مثل سایه بین منطقه و خانه در حال حرکت هستند.

امنیت، درد جدید کارکنان اقماری

یکی دیگر از کارکنان به ستم می‌آید و می‌گوید: بنویسید درد کارکنان اقماری علاوه بر دوری از خانواده و سختی کار، امنیت است. با فرسوده شدن تاسیسات و نبود شرایط مناسب برای اسکان و تجهیزات ایمنی مناسب، هر لحظه با استرس کار می‌کنیم. همچنین امکان انتشار گازهای سمی و خطرناک، مصدومیت و مسمومیت نیز بر مشکلاتمان افزوده شده است.

آلودگی صوتی آزارمان می‌دهد

استاندارد آلودگی صوتی ۸۵ دسی‌بل است که در اینجا گاه به ۱۲۵ دسی‌بل می‌رسد؛ مشکلی که سال‌هاست کارکنان از آن رنج می‌برند و گوشی‌های ایمنی هم دیگر چاره کارشان نیست. بیشتر بچه‌ها درگیر بیماری افسردگی، کم‌شنوایی و آلودگی هوا و صوتی هستند.

اتاق کنترل موقت، دائمی شد

مسئول شیفت اتاق کنترل کارخانه فروزان می‌گوید: شیفت‌مان ۳ نفره است. ۲ نفر در کارخانه و یک نفر در اتاق کنترل. در اتاق کنترل، مسئولیت بررسی وضع کل کارخانه را برعهده دارم و کارهای هماهنگی با رئیس و معاون مجتمع برای کارهای تعمیرات و بهره‌برداری را انجام می‌دهم.

پایان عمر دریاچه نفت در خارک

جزیره خارک، یکی از زیباترین جزایر ایران در خلیج فارس، در ۵۷ کیلومتری بندر بوشهر که با طول تقریبی ۸ کیلومتر و عرض حدود ۵ کیلومتر در ۳۸ کیلومتری بندر گناوه واقع شده است. جزیره نفتی منحصر به فردی که همزمان تولید، ذخیره سازی و صادرات نفت خام در آن انجام می‌شود و سال‌هاست که عنوان بزرگترین ذخیره ساز و صادرکننده نفت را یدک می‌کشد.

جمع آوری آب روی سکوهای حفاری شود. وی میزان ناخالصی موجود در این پیت‌های نفتی را بین ۱۵ تا ۲۵ هزار PPM اعلام کرد که با طراحی این دستگاه، میزان ناخالصی به ۲۰۰ پی پی ام می‌رسد، یعنی شاهد خروج آب خالص و شفاف از این دستگاه خواهیم بود.

احیای فضای سبز با کمک پژوهشگاه صنعت نفت

رجب‌خانی به امضای قرارداد ۲۵۰ میلیارد ریالی بین پژوهشگاه صنعت نفت و شرکت نفت فلات قاره ایران با هدف پاک‌سازی خاک آلوده به ترکیبات نفتی حوضچه‌های پساب نیز اشاره و اظهار کرد: بر اساس این قرارداد که تا پایان سال اجرایی می‌شود، خاک موجود در پیت نفتی احیا و پیت به فضای سبز در این منطقه تبدیل می‌شود.

وی ادامه داد: خاک این منطقه به روش کشت باکتری زیر و رو با نایش و آفتاب‌احیای می‌شود که البته ۲-۳ سال زمان نیاز است تا خاک این منطقه احیا و به فضای سبز تبدیل شود.

مسئولیت اجتماعی در خارک

رئیس منطقه عملیاتی خارک با اشاره به پروژه‌ها و اقدام‌های مسئولیت اجتماعی در این منطقه می‌گوید: اشتغالزایی بومی‌ها، یکی از اولویت‌های شرکت بود که در حال حاضر ۶۰ تا ۷۰ درصد کارگران بیمانکاری و قراردادی را بومی‌های خارک، گناوه و بوشهر تشکیل می‌دهند. وی اعزام پزشک و هلی کوپتر در زمان نیاز برای نجات جان بومی‌ها با اینکه هلال احمر در منطقه مستقر است و رفع نقص لنج‌ها و کمک به ماهیگیران بومی را که گاه در دریا گرفتار می‌شوند، از دیگر اقدام‌های حوزه مسئولیت اجتماعی اعلام کرد. رجب‌خانی همچنین کمک به اداره بنادر برای عملیات امداد و نجات و احیای جان غواص‌های محلی و درمان با استفاده از اتاق فشار و خدمات پروازی را هم بخشی دیگر از این اقدام‌ها دانست.

وی همچنین به طرح حمایت از آهوان منطقه خارک که برای نخستین بار انجام می‌شود، اشاره کرد و گفت: حمایت از آهوان، نمونه دیگری از اقدام‌های زیست‌محیطی منطقه خارک محسوب می‌شود که با همکاری سازمان محیط زیست منطقه در حال انجام و پیگیری است.

رئیس منطقه عملیاتی خارک افزود: برای حفظ و تکثیر این گونه حیوانی، هر اقدامی از جمله تامین علوفه، احداث آب‌خورد و همچنین کمک‌های

جزیره خارک ۴ میدان نفتی ابودر، دورود، نوروز و فروزان را در اطراف خود دارد و به خاطر این حجم فعالیت نفتی و به دلیل آلودگی‌های نفتی زیست‌بوم منطقه، همیشه تحت کنترل و نظارت از سوی سازمان محیط زیست بوده است. سال‌هاست که کاهش آلودگی زیست‌محیطی از قبیل گازهای همراه و جمع آوری پیت‌های نفتی و پساب‌های صنعتی و بهداشتی و جلوگیری از نشت گاز در خشکی و دریا، جزء دغدغه مدیران و اولویت وزارت نفت قرار گرفته است. نتیجه تمامی پیگیری‌ها و حساسیت‌ها به جمع آوری دریاچه ۵۰ ساله نفت در خارک انجامید که برای بررسی روند اجرای این پروژه بزرگ زیست‌محیطی، راهی جزیره خارک شدیم و به همراه رئیس منطقه به محل اجرای پروژه رفتیم تا از نزدیک در جریان کار قرار بگیریم.

جمع آوری چاله‌های سوخت

عباس رجب‌خانی، در تشریح اقدام‌های شاخص زیست‌محیطی شرکت نفت فلات قاره ایران در منطقه خارک گفت: یکی از مهمترین فعالیت‌های صورت گرفته در این حوزه، جمع آوری پیت نفتی ۵۰ ساله خارک است که از زمان تاسیس این شرکت وجود داشته است. وی ادامه داد: این اقدام در زمینه تصفیه پساب‌های صنعتی صورت گرفته و پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال به اتمام برسد. رئیس منطقه عملیاتی خارک توضیح داد: از ابتدا پساب‌های صنعتی همراه نفت به یک پیت بزرگ منتقل و در آن ته‌نشین می‌شد که ضمن آلودگی‌های زیست‌محیطی، بخارات نامطلوبی نیز از آن متصاعد می‌شد؛ شرکت نفت فلات قاره ایران در گام اول، تاسیس کارخانه پساب صنعتی در مجاورت تاسیسات این شرکت را در دستور کار قرار داد و در گام دوم نسبت به ارتقای این سیستم اقدام کرد. رجب‌خانی، مساحت پیت‌های نفتی خارک را ۴ هکتار اعلام کرد که قرار است با اجرای این پروژه تا دو سال آینده، این لکه سیاه از نقشه گوگل پاک و به فضای سبز تبدیل شود.

پیت‌های نفتی ۸۰ هزار بشکه‌ای

رئیس منطقه عملیاتی خارک در ادامه، نفت موجود در این پیت‌های نفتی را ۷۰ تا ۸۰ هزار بشکه اعلام کرد که بسیاری از آن تخلیه شده و در حال جمع آوری است.

رجب‌خانی گفت: به منظور جمع آوری پیت‌های نفتی، یک مخزن نمک‌زدای اوراق و بدون استفاده در منطقه لاوان به خارک انتقال داده شد و کاربری آن تغییر یافت که با توجه به تیغه‌هایی که در داخل آن تعبیه شده است، امکان جداسازی نفت و آب از پساب‌ها فراهم شد.

وی افزود: با این جداسازی و سرازیر شدن آب خالص به دریا، نفت موجود در پیت، جمع آوری و تخلیه می‌شود و سلج‌های نفتی (Sludge) باقی‌مانده که قابل استفاده در فرآورده‌هایی مانند قیر و ایزوگام است، برای فروش به مزایده گذاشته خواهد شد.

رئیس منطقه عملیاتی خارک ادامه داد: جاهایی هم به منظور نگهداری آب‌های ایجادشده روی سکوها در لایه‌های زیرزمینی حفاری شده تا دور ریز آبی روی سکو نداشته باشیم و آب را به مخزن برگردانیم که نخستین چاه در میدان ابودر حفاری شده و قرار است در ۲-۳ سال آینده، چاه‌های دیگری در این میدان و میدان‌های دیگر به منظور

می‌پرسم. معاون مجتمع حیدر شوهان، پزشک سکو را معرفی می‌کند. از او درباره شرایط پزشکی و امکانات درمانی روی سکو می‌پرسم. بی‌درنگ می‌گوید: اینجا عمده کارمان اورژانس است. یعنی موارد اورژانسی در اولویت قرار دارد. تجهیزات سکو برای اورژانس قابل قبول است؛ البته خرابی دستگاه‌ها و رسیدگی دیر به آنها معضلی است که باید به آن توجه ویژه شود.

از مراجعات روزانه‌اش می‌گوید، اینکه بیشتر مراجعه‌ها مربوط به سرماخوردگی، کمردرد، آسیب‌دیدگی، پارگی، گرفتگی عضلات، کوفتگی و بریدگی است. در کنار اینها همیشه و هر لحظه آماده هستیم؛ چرا که بیشتر مشکلات اتفاق‌های ناگهانی نظیر بیماری‌های قلبی و سکنه‌های ناگهانی است که فرد در لحظه به رسیدگی و انتقال به مراکز درمانی نیاز دارد. مشکل اینجاست که همیشه امکان انتقال سریع بیمار میسر نمی‌شود؛ چرا که دریا روزی سرازیر دارد و روز دیگر ناسازگار است. بنابراین همیشه برای ارائه خدمات اورژانسی در حالت آماده باش هستیم.

به توفان چندروز گذشته خارک اشاره می‌کند که سه روز تمام هیچ کس امکان تکان خوردن از اتاقش را نداشت که به دلیل توفان، آب شامی‌دنی و شست‌وشو جیره‌بندی شده بود. از هلی کوپترها می‌گوید که همیشه حتی خلبان با سلام و صلوات رفت و آمد می‌کند. به حادثه سه سقوط هواپیما در چهار سال اخیر هم اشاره می‌کند که همگی در حال انتقال بیمار بودند.

تاکیدی می‌کند که فشار کار بالاست؛ اما بسیاری از بیماری‌های روی سکو، ناشی از استرس زیاد و کم تحرکی، ورزش نکردن و خوردن زیاد است که کارکنان را دچار دردهای عضلانی و مشکلات گوارشی کرده است. همچنین از حساسیت‌های پوستی، به عنوان یکی دیگر از بیماری‌های شایع روی سکو نام می‌برد.

دکتر شوهان می‌گوید: اینجا ۲۴ ساعته می‌لرزد و صدای بلند و بوی گاز آزاردهنده است. استرس‌های شغلی و ۱۴ روز دوری از خانواده بر روابط شخصی و خانوادگی‌شان تاثیر منفی گذاشته، در یک جمله نفت پول دارد؛ ولی در کنارش فرسایش هم دارد. وی به کهنگی بارج و عدم رعایت مسائل بهداشتی و نبود امکانات تفریحی اشاره می‌کند و می‌گوید: باید اینجا زندگی کرد تا شرایط را درک کرد. هنوز مشغول گفت‌وگو هستیم که اطلاع می‌دهند هلی کوپتر نشسته است و باید به خارک برگردیم. قبل از برگشت، افسر ارشد ای‌اس‌ای سکو، نحوه پوشیدن جلیقه نجات و سوار شدن به هلی کوپتر را آموزش می‌دهد. به ساعت نگاه می‌کنم که چقدر زود گذشت. عقربه‌ها، ساعت ۴ بعدازظهر را نشان می‌دهند. اقامت چند ساعته‌مان روی سکو فروزان تمام می‌شود. حرف‌ها و مشکلاتشان را شنیدیم و حالا زمان رفتن است یا بهتر بگوییم، زمان گذر از دریا، سازه آهنی و صدای مهیب گاز...

محمد مهدی بهرامی، از شرایط نامناسب اتاق کنترل می‌گوید و اینکه در زمان اجرای طرح توسعه و نوسازی برای جلوگیری از قطع تولید، اتاق کنترل موقت درست کردیم که به دلایلی دائمی شد و روزانه ۱۲ ساعت با صدای زیاد و لرزش در اتاقک کار می‌کنیم. مشکل این است که اتاق کنترل کنار توربوپمپی است که نفت را به خارک ارسال می‌کند و روبروی مان هم ظرف‌های تفکیک قرار دارد که اگر گازی نشت کند، اولین جایی که از بین می‌رود، اتاق کنترل است. متأسفانه در سکو، هیچ سنسوری برای نشت گاز و آتش‌سوزی وجود ندارد، مگر فردی در کارخانه ببیند و اطلاع دهد.

تولید به نرخ جان

یکی از کارکنان می‌گوید: اینجا قیمت تولید نفت به نرخ جان مان است. ای کاش آنهایی که می‌گویند ما حقوق نجومی می‌گیریم، برای یک دوره ۱۴ روزه، نه حتی یک روز کامل روی سکو بیایند و ببینند که نفت با چه مشقت و سختی تولید می‌شود که امروز، ما را از امکانات آن محروم می‌کنند.

اقماری‌ها بدون همسران شان هیچ هستند

کارکنان هر کدام حکایتی دارند شنیدنی که گاه می‌خندی و اغلب از شنیدنش غمگین می‌شوی. یکی از آنها مثل بقیه از مشکلات طرح اقماری می‌گوید: «کار اقماری، یعنی ۱۴ روز کار، ۱۴ روز استراحت» بقیه می‌گویند استراحت؛ اما اقماری‌ها چنین اعتقادی ندارند؛ چرا که به محض رسیدن به خانه باید به کارهای عقب افتاده یا رفع مشکلات بپردازند. یکی دیگر می‌گوید: تا چند روز اول مثل غربیه‌ها کنج اتاق کز می‌کنم تا به مرور خجالت بچه‌هایم از من کم شود و مرا هم عضوی از خانواده بدانند. از همسرش می‌گوید و اینکه اقماری‌ها بدون همسران شان هیچ هستند؛ اگر کارکنان اقماری خانواده دارند، هنر و غیرت همسران شان است، نه زحمت آنها.

پینگ‌پنگ و تلویزیون خراب؛ تنها تفریح کارکنان سکو

امکانات رفاهی سکوی فروزان، تنها میز پینگ‌پنگ است که بعد از ظهرها پس از اتمام کار، ساعت ۶ غروب، اینجا پشت در اتاق مثل پسر بچه‌های ۱۰ تا ۱۲ ساله صف می‌بندیم و ۴ نفره بازی می‌کنیم. این را یکی دیگر از کارکنان سکو می‌گوید و به اتاق اشاره می‌کند. سرکی به داخل اتاق می‌کشم، جای تکان خوردن نیست. می‌گوید: با هر بار ضربه زدن به توپ، به دیوار برخورد می‌کنیم؛ اما چه کنیم که این کار تنها راه خلاصی از فکر و خیال است. البته یک تلویزیون هم داریم که بیشتر اوقات خراب است و بعد از کار راهی جز رفتن به اتاق نداریم. اینجا هیچ امکاناتی برای ساعت‌های تنهایی‌مان نیست.

امکانات اورژانسی قابل قبول است

از شرایط بهداشتی و امکانات پزشکی

مساحت پیت‌های نفتی

خارک ۴ هکتار است که با

اجرای این پروژه تا دو سال

آینده، این لکه سیاه از نقشه گوگل

پاک و به فضای سبز تبدیل می‌شود

روایت «مشعل» از خدمات عام‌المنفعه شرکت پالایش نفت لاوان

آب و گاز رایگان

سمیه راهیما استفاده از توان و ظرفیت فنی متخصصان پالایشگاهی و صنعتگران داخلی برای رفع نیازهای فنی و مهندسی در بخش قطعات و تجهیزات بر کسی پوشیده نیست، از این رو شرکت پالایش نفت لاوان از این قاعده مستثنی نیست و توانسته است گام‌های موثری در مسیر خود کفایی بردارد. حفظ و استمرار تولید، دستیابی به بازارهای جهانی، بهینه‌سازی مصرف انرژی و رعایت قوانین و استانداردهای فنی و زیست محیطی را می‌توان از اهداف پالایشگاه لاوان برشمرد که در کنار موارد یاد شده، مسئولیت اجتماعی جزیره دهکده لاوان را سرلوحه کار خود قرار داده است. تامین آب آشامیدنی و گاز مصرفی ساکنان جزیره و... مصداق عملکرد شرکت پالایش نفت لاوان در زمینه مسئولیت اجتماعی است.

قطعه و به صرفه‌جویی ۶۶ میلیارد ریال به‌باییم؛ این در حالی است که سال ۱۳۹۶ نیز ۸۵۹ قطعه داخلی‌سازی شده و به صرفه‌جویی ۲۳۹ میلیارد ریال دست‌یافتیم»

از کاهش آلودگی هوا تا کاهش گازهای اسیدی

محبوب با اشاره به اینکه شرکت پالایش نفت لاوان در طول سالیان گذشته از محیط زیست غافل نشده و پروژه‌های فرآیندی محیط زیستی را در دستور کار قرار داده است، می‌گوید: «نجمه پروژه‌های زیست محیطی می‌تواند به کاهش آلودگی هوا، خاک و آب از طریق کاهش ۹۸٫۳ درصدی میزان گوگرد سوخت جت و ۹۹٫۵ درصدی گوگرد در نفت گاز، بازیافت گوگرد از گازهای اسیدی، به میزان ۹۹٫۵ درصد و جلوگیری از انتشار آلاینده‌ها در محیط زیست، کاهش میزان گازهای اسیدی در OFF GAS های خروجی از واحدهای فرآیندی به میزان ۹۹٫۹۹ درصد، تصفیه فاضلاب ترش واحدهای بالادستی به میزان ۹۹٫۷ درصد و جلوگیری از انتشار آلاینده‌ها در محیط زیست اشاره کرد در این میان کاهش Oil، COD، BOD 5 در پساب‌های صنعتی، به میزان ۷۰ درصد و جلوگیری از انتشار

حمیدرضا محبوب مدیر عملیات شرکت پالایش نفت لاوان می‌گوید: «این شرکت یک‌هزار و ۱۸۶ نفر کارمند دارد که بر اساس طرح استخدامی سال ۱۳۸۶ مبنی بر جذب نیروهای بومی توانسته‌ایم تا به امروز ۲۲۰ نفر از ساکنان دهکده نوار ساحلی لاوان را جذب کنیم که در واحدهای مختلف به‌بهرمداری، تعمیرات فضای سبز و خدمات فعالیت می‌کنند» به گفته او «شرکت پالایش نفت لاوان، احترام به همسایگان را به عنوان بخشی از منشور اخلاقی خود در دستور کار قرار داده و اعتقاد دارد که تکريم انسان‌ها و جلب رضایت آنها به عنوان یک وظیفه اساسی، نه در کنار سایر فعالیت‌ها، بلکه به عنوان یک اصل می‌بایست در نظر گرفته و اجرا شود. شرکت پالایش نفت لاوان، خدمت‌رسانی به ساکنان و جزیره لاوان را همزمان با سایر فعالیت‌های سازمانی به‌انجام رسانده و با ایجاد تباط مؤثر با نهادهای دولتی و مردمی در جزیره لاوان موفق شده است اقدام‌های بسیار مؤثر و قابل توجهی را در جهت ارتقای وضعیت عمومی جزیره لاوان و بهبود ساختار فرهنگی، رفاهی، آموزشی، تفریحی و بهداشتی ساکنان جزیره از طریق انجام پروژه‌های مختلف عمرانی در جزیره لاوان به‌اجرا آورد. به‌طور قطع توجه به نیازهای ساکنان جزیره لاوان به‌عنوان همسایگان و مجاوران شرکت پالایش نفت این منطقه، زمینه‌شکوفایی، توسعه و رشد را در بخش‌های مختلف منطقه فراهم کرده و چهره زندگی را برای اهالی و ساکنان آن جذاب‌تر و لذت‌بخش‌تر خواهد کرد. شرکت پالایش نفت لاوان حوزه مسئولیت اجتماعی و اقدام‌هایی انجام داده است که از آن جمله می‌توان به تامین شارژ سیلندر گاز خانگی آنها با تغییر الگوی تولید عملیاتی در بازه‌های زمانی مشخص و تامین روزانه ۱۰۰ هزار لیتر آب آشامیدنی مورد نیاز اهالی جزیره به صورت رایگان، جذب و به کارگیری نیروهای بومی در پالایشگاه، احداث دبیرستان خلیج فارس به عنوان نخستین دبیرستان در جزیره، احداث مجموعه تفریحی پارک ساحلی بوستان نفت، احداث مهدکودک شکوفه‌های انقلاب، احداث آموزشگاه خیاطی و کارگاه تولیدی ریخته و انجام مطالعات سازمان‌دهی و مدیریت پسماندها در جزیره به‌مشارکت شرکت نفت فلات قاره اشاره کرد»

داخلی‌سازی ۸۵۹ قطعه

مدیر شرکت پالایش نفت لاوان در ادامه به بحث خودکفایی و توانمندی داخلی شرکت پالایش نفت لاوان اشاره می‌کند و می‌افزاید: «این شرکت نیروهای متخصصی دارد که به دانش تولید برخی قطعات مورد نیاز پالایشگاه دست یافته‌اند؛ با این روش از خریدهای خارجی جلوگیری می‌شود. با توجه به توان داخلی توانستیم در سال ۱۳۹۵ به تولید ۴۴۵

حادثه دست یابد. ضمن آنکه به تمامی کارکنان پالایشگاه در زمینه اجلاس‌ای آموزش‌هایی داده می‌شود و برنامه‌ریزی‌های انجام شده مشارکت کارکنان در دوره‌های آموزشی به ۴۰ درصد رسیده است و به سرانه آموزش اس‌ای به میزان ۲۴ ساعت دست یافته‌ایم. در عین حال برگزاری دوره‌های آموزش اطفای حریق به‌طور مستمر برای تمام کارکنان و ارزیابی و اثربخشی تمامی دوره‌های آموزشی اجلاس‌ای، از دیگر دستاوردهای شرکت پالایش نفت لاوان در زمینه بهداشت، ایمنی و محیط زیست است. در سال ۱۳۹۵ نیز با اجرای پروژه‌های احداث واحدهای تطهیر، پروژه احداث واحدهای تحت لیسانس و پروژه احداث واحدهای سرویس‌های جانبی به ۱۵ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر-ساعت کار بدون حادثه دست یافته‌ایم»

اجرای طرح جامع بهبود فرآیند

محبوب ادامه می‌دهد: «این شرکت به منظور ارتقای کیفیت و افزایش کمی فرآورده‌های تولیدی خود در راستای صیانت از محیط زیست اقدام به اجرای طرح جامع بهبود فرآیند بهینه‌سازی ظرفیت در پالایشگاه کرده است. این طرح شامل پروژه‌های احداث واحد تطهیر، احداث واحدهای تصفیه هیدروژنی و ایزومرهای نفتی سبک، تصفیه هیدروژنی و تبدیل کاتالیستی، تصفیه هیدروژنی فرآورده‌های میان تطهیر نفت سفید و نفت گاز، واحد بازیافت گوگرد ایجاد سرویس‌های وابسته جانبی و احداث دورشته خط لوله ۱۶ اینچی برای بارگیری فرآورده‌های نفتی می‌شود که در قراردادهایی با پیمانکاران اجرایی داخلی به صورت مهندسی، خرید و ساخت (E.P.C) صورت گرفت. با اجرای شدن طرح جامع به نتایج و دستاوردهایی از جمله افزایش ظرفیت پالایش نفت خام تولید فرآورده‌های نفتی بر اساس استانداردهای روز جهانی (یورو ۴)، بهبود عملکرد اقتصادی شرکت دست یافته‌ایم. ضمن آنکه در این طرح به فراهم کردن زمین‌های اشتغال مولد و مستمر، ایجاد روحیه اعتماد به نفس و خودباور نسبت به توان و تولید داخلی ارتقای سطح دانش و تجربه نیروی انسانی و ایجاد بسترهای لازم برای تربیت نیروهای متخصص و استفاده حداکثر و بهینه از ظرفیت‌ها و امکانات داخلی و ارتقای توانمندی شرکت‌ها و مشارکت‌های داخلی برای حضور مؤثرتر در عرصه‌های رشد اقتصادی و پیشرفت صنعتی کشور رسیده‌ایم»

پروژه‌های پیش‌رو و در دست اقدام

مدیر عملیات شرکت پالایش نفت لاوان با بیان اینکه افزون بر موارد یاد شده، این شرکت پروژه‌های دیگری در دست اقدام دارد، می‌گوید: «برای توسعه و بهبود عملکرد پالایشگاه پروژه‌هایی از جمله احداث واحد تطهیر در خلأ با هدف تولید فرآورده‌های ویژه VB و LUB CUT (ماده اولیه روغن‌سازی) و قیر، احداث اسکله ۹۰ هزار تنی، استراحتگاه ۱۷۰ واحدی کارکنان، پروژه نصب توربین back pressure و پروژه احداث مجموعه ورزشی رفاهی کارکنان را در دستور کار داریم. تعدادی از کارکنان در ایام نوروز خانواده‌های خود را به شرکت می‌آورند تا با شرایط و محیط کارشان آشنا شوند؛ از این رو پروژه ۱۷۰ واحدی کارکنان را در برنامه داریم تا آنها بتوانند به راحتی این ایام را سپری کنند. از این تعداد ۱۰ واحد را در کنار ساحل و ملیقی را در قسمت مسکونی پالایشگاه خواهیم ساخت. شرکت نفت فلات قاره لاوان یک اسکله نفتی صادراتی در جزیره لاوان دارد که شرکت پالایش نفت لاوان نیز از آن استفاده می‌کند. اما با گذشت سال‌های طولانی از احداث آن، لزوم احداث یک اسکله جدید با ظرفیت بالا برای پالایشگاه احساس می‌شود. به همین دلیل مطالعات امکان‌سنجی طراحی اسکله جدید را در برنامه داریم که در حال اتمام است و با پایان یافتن آن به

مناقصه گذاشته می‌شود.»

حضور فعال در بورس انرژی

شرکت پالایش نفت لاوان به‌عنوان بزرگ‌ترین عرضه‌کننده فرآورده‌های نفتی در رینگ بین‌المللی بورس انرژی ایران در حوزه مدیریت بازرگانی با اتخاذ رویکردهای نوین سیستماتیک و دانش‌گامی و با به‌کارگیری راهبردهای پویا و متناسب با خط‌مشی سازمان با هدف بازارسازی و ایجاد فضای رقابتی گسترده و شفاف، موفق شده است سهم مهمی از بازارهای منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای را به خود اختصاص دهد و به‌عنوان یک برند تجاری شاخص در عرضه فرآورده‌های نفتی شناخته شود. محبوب در این باره می‌گوید: «رکورد بزرگ‌ترین معاملات تاریخ بورس انرژی در سال ۱۳۹۷ از سوی شرکت پالایش نفت لاوان ثبت شده است.»

چگونگی پیدایش پالایشگاه لاوان

شرکت پالایش نفت لاوان در سال ۱۳۵۵ به‌عنوان «مجموعه تطهیر لاوان» زیر نظر پالایشگاه شیراز و با ظرفیت ۲۰ هزار بشکه در روز با تولید سه فرآورده نفتی ترش، نفت گاز و نفت کوره تالیس شده. این فرآورده‌ها به ترتیب برای صادرات، مصرف داخلی و صادرات و سوخت کشتی‌ها در نظر گرفته شده بود. پس از پیروزی انقلاب اسلامی و با توجه به موقعیت راهبردی و امکانات بالقوه موجود طرح‌های توسعه و بهسازی سیستم در دستور کار قرار گرفت. با شروع جنگ تحمیلی و صدمه دیدن برخی پالایشگاه‌های کشور از جمله پالایشگاه آبادان و در نتیجه افزایش نیاز به فرآورده‌های نفت گاز و نفت کوره اهمیت این واحد بیش از پیش نمایان شد. تا جایی که در طول سال‌های دفاع مقدس عملیات سوخت‌رسانی به ناوگان دریایی جمهوری اسلامی ایران را با وجود بمباران‌های متعدد به‌نحو شایسته‌ای به‌انجام رسانید. مجتمع پالایشی لاوان در این زمان با هدف تولید فرآورده‌های مرغوب‌تر شکل گرفت. واحد مراکس با ظرفیت ۶ هزار بشکه در روز در سال ۱۳۶۸ از سوی شرکت U.O.P. طراحی و از سوی شرکت Chyoda به منظور تولید نفتی شیرین نصب و راه‌اندازی شد. در سال ۱۳۷۳ با اجرای طرح افزایش ظرفیت واحد تطهیر نفت خام سیستم تلمبه‌گردشی نفت سفید افزایش ظرفیت واحد تطهیر نفت خام از ۲۰ هزار بشکه به ۳۰ هزار بشکه در روز و همچنین متناسب با آن افزایش تولید فرآورده‌ها و امکان تولید فرآورده با ارزش نفت سفید و کاهش ضایعات فراهم شد. از آن زمان تا به امروز شرکت پالایش نفت لاوان گام‌هایی در جهت توسعه برداشته است. حمیدرضا محبوب، مدیر عملیات شرکت پالایش نفت لاوان در زمینه بهره‌مندی از توان متخصصان داخلی می‌گوید: «سال ۱۳۸۰ با استفاده از توان متخصصان داخلی واحد بنزین‌ساز این پالایشگاه راه‌اندازی شد و در سال ۱۳۸۷ اسکله دومنظوره نفتی-تدارکاتی و واحد استحصال و ذخیره‌سازی گاز مایع (LPG) این شرکت که پیش از آن در قله‌های پالایشگاه سوزانده می‌شد به بهره‌برداری رسید. دهم اردیبهشت ۱۳۹۰ و مصادف با روز ملی «خلیج همیشه فارس» فاز نخست طرح بهبود فرآیند و بهینه‌سازی ظرفیت شرکت با هدف افزایش ظرفیت از ۳۰ هزار بشکه در روز به ۵۵ هزار بشکه در روز در مدار تولید قرار گرفت. شرکت پالایش نفت لاوان به منظور ارتقای کیفیت و افزایش کمی فرآورده‌های تولیدی خود و به منظور صیانت از محیط زیست اقدام به اجرای طرح بهبود فرآیند و بهینه‌سازی ظرفیت در پالایشگاه کرده است که در این زمینه واحد تصفیه هیدروژنی و ایزومرهای نفتی سبک در سال ۱۳۹۲ به بهره‌برداری رسید. ضمن آنکه در بهمن‌ماه ۱۳۹۴ واحد تصفیه هیدروژنی فرآورده‌های میان تطهیر نفت سفید و نفت گاز به منظور تولید فرآورده‌ها بر اساس استاندارد یورو ۴ به بهره‌برداری رسید.» به گفته محبوب، «توسعه شرکت پالایش نفت لاوان در سال ۱۳۹۵ نیز ادامه داشت و واحد تصفیه هیدروژنی نفتی سفید به بهره‌برداری رسید و واحد ایزومرهای نفتی واحدهای گوگردسازی و واحد پساب صنعتی به بهره‌برداری رسید و واحد ایزومرهای نفتی واحدهای سبک راه‌اندازی شد. واحدهای گوگردزایی از نفت سفید و نفت خام واحدهایی نیستند که ارزش اقتصادی برایمان داشته باشند و جزء واحدهای زیست‌محیطی به شمار می‌آیند»

شرکت پالایش نفت لاوان توانسته در سال ۱۳۹۶ به ثبت آمار ۲۰ میلیون نفر-ساعت کار بدون حادثه دست یابد. ضمن آنکه به تمامی کارکنان پالایشگاه در زمینه اجلاس‌ای آموزش‌هایی داده می‌شود و برنامه‌ریزی‌های انجام شده مشارکت کارکنان در دوره‌های آموزشی به ۴۰ درصد رسیده است و به سرانه آموزش اس‌ای به میزان ۲۴ ساعت دست یافته‌ایم

احیای کارت سوخت

درجاده مصرف بنزین

سعید محمد بگی | انرژی و مصرف بهینه آن، نکته ای است که همواره سیاست گذاران و دولتمردان را به تفکر و تعمق درباره آن واداشته است تا برنامه‌های راهبردی و کلان‌تری را تدوین کنند و در دستور کار قرار دهند. روزانه مقادیر متنابهی بنزین در کشور تولید و توزیع و بدون اغراق شاید بتوان گفت که همه آن مصرف می‌شود. نگاه به آمارهای مصرف با وجود اطمینان از تولید این کالای راهبردی و تلاش برای افزایش آن، نگران کننده است.

به گواه آمارهای رسمی و غیر رسمی، تولید و توزیع بنزین در کشور هیچ همخوانی باهم ندارد و این ناهمگونی نه از باب تولید که از باب مصرف است.

به دیگر سخن، پیشی گرفتن مصرف از تولید، امری که احساس می‌شود باید لگام دوباره‌ای برده‌اند اسب سرکش آن زده شود؛ به ویژه در شرایط حساس کنونی که تحریم‌های بین‌المللی ظالمانه، اقتصاد کشور را نشانده گرفته است.

سرانجام پس از نشست‌های متعدد در سطوح مختلف مدیریتی کشور در خصوص احیای کارت سوخت، مجلس شورای اسلامی، شهر یورماه امسال بر الزام به استفاده از آن با چنند هدف مهم از جمله مدیریت مصرف سوخت و جلوگیری از قاچاق آن مهر تایید زد و با تایید نمایندگان خانه ملت این مهم وارد فاز اجرایی و شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران مامور اجرای آن شد. وزارت نفت که تا قبل از آزاد سازی قیمت بنزین و چند سال بلااستفاده شدن کارت سوخت، این مهم را به خوبی تجربه کرده بود، باردیگر با تکیه بر آموخته‌های پیشین خود با کمک شبکه مخابراتی و بانکی کشور، بستر فعال سازی دوباره کارت‌های هوشمند سوخت را فراهم کرد تا مصرف سوخت و چرخه توزیع آن سامانی دوباره یابد.

این گزارش نگاه اجمالی دارد به این رویداد مهم و عملیاتی شدن دوباره کارت سوخت.

میلیون‌ها خودروی سواری در سراسر کشور تردد می‌کنند که شماری از آنها به دلایل مختلف مثل مفقود شدن، کارت سوخت نداردند. این نداشتن شاید تا قبل از الزام به استفاده از آن مشکلی برای دارندة خودرو ایجاد نمی‌کرد، اما اکنون که سوخت گیری وابسته به آن شده، داشتن کارت سوخت نیز، جنبه «بایدی» پیدا کرده است.

برای حل مشکل آن دسته از دارندگان خودرو که کارت سوخت خود را به هر دلیلی (مفقود شدن، صادر نشدن و...) در اختیار ندارند، سازکارهایی تعریف و در نظر گرفته شده است تا این مشکل برطرف شود.

اطلاع رسانی، نخستین گام عملی

شرکت ملی پخش با راهبری شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران در نخستین گام عملی برای آن دسته از مالکان (خودرو و موتورسیکلت) که کارت سوختی در اختیار ندارند، اطلاع‌رسانی گسترده‌ای را برای جامعه هدف (دارندگان خودرو بدون کارت سوخت) در دستور کار قرار داد و با هماهنگی رسانه ملی و اصحاب رسانه، به انتشار اطلاعیه‌هایی مرتبط با موضوع کارت سوخت، به منظور آماده سازی آگاه سازی افکار عمومی اقدام کرد.

اعلام عمومی دریافت کارت سوخت برای بی کارت‌ها

طرح الزام سوخت گیری باکارت سوخت و به عبارتی فعال سازی دوباره کارت سوخت منوط به این است که همه دارندگان وسایل نقلیه (موتورسیکلت و خودرو) آن را در اختیار داشته باشند، اما از آنجا که در میان دارندگان خودرو و موتورسیکلت، هنوز افرادی هستند که وسيله نقلیه آنها فاقد کارت سوخت است، شرکت ملی پخش در قالب یک اطلاعیه فراخوان داد تا آن دسته از دارندگان وسایل نقلیه نیز صاحب کارت سوخت از نوع المثنی شوند؛ اطلاعیه‌ای که در آن مالکان خودرو و موتورسیکلت خواسته شد تا برای دریافت کارت سوخت جدید (المثنی) اقدام کنند.

در این اطلاعیه شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران اعلام کرد: به منظور جلوگیری از قاچاق بنزین به ویژه با تشدید قاچاق از مرزها، تصمیم بر این شده که تحویل بنزین به خودروها و موتورسیکلت‌ها، از تاریخی که متعاقباً اعلام خواهد شد، تنها با استفاده از کارت سوخت انجام شود.

بر اساس این اطلاعیه به مالکان خودروها و

موتورسیکلت‌هایی که کارت سوخت کرده‌اند، اعلام از سوم آذرماه مسال

خود را گم شده که تا ۲۴ آذرماه به تریبی که در رسانه‌ها توضیح داده خواهد شد برای دریافت کارت سوخت جدید ثبت نام کنند. شرکت ملی پخش فرآورده‌های ایران با انتشار این اطلاعیه در اصل فضای افکار عمومی را به این سمت سوق داد که قرااست اتفاق مهمی در حوزه مدیریت مصرف انرژی اتفاق بیفتد؛ موضوعی که چندین سال از آن دور شده‌ایم و مصرف سوخت در کشور را نجومی کرده است.

در این اطلاعیه شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران به این نکته هم اشاره و تاکید کرده است که این شرکت هیچ وجهی از ثبت نام کنندگان دریافت نمی‌کند.

با طرح عمومی موضوع الزامی بودن سوخت گیری با کارت سوخت نزد افکار عمومی با انتشار اطلاعیه نخست شرکت ملی پخش، پرسش‌های زیادی در اذهان مردم شکل گرفت که نیازمند پاسخ گویی بود، پرسش‌هایی که به طور حتم در ذهن مجریان طرح نیز ایجاد و تلاش شد پاسخ مقتضی به آن داده شود تا احیای کارت سوخت ابتر نماند و به بهترین شکل در جهت مصالح و منافع عموم جامعه اجرا شود.

سه‌میه بندی بنزین با افزایش قیمت آن، نخستین سوالی بود که ذهن را به سمت و سوی خود سوق داد، پرسشی که پاسخ آن بی توجهی به شایعات در این زمینه بود.

نحوه ثبت نام کارت سوخت المثنی

نحوه ثبت نام برای دریافت کارت سوخت جدید یا همان المثنی، نکته دیگری بود که باید اطلاع رسانی می‌شد و مردم را در جریان جزئیات این چرخه قرار می‌داد. به همین منظور شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی پس از اطلاع‌رسانی اولیه و فراخوان ثبت نام، اطلاعیه شماره ۲ خود را با عنوان «جزئیات نحوه ثبت نام کارت سوخت المثنی» منتشر کرد.

در این اطلاعیه از کسانی که کارت سوخت‌شان مفقود شده، خواسته شده است که برای ثبت نام دریافت کارت سوخت المثنی خود به یکی از روش‌های اعلامی از سوی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی عمل کنند.

در این اطلاعیه همچنین آمده است: شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران به اطلاع می‌رساند هموطنان عزیز که کارت سوخت خودرو یا موتورسیکلت آنها مفقود شده است، می‌توانند به یکی از روش‌های زیر و برابر جدول زمان بندی، درخواست خود را ثبت کنند:

در ادامه این اطلاعیه همچنین بر این نکته تاکید شده است که مالکان خودرو یا موتورسیکلت که کارت سوخت فعال در سامانه هوشمند دارند، در صورت ثبت تقاضای صدور کارت المثنی، کارت اولیه آنها ابطال خواهد شد، بنابراین توصیه می‌شود تنها افراد فاقد کارت سوخت برای ثبت نام مراجعه کنند.

روش‌های ثبت نام

روش نخست: ثبت نام مالکان خودرو یا موتورسیکلت فاقد کارت سوخت با مراجعه حضوری به دفاتر پلیس ۱۰+ از روز شنبه (سوم آذرماه) با ارائه مدارک لازم طبق ضوابط جاری انجام پذیر است.

الف: مالکان خودروهای عمومی دولتی اعم از سواری، وانت و موتورسیکلت و مالکان خودروهای قولنامه‌ای برای ثبت نام کارت سوخت المثنی می‌توانند همانند گذشته تنها با مراجعه به دفاتر پلیس ۱۰+ نسبت به ثبت تقاضای خود اقدام کنند. ب: خودروهای نوشماره، دارای کارت سوخت بوده و کافی است مالکان آنها برای دریافت کارت سوخت خود به دفاتر پست مراجعه کنند. روش دوم: مراجعه به سامانه خدمات دولت همراه به نشانی www.mob.gov.ir و ورود به گزینه درخواست کارت سوخت المثنی و ثبت اطلاعات. این سامانه از پنجم آذرماه در دسترس عموم قرار می‌گیرد و ثبت اطلاعات در این سامانه رایگان است.

نصب اپلیکیشن دولت همراه

روش سوم: دریافت و نصب رایگان اپلیکیشن خدمات دولت همراه و ورود به گزینه درخواست کارت سوخت المثنی از پنجم آذرماه به شرح زیر است: نسخه‌های Android و IOS این اپلیکیشن از چهار منبع قابل دریافت است:

- سامانه خدمات همراه دولت (mob.gov.ir)
- ایران ایس (iranapps.ir)
- کافه بازار (cafebazaar.ir)
- اپ استور (appstore.ir)

در اطلاعیه شماره ۲ شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران علاوه بر روش‌های ثبت نام، به اطلاعات مورد نیاز برای ثبت نام الکترونیکی نیز اشاره شده است تا ثبت نام کنندگان بدانند این ثبت نام بر اساس چه اطلاعاتی انجام می‌شود.

اطلاعات مورد نیاز ثبت نام الکترونیکی کارت سوخت المثنی:

۱- شماره تلفن همراه به نام مالک وسیله نقلیه
۲- کد ملی و تاریخ تولد مالک که با ثبت آن دیگر اطلاعات شناسنامه‌ای به صورت خودکار نمایش داده می‌شود.

۳- اطلاعات شناسایی وسیله نقلیه (شماره سریال هشت رقمی مندرج در بارکد پشت کارت یا شماره «وی پی ان»

انتخاب شماره ۱۶ رقمی یکی از کارت‌های بانکی عضو شتاب که به صورت خودکار در پنجره ثبت اطلاعات این بخش به نمایش در می‌آید. تنها ۶ رقم اول و چهار رقم آخر کارت (به عنوان مثال ۲۲۱۳****۶۰۳۷۹۹) نمایش داده می‌شود.

۵- پس از ورود اطلاعات، پیامی مبنی بر تایید عملیات ثبت نام به اطلاع متقاضی خواهد رسید که به منزله پایان مراحل ثبت نام خواهد بود.

در آخرین بند از این بخش از اطلاعیه شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران هم به این نکته اشاره شده است که نحوه فعال سازی کارت سوخت و استفاده از آن در جایگاه‌های سوخت در اطلاعیه‌های بعدی اعلام خواهد شد. در بخش دیگری از این اطلاعیه جدول زمان بندی نیز طراحی شده است که مراجعه کنندگان به سامانه دولت همراه می‌توانند بر اساس رقم سمت راست تلفن همراه خود زمان ثبت نام خود را رویت کنند.

نکات قابل توجه:

در آخرین بخش از اطلاعیه شماره ۲ شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران به نکات قابل توجه دیگری نیز اشاره شده که به این شرح است:

۱- مالکان بیش از یک دستگاه خودرو یا موتورسیکلت فاقد کارت سوخت باید مراحل ثبت نام را به ازای هر دستگاه خودرو یا موتورسیکلت با یک کارت بانکی دیگر تکرار کنند.

۲- در صورت هر گونه مشکل نیاز به دریافت اطلاعات تکمیلی، با شماره ۰۹۶۲۷ تماس گرفته شود.

۳- مالکان خودرو یا موتورسیکلت دارای کارت سوخت که رمز آن را فراموش کرده‌اند، امکان باز یابی رمز برای آنها فراهم شده است و نیاز به ثبت نام ندارند. در فاصله کوتاهی از انتشار دومین اطلاعیه شرکت ملی پخش فرآورده‌های

نفتی ایران، این شرکت اطلاعیه سوم خود را با عنوان «آغاز ثبت نام الکترونیکی از ۵ آذرماه» منتشر کرد.

در این اطلاعیه آمده است که ثبت نام الکترونیکی مالکان خودرو و موتورسیکلت‌های فاقد کارت سوخت از ساعت هشت صبح پنجم آذرماه در سامانه دولت همراه آغاز می‌شود و اپلیکیشن خدمات دولت همراه با نصب آن در گوشی‌های هوشمند تلفن همراه در دسترس عموم قرار می‌گیرد.

در اطلاعیه منتشر شده از سوی این شرکت به این نکته نیز اشاره شده است که ورود به سامانه‌های اینترنتی بر اساس آخرین رقم شماره سمت راست تلفن همراه مالکان خودرو انجام می‌شود.

شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران در این اطلاعیه بر این نکته که در هیچ یک از مراحل ثبت نام چه به صورت حضوری در دفاتر پلیس ۱۰+ و چه به صورت اینترنتی، نیازی به ارائه رمزهای کارت‌های بانکی نیست و به ثبت نام کنندگان در این باره هشدار داده شده است.

اعلام کد دستوری #۴

همانطور که انتظار می‌رفت، با گذشت هر روز از اجرای طرح ثبت نام دریافت کارت سوخت المثنی، راهکارهای جدیدتری برای سهولت در انجام این مهم از سوی مسئولان اجرایی ارائه شد که اعلام کد دستوری #۴ از آن جمله است. بر این اساس شرکت ملی پخش برای تنویر افکار عمومی و اطلاع‌رسانی شفاف به آنها، اطلاعیه دیگری را به این مضمون منتشر کرد: «امکان ثبت درخواست کارت سوخت مالکان خودرو و موتورسیکلت فاقد کارت سوخت از طریق کد دستوری #۴ فراهم شده است.»

در این اطلاعیه آمده است: به منظور رفاه حال هموطنان عزیز و تسریع در خواست کارت سوخت مالکان خودرو و موتورسیکلت فاقد کارت سوخت، امکان ثبت درخواست از طریق همه گوشی‌های تلفن همراه (هوشمند و معمولی) با استفاده از شماره گیری کد دستوری #۴* (ستاره ۴ مربع) نیز فراهم شده است. مالکان خودرو و موتورسیکلت برای استفاده از این سرویس می‌توانند برابر برنامه زمان بندی ثبت درخواست، بر اساس آخرین رقم شماره تلفن همراه مالکان از ۷ آذر ۱۳۹۷ تا پایان مهلت ثبت نام (۲۴ آذرماه) با شماره گیری این کد دستوری برای ثبت درخواست کارت سوخت المثنی اقدام کنند.

هنوز تا ۲۴ آذرماه، یک هفته زمان باقی است و تا آن موقع در صورت لزوم، جزئیات بیشتری از سوی دستگاه متولی، به اطلاع مردم خواهد رسید تا هیچ خودرو یا موتورسیکلتی بدون کارت سوخت نماند و همه چیز برای یک همدلی جهادی با هدف مدیریت مصرف سوخت و جلوگیری از هر گونه سوء استفاده از آن آماده باشد.

قدر مسلم، سوخت، سرمایه ای ملی است که همه ما در حفظ و صیانت آن نقش آفرین هستیم. باید لگام مصرف بی رویه آن گرفته و راه‌های خروج آن از مجاری غیر مجاز آن مسدود شود تا همه از این سرمایه ملی بهره‌مند باشیم و نسل آینده از آن بی بهره نماند.

مجلس نشینان حامی احیای کارت سوخت

سه کار پیرامون کارت سوخت

نماینده ایلام در مجلس شورای اسلامی افزود بر کاهش قاچاق و صرفه جویی در مصرف سوخت، به عنوان دو مزیت برای کارت سوخت که در شرایط موجود می تواند به کمک کشور بیاید، ضرورت ذخیره فرآورده نفتی را هم مورد تاکید قرار می دهد.

میرزایی یادآور می شود: از طریق کارت سوخت می توان قاچاق سوخت را هم کنترل کرد.

او معتقد است: کارت سوخت می تواند کار ویژه های دیگری هم داشته باشد که در آینده می توان از آن بهره مند شد.

طبق اخبار، میزان مصرف بنزین کشور با رشد حدود ۱۰ درصدی نسبت به پارسال، به حدود روزانه ۹۰ میلیون لیتر رسیده که تخمین زده می شود، بخشی از آن به صورت قاچاق از کشور خارج شود.

طبق نظر نمایندگان مجلس، با استفاده از کارت های سوخت شخصی می توان مقدار مصرف سوخت را با در نظر گرفتن جزئیاتی مانند مصرف سوخت در انواع خودروها یا پراکندگی مناطق کم مصرف و پر مصرف بررسی کرد.

این نوع اطلاعات برای مدیریت مصرف سوخت کشور بسیار مهم است. در همین زمینه محمد رضای، رئیس کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی هم نسبت به بازگشت دوباره کارت سوخت نگاه مثبتی دارد و در این زمینه به «مشعل» می گوید: کارت سوخت می تواند در جامعه در میزان مصرف، عدالت برقرار کند.

او می گوید: مجلس از احیای کارت سوخت حمایت می کند و در این مسیر در کنار وزارت نفت و دولت خواهد بود. به گفته رضای، هم اکنون در ایران ۲ برابر سوخت مصرفی کشور ترکیه قاچاق می شود که باید در مسیر مهار این معضل حرکت کرد. او اشاره می کند کارت سوخت می تواند این کار پیرامون داشته باشد.

مجلس در کنار دولت است

جلوگیری از هرگونه سوءاستفاده منجر می شود و در شرایط کنونی تحریم های احیای آن به مهار تقاضا و مصرف کمک می کند.

او احیای کارت سوخت را به فال نیک گرفته و تصریح می کند: از چنین رویکردی که از تاراج منابع ملی جلوگیری می کند، حمایت می کنیم. علی لاریجانی، رئیس مجلس شورای اسلامی هم اعلام کرده است: باید جلوی قاچاق سوخت گرفته شود. راه حل هایی در این زمینه وجود دارد و از ظرفیت برخی اقتصاددانان و رسانه ها استفاده شده و مرکز پژوهش های مجلس نیز در رابطه با این موضوع کار کرده تا علاوه بر جلوگیری از قاچاق و همچنین فراهم شدن زمینه کاهش مصرف، به مردم فشار نیاید.

به اعتقاد لاریجانی، این موضوع سه وجهی (جلوگیری از قاچاق، کنترل مصرف سوخت و جلوگیری از تورم و فشار اقتصادی) باید بر اساس یک مدل باشد تا به تورم منجر نشود. افزون بر رشد بی رویه مصرف سوخت و قاچاق آن به کشورهای همسایه، نمی توان از تأثیرات مخرب زیست محیطی رشد مصرف سوخت غافل بود که به واسطه آن در کنار دود شدن سرمایه های ملی، به خطری بزرگ برای محیط زیست هم تبدیل شده که نباید از آن غافل بود و در کنار کارویژه های دیگر این مهم هم مورد توجه قرار بگیرد.

در همین زمینه عزت الله یوسفیان ملا، از اعضای کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی هم معتقد است: استفاده از کارت هوشمند سوخت از راهکارهای مقابله با قاچاق و سدی در برابر مصرف بی رویه سوخت است.

او با اشاره به تفاوت قیمت بنزین در ایران و کشورهای همسایه گفته است: به دلیل اختلاف بسیار زیاد قیمت بنزین در کشور ما با کشورهای همسایه، بخش زیادی از سوخت ما قاچاق می شود، در حالی که این منابع متعلق به همه ملت است.

یوسفیان با تاکید بر اینکه باید برای جلوگیری از قاچاق سوخت برنامه عملی داشته باشیم، می گوید: استفاده از کارت هوشمند سوخت یکی از راهکارهای جلوگیری از قاچاق بنزین بویژه در مرزهاست، همچنین نظارت و کنترل کارت ها به

گوش می رسد؛ یک سو مصرف سوخت است که لجام گسیخته مسیری صعودی و شتابنده را دنبال می کند و دیگر سو، آماری است که از قاچاق سوخت نگرانی های زیادی را ایجاد کرده است. همین دو دلیل، بخش های مختلف را برای اجرایی کردن کارت سوخت متفق القول کرده است. آنگونه که نمایندگان مجلس از حامیان بازگشت این سامانه هستند و از حرف ها و دلایل شان می شود فهمید که صلاح، در احیای کارت سوخت است. نمایندگان مجلس معتقدند که کارت سوخت در این ایام می تواند ابزار کنترلی باشد که سوخت را به سمت و سوی بهتری هدایت کند. از نگاه آنان این روش می تواند مصرف سوخت را مهار و همچنین نگرانی ها در زمینه قاچاق سوخت را با نظارت بیشتر بر آن از طریق کارت سوخت کاهش دهد.

مشعل | کارت سوخت قرار است بار دیگر به چرخه سوخت رسانی بازگردد و این روزها بسیاری از ایرانیان در تکاپو برای انجام تدارکات لازم در این مسیر هستند و وزیر نفت گفته است: ثبت نام کارت سوخت فقط برای جلوگیری از قاچاق بنزین انجام می شود. بررسی سابقه استفاده از کارت سوخت ما را به زمان دوری هدایت نمی کند و این خاطره هنوز در اذهان ایرانیان دارای خودرو وجود دارد که در دست ۱۱ سال پیش، برای نخستین بار و به منظور هدفمند شدن مصرف سوخت، متولد شد و عمری هشت ساله را تجربه کرد. این مساله برای همه به اثبات رسیده که برخی هیچ قید و بندی برای خود قائل نیستند و نه تنها در مصرف، صرفه جویی را مورد توجه قرار نمی دهند که پا را فراتر گذاشته و در مسیر قاچاق سوخت با قدرت در حال فعالیت هستند. آنچه از اخبار می شنویم، آمار و ارقام نگران کننده ای است که از حوزه سوخت به

با ابتکار زنگنه، تهدید امنیت انرژی خنثی شد

اگر چه با منع فروش فرآورده های نفتی مواجه نیستیم و با ابتکار مهندس زنگنه، وزیر نفت تهدید امنیت تامین انرژی خنثی شد؛ اما نیازمند ذخیره فرآورده های نفتی برای شرایط اضطرار هستیم و در این زمینه باید صرفه جویی در دستور کار قرار گیرد. به اعتقاد کارشناسان، در تحریم های دوره قبل، با کارت سوخت صرفه جویی مناسبی حاصل شد و اکنون نیز با توجه به رشد مصرف سوخت و همچنین قاچاق آن، بازگشت کارت سوخت می تواند کارگشا باشد.

جلال میرزایی، که از اعضای کمیسیون انرژی در مجلس شورای اسلامی است؛ در این زمینه به «مشعل» می گوید: آنچه کارشناسان وزارت نفت و دیگر کارشناسان بر آن اتفاق نظر دارند، این است که در ایام تحریم گذشته که آمریکا کشورمان را به منع فروش فرآورده های نفتی تهدید کرد، راه اندازی کارت سوخت باعث صرفه جویی در زمینه مصرف فرآورده های نفتی شد و در کنار سایر اقدامات، توانستیم آن مقطع را با موفقیت پشت سر بگذاریم.

او به فضای فعلی کشور اشاره می کند: در این دوره از تحریم های کشور

شرکت گاز فراتر از مسئولیت اجتماعی عمل می کند

کمپین پنهانی در پستوی مهربانی

جواد آریانی | این روزها، سخن گفتن از اقدام‌ها و فعالیت‌های مطلوب صنعت نفت و گاز در رسانه‌های مکتوب و مجازی داخلی و خارجی، کاری، مدام و روزمره است. چراکه بدون اغراق خدمات انجام شده در این صنعت، پیش‌تاز و سر تیتز ارائه گزارش‌های روزانه کشور است. در طول ۴ دهه انقلاب با برکت اسلامی و به صورت عینی طی چند سال گذشته کارکنان صنعت گاز با تلاش و کوششی مثال زدنی موفق شدند با ثبت رکوردهای گسترده، برگ زرینی در تاریخ کشور عزیزمان به ثبت برسانند. مهر تایید این ادعا، توسعه شبکه‌های گازرسانی در اقصی نقاط روستاها و شهرهای واجد شرایط کشور است. همین تلاش‌ها و زحمات باعث شده تا امروزه نام بردن از روستاهای فاقد گاز با خاطره هیژم و ورق زدن دفتر خاطرات قدیمی‌های روستا همراه شود، اما این بار برخلاف همه دفعات، دلیل مطرح شدن نام شرکت گاز بر سر زبان‌ها حوزه فنی و عمرانی نیست. سخن از مهربانی و یک قانون نانوشته در بین کارکنان این صنعت است...

آغاز ماجرا تنها با یک پیام

چند روز قبل یکی از دوستان تماس گرفت و گفت: رئیس اداره گاز گناباد در زمستان گاز مردم مستضعف را قطع نمی‌کند و حتی پول قبض افراد مستضعف را پرداخت می‌کند؛ اما از همه این موضوع را پنهان کرده و رسید قبض‌ها را نیز در کشوی میزش می‌گذارد. به شخصه دو سه بار بیشتر آقای نجاتی را حتی از نزدیک ندیده بودم، به اتاق کارش رفتم و از او خواستم کشوی میزش را باز کند و داستان رسید قبض‌های کشور را بگوید. اصرار می‌کرد جایی درج نشود، اما نمی‌توان این نجابت و وجدان یک مدیر در نظام جمهوری اسلامی را نشان نداد که خود رئیس اداره قبض مردم مستضعف شهرش را پرداخت کند. انتشار همین پیام ساده در یکی از کانال‌های مجازی شهرستان گناباد به نقل از یکی از خبرنگاران کافی بود تا در ظرف زمانی کوتاهی بمب خبری در کشور شروع به انفجار کند.

کمک به مستمندان عادت دیرینه کارکنان گاز

اکبر نجاتی، رئیس اداره گاز ناحیه گناباد درباره این ماجرا می‌گوید: اصل انتشار این مطلب کار اشتباهی بود، زیرا اگر فردی کار خوبی انجام می‌دهد صرفاً با خدای خودش معامله می‌کند و پاداش آن را جز از درگاه احدیت از شخص دیگری مطالبه نمی‌کند.

وی می‌افزاید: فرهنگ کمک به فقرا و مستمندان واقعی از قدیم در بین همه کارکنان شرکت ملی گاز ایران وجود داشته و حتی صندوق‌هایی نیز برای جمع‌آوری صدقات همکاران برای این موضوع فراهم است. علاقه‌ای به رسانه‌های شدن موضوع نداشتیم. چراکه کار من در مقابل تلاش‌ها و خدماتی که همکاران بنده در طول سال برای تامین انرژی گرمایشی مردم در اقصی نقاط کشور انجام می‌دهند، بسیار ناچیز است. همه ما انسان هستیم و اگر واقعا نسبت به فقر شخصی اطمینان حاصل کنیم، بدون شک با روحیه مسلمانی برای کمک اقدام می‌کنیم. این افرادی که قبض آنها پرداخت شده، با اولین اخطار به اداره گاز مراجعه می‌کنند، همین مراجعه خودش ثابت می‌کند که فرد مسئولیت‌پذیر است.

وی با یادآوری اینکه گاهی با دادن مهلت به این مشتریان می‌توانند بدهی خود را پرداخت کنند، می‌افزاید: به‌رحال تا جایی که امکان داشته باشد، از قطع گاز منازل این افراد جلوگیری می‌شود.

البته افرادی نیز هستند که وضع مالی مناسبی دارند، اما در برابر بدهی خود به دستگاه‌های خدمت‌رسان سهل‌انگاری می‌کنند که حساب آنها با افراد نیازمند متفاوت است. رئیس اداره گاز گناباد بایبان اینکه به‌موقع پرداخت کردن قبض گاز می‌تواند بسیاری از مشکلات گازرسانی را برطرف کند، یادآور می‌شود: مردم باید هر چه بیشتر نسبت به پرداخت بدهی خود به دستگاه‌های دولتی حساس شوند و آن را به تأخیر نیندازند.

ضرب نفوذ ۹۳ درصدی گاز در شهر تاریخی گناباد

نجاتی درباره موقعیت جغرافیایی شهرستان گناباد می‌گوید: گناباد به عنوان مرکز شهرستان در جنوب استان خراسان رضوی واقع است. این شهر از کهن‌ترین شهرهای ایران محسوب می‌شود. عمیق‌ترین و قدیمی‌ترین قنات جهان (قنات قصبه) در این شهر قرار دارد. این قنات از دوره هخامنشیان تاکنون، عامل تولید و حیات در این شهر بوده است. قنات قصبه به شماره ۵۲۰۷ در یونسکو در سال ۱۳۹۵ ثبت شد. وی اضافه می‌کند: مسجد جامع، مدرسه نجومیه، موزه مردم‌شناسی، خانه شریعت، آب انبار، روستای تاریخی زبید، سرو کهن و مسجد جامع عبدالله نوقاب و از همه مهمتر مرقد علامه پهلول گنابادی، از مهمترین آثار تاریخی، باستانی و گردشگری این شهر محسوب می‌شود. در بحث بهره‌مندی از نعمت گاز نیز هم‌اکنون از تعداد ۴۹ روستای واجد شرایط، ۴۳ روستا با جمعیت ۱۰ هزار و ۷۸۱ خانوار از نعمت الهی گاز بهره‌مند هستند. همچنین تعداد یک روستا با جمعیت ۴۵۶ خانوار نیز در مرحله پیمان‌سپاری قرار دارد. در بخش شهری نیز شهرهای بجستان، کاخک، گناباد و بیدخت گازدار هستند.

وی ادامه می‌دهد: برای گازرسانی به این تعداد روستا و شهر ۸۶۲ کیلومتر شبکه

گازرسانی با ۲۵ هزار و ۶۷۱ مورد انشعاب اجرایی شده است.

پیام مهربانی صنعت گاز برای مردم

سید احمد علوی، رئیس روابط عمومی شرکت گاز خراسان رضوی نیز با اشاره به انتشار گسترده این پیام در رسانه‌ها اظهار می‌کند: این خبر حاوی پیام مهربانی کارکنان صنعت گاز برای همه اقشار مردم علی‌الخصوص نیازمندان و مستمندان بود. کارکنان شرکت گاز با تلاش و کوششی مثال زدنی موفق شده‌اند تا پرچم سازندگی را در اقصی نقاط کشور به اهتزاز در آورند. همه کارشناسان و صاحب‌نظران با سختی‌های کار صنعت گاز آشنا هستند. مراحمی همانند استخراج، پالایش و انتقال و توزیع که همه و همه مستلزم زمان و تلاش مثال زدنی است. در این بین انتشار خبر «کمک به مستمندان توسط کارکنان شرکت گاز» که حتی جزء وظایف سازمانی محسوب نمی‌شود، نشان دهنده حقیقت فطری کارکنان این صنعت است. البته تاکید می‌کنم این خبر برای کارکنان شرکت گاز تازگی نداشت. چراکه هر کسی که در این صنعت مشغول به فعالیت است حتماً تاکنون به‌طور مخفیانه اقدام به پرداخت گازبهای یکی از مشتریان واجد شرایط کرده است. به قول ما روابط عمومی‌ها این یک «کمپین پنهان» در بین کارکنان شرکت گاز است.

علوی یادآوری می‌کند: وقتی سخن از مشترک واجد شرایط به میان می‌آوریم منظورمان افراد مستمندی است که در عین مدیریت مصرف، به پرداخت هزینه‌های گاز مصرفی خود مسئولیت‌پذیر و حساس هستند. به‌رحال میل رسانه‌ها به انتشار اخبار عاطفی و البته پذیرش آن از سمت جامعه موجب شد تا در مدت زمان کمتر از چند ساعت این خبر یا بهتر بگوییم این فرهنگ کارکنان شرکت گاز به بمب خبری رسانه‌های کشور تبدیل شود.

شرکت گاز فراتر از مسئولیت اجتماعی در ادامه این گزارش، به سراغ سید حمیدفانی، رئیس هیات مدیره و

مدیرعامل شرکت گاز خراسان رضوی می‌رویم. وی که تجربه ای ۳۱ ساله در صنعت گاز دارد، می‌گوید: به خاطر دارم از زمان قدیم برخی همکاران به عنوان بانی این کار خیر در سازمان شناخته شده بودند. هر کدام از همکاران که صدقه یا نذری داشت، برای پرداخت قبوض مستمندان واقعی، تاکید می‌کنم مستمندان و نیازمندان واقعی، در اختیار او می‌گذاشت تا اگر فردی به اداره مراجعه کرد، بدون اینکه به کرامت شخصی فرد خللی وارد شود مشکل گازبهای مصرفی او را حل کنند. صنعت گاز در این اقدام خداپسندانه بدطولایی دارد. اطمینان دارم در بیشتر شهرها این فرهنگ و سنت پسندیده به صورت مخفی در حال انجام است.

وی می‌افزاید: البته مسئولیت‌پذیری شرکت گاز و حتی در برخی موارد فراتر از مسئولیت‌پذیری در قبال جامعه به همین جا ختم نمی‌شود و اجرای طرح‌هایی همانند تقسیط گازبهای برخی مشتریان اعم از صنعتی و خانگی، فعالیت در حوزه فرهنگ سازی مصرف صحیح و ایمن گاز طبیعی، توجه به محیط زیست بی‌امونی شهرها، تلاش برای ایجاد رونق اقتصادی با گازرسانی به صنایع، عقد قراردادهای آموزشی با سازمان‌هایی همچون فنی و حرفه‌ای، آموزش و پرورش و دانشگاه‌ها و هزاران مورد دیگر، بخشی از فعالیت‌های گوناگون صنعت گاز در حوزه مسئولیت اجتماعی محسوب می‌شود.

فانی اضافه می‌کند: به عقیده بنده صنعت گاز بدون اغراق یکی از برندها و برترین سازمان‌های کشور در حوزه خدمت‌رسانی و مسئولیت‌پذیری است که کارکنان آن با روحیه‌ای جهادی به دور از هرگونه شانتاژ خبری و رسانه‌ای فقط و فقط به آینده کشور و توسعه و آبادانی این مرز و بوم مشغولند و در این مسیر از هیچ کوششی فروگذار نیستند. به عنوان عضو کوچکی از خانواده بزرگ صنعت گاز کشور با سی و یک سال سابقه به احترام همه همکارانم تمام قد بلند می‌شوم و بر دستان ایران ساز همه آنان در جای جای صنعت گاز بوسه می‌زنم.

باز خورد مثبت مردم و خبرنگاران

انتشار این مطلب با واکنش‌های گسترده و سیگنال‌های مثبتی از سوی مردم و صاحبان قلم در دنیای مجازی همراه شد. یک کاربر در اینستاگرام درباره این مطلب نوشت: در این دوره خبرهای تلخ تو خبر خوب شدی، مدیر شرکت گازی که قبض مستضعفان شهر را پرداخت می‌کند. خبرنگاری در توئیتر گفت: رئیس اداره گاز گناباد و کارمندانش به جای قطع گاز نیازمندان در هوای سرد زمستان، بدون اطلاع آنها قبضشان را از جیب شخصی خود پرداخت می‌کنند. اول تحقیق کرده مسئولیت‌پذیری فرد و احتیاجش را ارزیابی می‌کنند و بعد اقدام می‌کنند. واقعا دمتون گرم. کاربری دیگر در سروش نوشت: در کنار تمام اتفاقات بد این روزهای جهان، مدیری در ایران وجود دارد که با دلسوزی با مردم همراه می‌شوند. اقدامی عجیب از رئیس و کارمندان اداره گاز، یکی از شهرستان‌های خراسان رضوی که موجب آرامش قلب مردم شد.

بخاری‌های هرمتیک در مسیر بازار

**گام‌های اساسی بهینه‌سازی
برای کاهش مصرف گاز**

سمیه راهیما | با شروع فصل سرما، گاهی شاهد اخبار ناراحت‌کننده‌ای مانند آتش‌سوزی یا مسمومیت با گاز منوکسیدکربن در مدارس هستیم و سالانه تعدادی از کودکان کشورمان به دلیل صدمات وارد شده دچار مشکلاتی می‌شوند که آینده‌شان را تحت تاثیر قرار می‌دهد. برای کاهش این قبیل آسیب‌ها، باید چاره‌ای اندیشید و برنامه‌ریزی‌های مدونی داشت. از این رو شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، طرح «جایگزینی و اسقاط یک میلیون دستگاه بخاری مرسوم گازی و نفتی) با بخاری‌های گازسوز دودکش دار راندمان بالای هوشمند» را به وزارت نفت ارائه کرده که مورد تایید سازمان برنامه و بودجه قرار گرفته و در اواخر سال ۱۳۹۶ موفق به اخذ شورای اقتصاد شده است. با اجرای این طرح، یک میلیون دستگاه بخاری گازسوز و نفتی سنتی مستعمل در مدارس، دانشگاه‌ها، نیروی نظامی و انتظامی و سایر اماکن دولتی و غیردولتی از رده خارج می‌شوند و جای خود را به بخاری‌های با راندمان بالا یا هرمتیک هوشمند می‌دهند. برای جویا شدن از روند اجرای این طرح، هفته‌نامه «مشعل» گفت‌وگویی با محمدرضا فجرک، رئیس امور لوازم خانگی شرکت بهینه سازی مصرف سوخت در مدیریت ساختمان انجام داده که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید:

«با توجه به اینکه فصل سرما را پیش‌رو داریم، بفرمایید که طرح جایگزینی و اسقاط یک میلیون دستگاه بخاری مرسوم (گازی و نفتی) با بخاری‌های گازسوز دودکش دار با راندمان بالای هوشمند، چه میزان در کاهش مصرف سوخت تاثیر گذار است؟»

بر اساس برآوردها و بررسی‌های انجام شده، مشخص شد که بخاری‌های سنتی مورد استفاده در کشور از لحاظ رده برچسب انرژی، در رده‌های E، F و G قرار دارند و حتی هنوز بخاری‌هایی وجود دارند که به آنها برچسب انرژی تعلق نمی‌گیرد. به همین دلیل، طرح جایگزینی بخاری‌های سنتی با بخاری‌های نسل جدید با راندمان بالا، از سوی شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت به وزارت نفت ارائه شد. فناوری این بخاری‌ها با بخاری‌های سنتی متفاوت است، به طوری که این بخاری به دودکش دو جداره مجهز بوده و هوشمند نیز هستند. بخاری‌های نسل جدید با راندمان بالا که به بخاری‌های هرمتیک معروفند، وقتی دمای محیط به بیش از حد مطلوب برسد، به طور خودکار خاموش شده و به این ترتیب از محل مدیریت انرژی نیز در مصرف سوخت صرفه‌جویی می‌شود.

اما در مقابل، بخاری‌های سنتی با بخاری‌های تایپ B، هوای احتراق را از داخل اتاق می‌گیرند که این کار، کاهش مصرف اکسیژن در خانه را به همراه دارد، از این رو برای دریافت هوای تازه در و پنجره را باز می‌کنیم و نفوذ هوای تازه، برای جبران اکسیژن مصرف شده، باعث اتلاف انرژی می‌شود. بر اساس محاسبات انجام شده می‌توان گفت که هر بخاری سنتی، سالانه به طور متوسط حداقل ۱۲۲۵ متر مکعب گاز طبیعی مصرف می‌کند. در مقابل، میزان مصرف بخاری با فناوری جدید یا همان تایپ C هوشمند، سالانه حداکثر ۵۶۵ متر مکعب است، بنابراین با جایگزینی بخاری با راندمان بالا به جای بخاری سنتی، شاهد صرفه‌جویی حداقل ۶۶۰ متر مکعب گاز طبیعی در سال خواهیم بود.

«آیا در خواست‌هایی برای نصب بخاری‌های هرمتیک دارید؟»

از اماکن دولتی، مدارس کشور، بخصوص مدارس مناطق محروم که بیشتر از بخاری‌های گازی سنتی استفاده می‌کنند و با خطر گاز گرفتگی یا مسمومیت با گاز منوکسیدکربن روبه‌رو هستند، درخواست‌های متعددی مبنی بر استفاده از بخاری‌های هرمتیک (بخاری‌های با راندمان بالا) داریم.

بر اساس مبحث ۱۷ مقررات ملی ساختمان، استفاده از وسایل گرمایشی موضعی (بخاری‌های سنتی) در اماکن عمومی ممنوع است و تنها در یک حالت، مقررات ملی ساختمان اجازه می‌دهد تا از بخاری و پکیج استفاده کنیم که هوای احتراق از محیط بیرون تامین شود. به این معنا که برای بخاری و پکیج باید از دودکش دو جداره‌ای استفاده کرد که هوا از جداره داخلی دودکش و از هوای آزاد تامین شود؛ اما در مدارس روستاها که معمولاً دو یا سه کلاس درس بیشتر وجود ندارد، استفاده از بخاری هرمتیک در مقایسه با پکیج فن دار و رادیاتور از لحاظ اقتصادی به‌صرفه‌تر است.

بنابراین، مهم‌ترین مراکز هدف استفاده از بخاری‌های با راندمان بالا، اماکن عمومی شامل مدارس هستند که بهترین گزینه برای آنها، استفاده از بخاری‌های تایپ C یا همان هرمتیک است یا پادگان‌ها و کلاس‌های درسی دانشگاه‌ها، اداره‌های دولتی، خانه‌های بهداشت، پست‌خانه‌ها و دیگر اماکن دولتی کشور، بخصوص در مناطق محروم که فاقد سیستم حرارت مرکزی شامل دیگ، مشعل و رادیاتور هستند.

براساس طرحی که به وزارت نفت ارائه کردیم، با عنوان کمک به جایگزینی و اسقاط یک میلیون دستگاه بخاری مرسوم با بخاری‌های گازسوز دودکش دار راندمان بالای هوشمند، یک میلیون بخاری سنتی که اکنون وجود دارد، باید جمع‌آوری و اسقاط شده و بخاری‌های با راندمان بالا جایگزین آنها شوند.

«شما در میان صحبت خود به نصب بخاری‌های با راندمان بالا در مدارس، اداره‌ها و دانشگاه‌ها اشاره کردید. این مراکز به چه طریق شناسایی می‌شوند؟»

طبق مصوبه شورای اقتصاد، شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، تنها شرکت‌های واجد شرایط را شناسایی می‌کند و شرکت‌ها خود بازار هدف را شناسایی و بخاری‌ها را نصب می‌کنند و این شرکت‌ها هر گاه از جایی که بخاری در آن نصب کرده‌اند، برگه تایید برای ماباورند، به ازای کاهش مصرف انرژی، به آنها پارتانه تعلق می‌گیرد.

«هدف از اجرای طرح جایگزینی و اسقاط یک میلیون دستگاه بخاری مرسوم (گازی و نفتی) با بخاری‌های گازسوز دودکش دار با راندمان بالای هوشمند چیست؟»

هدف از اجرای این طرح، ارتقای رده برچسب انرژی بخاری‌های گازسوز دودکش دار به رده برچسب انرژی A، ارتقای تکنولوژی بخاری‌های سنتی به بخاری‌های نسل جدید تایپ C هوشمند (هرمتیک تایم‌دار و مجهز به دودکش دو جداره و دو فن) و مبدل‌های حرارتی و کاهش مصرف سوخت و آلودگی‌های محیطی متناظر است.

«همانطور که در مصوبه این طرح آمده، باید تا سه سال آینده واگذاری یک میلیون بخاری به اتمام برسد. در این زمینه چه برنامه‌هایی دارید؟»
برنامه اجرای این طرح در سه سال است و در سال ۱۳۹۷، ۲۰۰ هزار دستگاه بخاری، سال ۱۳۹۸، ۳۰۰ هزار دستگاه و در سال ۱۳۹۹ نیز ۵۰۰ هزار دستگاه بخاری با راندمان بالا با سهم تولید داخل خواهیم داشت که باز پرداخت طرح تا سال ۱۴۰۲ طول می‌کشد. به همین دلیل، بازه اجرایی طرح با زمان بازپرداخت را تا سال ۱۴۰۲ در نظر گرفته‌ایم که اگر این طرح با موفقیت انجام شود، حدود ۳۱۰۲ میلیون متر مکعب گاز طبیعی، در مصرف سوخت صرفه‌جویی می‌شود و شاهد کاهش حدود ۶۰۸ میلیون تن انتشار گاز دی‌اکسیدکربن خواهیم بود.

سهم تولید داخل باید به تایید وزارت صنعت، معدن و تجارت برسد. این سهم بر اساس مصوبه رعایت حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تامین نیازهای کشور مصوب مجلس شورای اسلامی است. از دیگر شرایط فنی این طرح می‌توان به دریافت تاییدیه فنی از سوی مرکز تحقیقات راه و مسکن و شهرسازی اشاره کرد.

«شرکت‌های تولیدکننده واجد شرایط را چگونه شناسایی می‌کنید؟»

برای شناسایی تولیدکنندگان داخلی، فراخوان عمومی داده شده است. شرکت‌های واجد شرایط، مدارک خود را به کمیسیون مناقصات تحویل می‌دهند و برای بررسی به کمیته فنی و بازرگانی فرستاده می‌شود که اکنون شرکت‌های واجد شرایط را شناسایی کرده‌ایم و بعد از طی تشریفات اداری اخذ تاییدیه وزارت نفت و مصوبه هیئت مدیره شرکت ملی نفت ایران، نسبت به عقد قرارداد با شرکت و شرکت‌های واجد شرایط اقدام می‌کنیم تا بتوانیم طرح را تا پایان سال به طور قابل ملاحظه‌ای اجرا کنیم.

«اکنون بر آورد شما نسبت به تولیدکنندگان داخلی چیست؟ آیا توان تولید بخاری‌های راندمان بالا را دارند؟»

هر بخاری سنتی، سالانه به طور متوسط حداقل ۱۲۲۵ متر مکعب گاز طبیعی مصرف می‌کند. در مقابل، میزان مصرف بخاری با فناوری جدید یا همان تایپ C هوشمند، سالانه حداکثر ۵۶۵ متر مکعب است، بنابراین با جایگزینی بخاری با راندمان بالا به جای بخاری سنتی، شاهد صرفه‌جویی حداقل ۶۶۰ متر مکعب گاز طبیعی در سال خواهیم بود

ظرفیتی که تولیدکنندگان داخلی در تولید بخاری‌های با راندمان بالا دارند، بیش از آن چیزی است که تخمین زده شده است. در مصوبه شورای اقتصاد یک میلیون بخاری در خواست کرده‌ایم که از این تعداد ۲۰۰ دستگاه برای امسال است. در حالی که فقط ظرفیت یکی از تولیدکنندگان ۳۶۰ هزار دستگاه است، از این رو می‌توان گفت که توان تولید داخل بسیار بالاست و باید برنامه‌ریزی خوبی صورت گیرد تا به موقع قرارداد بسته شود و بازار فصل سرما را از دست ندهیم. توان تولید داخل و دانش کافی برای تولید بخاری‌های با راندمان بالا را داریم و حتی تولیدکنندگان سنتی تاکنون دانش خوبی برای ارتقای تکنولوژی خود کسب کرده‌اند و با وجود تحریم‌هایی که اتفاق افتاده، تجهیزات کافی در کشورمان در اختیار داریم.

انتصاب مدیرکل بازرسی وزارت نفت

مدیرکل بازرسی و رسیدگی به شکایات وزارت نفت منصوب شد. وزیر نفت در حکمی، اشکان میرمحمدی را به عنوان مدیرکل بازرسی و رسیدگی به شکایات وزارت نفت منصوب کرد. متن حکم بیژن زنگنه خطاب به میرمحمدی به شرح زیر است:

«با عنایت به تعهد و تخصص جنابعالی، با استعانت از خداوند دانای توانا، به موجب این حکم به عنوان مدیرکل بازرسی و رسیدگی به شکایات وزارت نفت منصوب می‌شوید. انتظار دارد با تحولی که ایجاد می‌کنید، بازرسی نقشی فعال‌تر ایفا نموده و با انجام صحیح وظایف ذاتی خود و ارائه گزارش‌های مناسب به اینجانب، در صیانت از اعتبار صنعت نفت و دارایی‌های مادی و معنوی آن بیش از پیش مؤثر باشد. از خداوند قادر متعال برای جنابعالی در این مسئولیت خطیر، با همکاری دیگر همکارانتان، توفیق خدمت به مردم مسئلت می‌کنم.»

زنگنه در حکمی جداگانه، از زحمات سیدمحمد احمدی که پیش از این عهده‌دار سرپرستی اداره کل بازرسی و رسیدگی به شکایات وزارت نفت بود، نيز، قدردانی کرد.

برگزاری سومین المپیاد مهندسی نفت

سومین المپیاد علمی- پژوهشی مهندسی نفت در دو بخش علمی و پژوهشی و با هدف توسعه فرهنگ کارآفرینی، ۱۶ اسفندماه امسال برگزار می‌شود. دانشگاه صنعتی شریف با حمایت و همکاری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، وزارت نفت، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت نفت عراق، مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت ریاست جمهوری، همچنین شرکت ملی نفت‌ایران و ستاد توسعه فناوری حوزه انرژی، در نظر دارد سومین المپیاد مهندسی نفت را در دو بخش علمی و پژوهشی و با هدف توسعه فرهنگ کارآفرینی برگزار کند. به این منظور و باهدف همفکری و همسوسازی دستگاه‌های اجرایی، موسسات، دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها، همچنین شرکت‌های خصوصی و دولتی فعال در صنعت نفت، نخستین جلسه کمیته راهبری این رویداد ۱۲ آذرماه به میزبانی دانشگاه صنعتی شریف برگزار می‌شود. بخش پژوهشی سومین المپیاد علمی پژوهشی مهندسی نفت، با الهام از رقابت‌های ایدم‌محور مورد حمایت شرکت‌های بین‌المللی، به صورت جمع‌سپاری چالش‌ها و دریافت ایده به صورت طرح پیشنهادی اجرا می‌شود. علاقه‌مندان برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند به وبسایت دبیرخانه المپیاد مهندسی نفت به نشانی www.Oilympic.com مراجعه کنند.

رعایت الزام‌های اج‌اس‌ای در بخش‌های توسعه‌ای و عملیاتی

مدیرکل اج‌اس‌ای و پدافند غیرعامل وزارت نفت در بازدید از تاسیسات فاز ۱۳ پارس جنوبی، بر اجرای کامل دوره‌های آموزش ایمنی و رعایت الزام‌های اج‌اس‌ای در بخش‌های توسعه‌ای و عملیاتی تأکید کرد. سیدبقر مرتضوی در این بازدید که به همراه برخی مدیران صنعت نفت و سازمان پدافند غیرعامل کشور انجام شد، اظهار کرد: توجه به دوره‌های آموزشی و رعایت آنها برای همه بازدیدکنندگان فازهای پارس جنوبی، مهم و ضروری است. وی با تأکید بر مهم برشمردن بهرمنند از اج‌اس‌ای هوشمند در صنعت نفت گفت: دستیابی به این مهم، نیازمند رعایت و اجرای کامل همه الزام‌های اج‌اس‌ای ابلاغ شده به وزارت نفت و شرکت ملی نفت (در قالب دستورعمل و راهنما) است.

مرتضوی از ابلاغ دستورعمل برنامه مقابله با شرایط اضطراری در آینده نزدیک خبر داد افزود: در این دستورعمل، شرایط اضطراری در سه سطح تعریف شده است. مدیرکل اج‌اس‌ای وزارت نفت همچنین ساماندهی فرودگاه‌های ملکی وزارت نفت را برای حفظ ایمنی و امنیت سرمایه‌انسانی مهم برشمرد و افزود: توانمندسازی غواصان صنعت نفت نیز از برنامه‌های امسال وزارت نفت است که کار گروه آن تشکیل شده است.

پیام معتمد، مجری فاز ۱۳ پارس جنوبی نیز با ارائه گزارشی از اقدام‌های انجام شده و در حال انجام حوزه اج‌اس‌ای اظهار کرد: سیستم مجوز کار بر اساس راهنمای وزارت نفت و شرکت ملی نفت‌ایران در حال اجراست.

وی با اشاره به اهمیت توجه به آموزش در پیشبرد اقدام‌ها و فعالیت‌ها مطلق برنامه گفت: این موضوع در فاز ۱۳ به خوبی رعایت می‌شود؛ به

همکاری با دستگاه‌های اجرایی در پی بارندگی‌های اخیر

مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب از همکاری این شرکت با مدیریت بحران و دستگاه‌های اجرایی خوزستان در جهت عمل به مسئولیت‌های اجتماعی و خدمت‌رسانی به مردم اهواز در پی مشکلات ناشی از بارندگی‌های اخیر خبر داد. احمد محمدی با اشاره به بارندگی‌های اخیر در کشور، نزول رحمت الهی، لبخند طبیعت و شکرگزاری بر این برکت عظیم را واجب خواند و افزود: در پی این بارش‌ها و آب گرفتگی معابر و بروز مشکل برای شهروندان، شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب با استفاده از پمپ‌های سبک و سنگین، همچنین ماشین‌آلات مرتبط، توانست در جهت خدمت‌رسانی به مردم گام بردارد. وی با بیان اینکه آب‌گرفتگی معابر می‌توانست

ضرورت نگاه سیستمی به مدیریت مصرف

رئیس اداره بهینه‌سازی مصرف انرژی شرکت نفت مناطق مرکزی، نبود دیدگاه سیستمی در زمینه مدیریت مصرف انرژی را از مهم‌ترین عوامل افزایش مصرف انرژی در سازمان‌ها، ادارات و صنایع مختلف دانست. حشمت‌الله رضایی درباره افزایش بهره‌وری انرژی به‌منظور کاهش هزینه‌های تولید گفت: امروزه به موضوع افزایش بهره‌وری انرژی با هدف کاهش هزینه‌های تولید و افزایش سود به‌ویژه با افزایش قیمت حامل‌های انرژی، توجه بیشتری می‌شود. وی افزود: وجود فرصت‌های فراوان در صنایع نفت و گاز برای بهینه‌سازی مصرف انرژی، موجب شده است ظرفیت مناسبی برای طراحی و اجرای پروژه‌های بهینه‌سازی، همچنین

نقش آفرینی در صدور خدمات فنی و مهندسی

مدیرعامل شرکت ملی حفاری ایران گفت: این شرکت در زمینه صدور خدمات در بخش‌های عملیات حفاری، خدمات یکپارچه فنی و مهندسی، نقش برجسته‌ای در حوزه کشورهای خلیج فارس دارد. سیدعبدالله موسوی در بازدید از دستگاه حفاری ۹۴ فتح در جمع کارکنان عملیاتی با اشاره به بهره‌مندی شرکت ملی حفاری ایران از دانش فنی و برخورداری از ۷۳ دکل خشکی تصریح کرد: تلاشگران عرصه صنعت حفاری، عزم و اراده‌ای غالب برای ایجاد تحول در روند فعالیت‌های عملیاتی، فنی، تخصصی و پشتیبانی برای پیشبرد اهداف کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت شرکت دارند. وی افزایش بازدهی، رشد فزاینده متراژ، تعمیرات اساسی دستگاه‌ها و تجهیزات حفاری را مهم‌ترین رویکرد شرکت ملی حفاری ایران عنوان کرد. موسوی با بیان اینکه مهندسی، رعایت استانداردها، کنترل و نظارت، شاخص‌های اصلی راهبری هستند، افزود: فعالیت‌های اجرایی باید بر مبنای اصول مهندسی و بر اساس پروتکل الزام‌های کار با تأیید (اج‌اس‌ای) و بازرسی انجام شود تا برآیند آن در روند افزایش بازدهی در بخش‌های مختلف تأثیرگذار

و ملموس باشد. مدیرعامل شرکت ملی حفاری ایران با اشاره به اینکه بروز حوادث با توجه به ریسک بالای کار در صنعت حفاری اجتناب‌ناپذیر است، رعایت دستورعمل‌ها، دقت و به‌کارگیری قوانین تعریف شده در بخش‌های عملیاتی، اجرایی، فنی، مشکلات دیگری مانند حوادث انسانی و سلامت بهداشت کلانشهر اهواز را در پی داشته باشد، افزود: این مهم با تلاش همه بخش‌ها و دستگاه‌های اجرایی شهر مرتفع شد. محمدی مشارکت مقاوم‌سازی سدخاکی بهبهان را با تأمین خودروهای سنگین، بخشی دیگر از همکاری‌های شرکت مناطق نفت‌خیز جنوب با دستگاه‌های اجرایی استان خوزستان برشمرد. مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب تأکید کرد: اموال و دارایی‌های این شرکت متعلق به مردم است و در کنار حصول اطمینان از تداوم تولید و ایمنی تاسیسات، هر آنچه به تسهیل روند زندگی و رفح نیازهای معیشتی، فرهنگی و اجتماعی کمک کند، در اختیار مردم قرار می‌دهد.

۱۲ درصد افزایش مصرف بنزین در فصل برداشت زعفران

مصرف بنزین منطقه تربت حیدریه در فصل برداشت زعفران ۱۲ درصد افزایش یافت. جواد بلندی گفت: این منطقه عملیاتی تأمین سوخت مورد نیاز ۴۰۰ هزار نفر فعال در زمینه کشت زعفران را در مراحل مختلف آن (کاشت، داشت و برداشت) به عهده دارد. وی افزود: زعفران یکی از شاخص‌ترین محصولات کشاورزی حوزه منطقه تربت حیدریه (جنوب خراسان رضوی) است؛ به

طوری که رتبه نخست تولید آن در کشور به این منطقه اختصاص دارد. تولید زعفران، یکی از مهم‌ترین منابع اشتغال و درآمد منطقه تربت حیدریه است و شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی این منطقه وظیفه تأمین سوخت مورد نیاز بخش حمل‌ونقل و کشاورزی زعفران‌کاران و بهره‌برداران این بخش از کشاورزی را به عهده دارد.

۵ میلیون لیتر صرفه‌جویی در مصرف بنزین

مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه چهارمحال و بختیاری گفت: مصرف سی‌ان‌جی و استقبال از این سوخت پاک در ۸ ماه امسال ۵۴ میلیون لیتر صرفه‌جویی بنزین را در پی داشته است. جعفر سالاری‌نسب افزود: در بازه زمانی یاد شده ۵۴ میلیون و ۲۵۶ هزار مترمکعب گاز طبیعی فشرده (سی‌ان‌جی) به جایگاه‌های سوخت عرضه شده است.

وی گفت: با استقبال از مصرف سی‌ان‌جی در بازه زمانی یاد شده در مصرف همین میزان بنزین نیز صرفه‌جویی شده است. سالاری‌نسب با اشاره به بازدیدهای آوازی کارشناسان شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی از جایگاه‌های عرضه سی‌ان‌جی اظهار کرد: در این بازدیدها عملکرد جایگاه‌های عرضه سی‌ان‌جی با هدف ارائه خدمات ایمن به شهروندان، مطابق با چک‌لیست‌های سازمان استاندارد پیگیری می‌شود.

رشد ایمن‌سازی خطوط لوله و تاسیسات

درون چاهی و جابه‌جایی تجهیزات را در به صفر رساندن حوادث یا کاهش ضریب آن و پیشگیری از وقوع حادثه، مهم برشمرد. موسوی به عمر دستگاه‌ها و تجهیزات و کار مستمر دکل‌ها اشاره و تأکید کرد: برای جلوگیری از وقفه‌های احتمالی ناشی از اشکالات و معایب فنی و عملیاتی، توجه به تعمیرات اساسی و دوره‌ای (اورهال) دستگاه‌های حفاری و تجهیزات خدمات فنی باید در ردیف مهم‌ترین سرفصل‌های کار قرار گیرد تا بتوان سهم خود در بازار کار داخلی را ارتقا بخشید. وی تصریح کرد: برای ورود به بازارهای خارجی نیز باید استانداردهای لازم را در اختیار داشت. موسوی همچنین توجه به نیروی انسانی، تأمین نیازها، رضایتمندی کارکنان و تلاش برای ارائه خدمات بهتر رفاهی، فرهنگی و ورزشی را همسو با ایجاد زمینه‌های انگیزشی برای افزایش بهره‌وری و شتاببخشی در فرآیند کارها مهم برشمرد.

تأکید بر ارتباط با مراکز هوشناسی

مدیرعامل شرکت ملی حفاری ایران همچنین در سومین نشست کمیته پدافند غیرعامل و مدیریت بحران این شرکت با توجه به شرایط متغیر آب و هوایی، بر ارتباط نزدیک شرکت ملی حفاری ایران با مراکز استانی سازمان هوشناسی در پاییز و زمستان امسال تأکید کرد.

وی افزود: با توجه به پراکندگی دستگاه‌های حفاری در استان‌های مختلف، مدیریت‌های اج‌اس‌ای، پدافند غیرعامل، بحران و فوریت‌های پزشکی مکلفند به منظور اطلاع از وضعیت جوی و اطلاع‌رسانی به دکل‌ها، همچنین آگاهی و انجام اقدام‌های پیشگیرانه در مواقع وقوع حوادث طبیعی، با ادارات کل و مراکز هوشناسی ارتباط نزدیک داشته باشند.

موسوی با بیان اینکه سلامت کارکنان در اولویت است، افزود: مسئولان و نیروهای عملیاتی باید به‌طور منظم در جریان گزارش‌های هوشناسی باشند تا در شرایط وقوع حوادث و شرایط نامناسب جوی تمهیدات لازم اندیشیده شود.

بخش فرآورده‌های نفتی منطقه میاندوآب

۴ هزار بازدید میدانی در ۸ ماه

مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه میاندوآب گفت: در هشت ماه امسال ۴ هزار بازدید میدانی از مصرف‌کنندگان عمده و مجاری عرضه سوخت این حوزه عملیاتی انجام شده است. داود فعال پور با تاکید بر استانداردهای صنعتی، جلوگیری از هرگونه آلودگی فرآورده‌های نفتی، سوخت‌رسانی مطلوب به مجاری عرضه، همچنین جلوگیری از عرضه خارج از شبکه فرآورده‌های نفتی و پایش سهمیه تخصیصی مصرف‌کنندگان عمده افزود: به‌این منظور بیش از ۴ هزار بازدید از میدانی توزیع و مصرف فرآورده‌های نفتی این حوزه عملیاتی (جنوب استان آذربایجان غربی) انجام شده است. وی گفت: درپاره زمانی یاد شده، با تلاش شبانه‌روزی واحد مهندسی فرآورده‌های نفتی، ۷۰ جایگاه سوخت و ۵۲۳ مصرف‌کننده عمده با تست‌های کیفیت فرآورده پایش شده است. به گفته وی، با انجام پایش‌های کنترلی در مصرف بیش از ۲ میلیون لیتر نفت گاز، ۳۰۰ هزار لیتر نفت کوره و ۱۲ هزار کیلوگرم گاز مایع ال‌پی‌جی) صرفه‌جویی شده است. مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه میاندوآب بر کنترل مستمر کیفیت و کمیت فرآورده‌های نفتی تحویلی به مجاری عرضه، مصرف‌کنندگان عمده، سوخت‌تاکید و تصریح کرد: این نظارت‌ها نقش تعیین‌کننده و بارزی در تحقق سوخت‌رسانی مطلوب و جلب رضایتمندی مردم دارد.

شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران

بررسی اقدام‌های امیدآفرین در اتاق فکر

چهارمین نشست اتاق فکر «اقدامات اثربخش و امیدآفرین» با حضور رؤسای روابط عمومی شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران و شرکت‌های تابع به میزبانی صنعت انتقال نفت ایران برگزار شد. در این نشست، زیبا اسماعیلی، رئیس روابط عمومی شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران با بیان اینکه نشست‌های متعددی در زمینه اقدام‌های امیدآفرین و اثربخش تشکیل شده است، افزود: تلاش‌ها و اقدام‌های صورت گرفته در این حوزه به صورت هفتگی پایش می‌شود و به نتایج خوبی نیز دست یافته‌ایم. وی تصریح کرد: در حوزه مسئولیت اجتماعی که بخش اصلی آن در مجموعه پالایش و پخش و بخش عمده آن در شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران است، تصمیم‌های خوبی گرفته شده و اقدام‌هایی در حال انجام است. محسن مؤمنی، مشاور مدیرعامل و رئیس روابط عمومی شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران نیز با بیان اینکه صنعت انتقال نفت ایران به دلیل ماهیتی که دارد، مجموعه گمنامی است، افزود: تلاشگران این مجموعه در عملیات‌های مختلف حضور دارند تا انتقال موافقتی بدون وقفه و به‌گونه‌ای انجام گیرد. در ادامه این نشست، سیدسعید مدنی‌پور، محمدمهدی علی‌کبری و سید وحید موسوی، رؤسای روابط عمومی مناطق اصفهان، فارس و شمال شرق، همچنین لیلا وحدتی مسئول اخبار و اطلاع‌رسانی و خدیجه ططری مسئول انتشارات و تبلیغات، مطالبی در حوزه روابط عمومی ارائه کردند.

خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه خلیج فارس

نصب سامانه یکپارچه‌سازی سیستم‌های مانیتورینگ مخابراتی

تکنیسین مخابرات شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه خلیج فارس از نصب و راه‌اندازی سامانه یکپارچه‌سازی سیستم‌های مانیتورینگ مخابراتی با اتکا به توان داخلی کارکنان این منطقه عملیاتی خبر داد. علی مرد خشنود با اشاره به تاکید مقام معظم رهبری مبنی بر اتکا به توان داخلی در جهت تحقق اقتصاد مقاومتی افزود: با انجام این عملیات چند سیستم جداگانه سوپروایزری مخابراتی در یک سیستم واحد جمع شد. به گفته وی، این تجمع موجب شده است تا حد زیادی در مصرف انرژی و استفاده از قطعات سخت‌افزاری تا صرفه‌جویی شود. خشنود تصریح کرد: در این روش علاوه بر بهینه‌سازی مصرف انرژی و افزایش پایداری سیستم، کاربرد آن نیز بسیار ساده تر شده است. وی ادامه داد: سیستم‌های مانیتورینگ مخابراتی در یک مکان به صورت تصویری، نمای کلی از صحت و سلامت عملکرد سیستم‌های مخابراتی را نمایش می‌دهد. خشنود با بیان اینکه نصب و راه‌اندازی این سامانه در سال ۹۶ طرح بر گزیده اعلام شده است، تصریح کرد: پیاده‌سازی این سامانه برای نخستین بار در این حوزه عملیاتی در مدت زمان ۶ ماه انجام شده است.

پالایشگاه سرخون وقشم

پایان تعمیرات اساسی کمپرسور هوای ابزار دقیق

علمی و بهره‌گیری از تجارب ارزنده کارکنان پالایشگاه سرخون و وقشم، در کوتاه‌ترین زمان ممکن انجام شده است.

مدیرعامل شرکت پالایش گاز سرخون و وقشم از پایان تعمیرات اساسی کمپرسور هوای ابزار دقیق BROOM WADE این پالایشگاه به همت متخصصان توانمند آن خبر داد. محمدحسین نوروزی افزود: دستیابی به این توانمندی حاصل دانش، مهارت و تجربه متخصصان واحد تعمیرات مکانیک این شرکت است. وی با اشاره به رهنمودهای مقام معظم رهبری مبنی بر تکیه بر توان داخلی و کمک به گسترش اشتغال تصریح کرد: این عملیات با بهره‌گیری از ظرفیت ارائه‌دهندگان خدمات فنی در این حوزه عملیاتی و همکاری واحدهای تعمیرات و امور کالای پالایشگاه گاز سرخون و وقشم انجام شده است. نوروزی اظهار کرد: تعمیرات دورهای این تجهیز (کمپرسور هوای ابزار دقیق) با تکیه بر توان فنی،

گاز استان قزوین

مصرف بیش از ۳ میلیارد مترمکعب گاز در ۸ ماه

مدیرعامل شرکت گاز استان قزوین با اشاره به سرد شدن هوا و افزایش مصرف گاز در بخش خانگی، میزان مصرف انرژی به ویژه گاز طبیعی از سوی مشترکان خانگی را بالاتر از میانگین جهانی عنوان و اظهار کرد: با مصرف بهینه و منطقی گاز، این سوخت پاک باید به سوی صنایع سوق یابد تا زمینه‌ای برای رشد صنعتی و اقتصادی کشور باشد. وی همچنین بر رعایت توصیه‌های ایمنی از مشترکان گاز خواست تا با مصرف بهینه گاز این شرکت را در استمرار تحویل گاز به همه بخش‌ها اعم از خانگی، تجاری و صنعتی یاری کنند.

مدیرعامل شرکت گاز استان قزوین از مصرف بیش از ۳ میلیارد مترمکعب گاز در بخش‌های خانگی، تجاری، صنعتی و نیروگاهی استان در ۸ ماه امسال خبر داد. اسماعیل مفردبوشهری گفت: از ابتدای امسال تا پایان آبان ماه ۳ میلیارد و ۴۸۳ میلیون مترمکعب گاز در این استان مصرف شده که یک میلیارد و ۳۴۰ میلیون مترمکعب آن در بخش‌های خانگی، تجاری و واحدهای صنعتی عمده و جزء مصرف شده است.

وی تصریح کرد: درپاره زمانی یاد شده، ۲ میلیارد و ۱۴۳ میلیون مترمکعب گاز نیز برای مصرف در نیروگاه شهید رجایی (بزرگترین مصرف‌کننده گاز استان قزوین) به بخش نیروگاهی تحویل شده است. بوشهری با بیان اینکه تحویل حداکثری گاز به نیروگاه شهید رجایی از اولویت‌های شرکت گاز استان است، افزود: ۶۲ درصد گاز مصرف شده استان در هشت ماه امسال مربوط به گاز تحویلی به این نیروگاه است. به گفته بوشهری، این میزان تحویل گاز به نیروگاه شهید رجایی نسبت به مدت مشابه سال گذشته، ۱۰ درصد افزایش داشته است.

گاز استان گیلان

راه‌اندازی سامانه هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت

مدیرعامل شرکت گاز استان گیلان تصریح کرد: این ردیابی عوامل تشکیل‌دهنده هزینه‌ها، امکان بهینه‌سازی یا تغییر روش انجام فعالیت‌ها در جهت کاهش قیمت تمام شده محصول یا خدمات را برای مدیریت سازمان فراهم می‌کند.

مدیرعامل شرکت گاز استان گیلان از راه‌اندازی سامانه هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت (ABC) در این شرکت خبر داد. حسین اکبر افزود: سامانه مزبور در جهت بهبود مستمر فعالیت‌های شرکت گاز استان گیلان و باهدف بهینه‌سازی سیستم مالی آن راه‌اندازی شده است. وی با بیان اینکه سامانه هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت از جمله طرح‌های از کیفی امور مالی شرکت گاز استان گیلان است، افزود: این سامانه با همکاری امور مالی شرکت گاز استان هم‌زمان راه‌اندازی شده است. اکبر با استقبال از راه‌اندازی این سیستم اظهار کرد: دستیابی به اطلاعات و گزارش‌های صحیح از وضعیت هزینه‌های انجام شده جهت دستیابی به اهداف شرکت، یکی از نتایج مهم اجرای این پروژه است.

وی گفت: در این مدل هزینه‌یابی، برخلاف روش مرسوم، تمرکز بر شناسایی فعالیت‌های سازمان، تخصیص هزینه‌ها به فعالیت‌ها و محصول، همچنین خدمات نهایی سازمان است.

تلاش حداکثری برای فرآورش گاز در فصل زمستان

مدیرعامل شرکت پالایش گاز فجر جم با اشاره به اهمیت تولید گاز به ویژه در نیمه دوم سال گفت: با توجه به ورود به دوره سرما، کارکنان این مجموعه نیز همه تلاش خود را برای تولید حداکثری و گرم نگه داشتن منازل مردم به کار خواهند گرفت. عبدالصمد نجفی در جمع کارکنان و روسای واحد تعمیرات شرکت پالایش فجر جم، با بیان اینکه این پالایشگاه پویا و فعال در سبب انرژی کشور نقش تعیین‌کننده‌ای دارد، افزود: این شرکت، موازی با تولید برای افزایش خوراک نیز برنامه دارد و برای رسیدن به نتیجه مطلوب، احکام‌هایی در نظر گرفته است. وی با بیان اینکه حجم تولید کنونی پالایشگاه فجر جم برابر با تولید اسمی آن است، نقش کارکنان این پالایشگاه را در بخش‌های مختلف به ویژه تعمیرات مهم خواند.

پالایشگاه ایلام

تعمیر کارخانه دانه‌بندی گوگرد باتوان داخلی

رییس بازرسی فنی شرکت پالایش گاز ایلام از پایان جوشکاری تعمیری استیل بلت‌های کارخانه دانه‌بندی گوگرد این پالایشگاه با تکیه بر توان شرکت‌های داخلی خبر داد. بهژاد پرچم‌پور گفت: استیل بلت، تسمه‌ای از جنس فولاد زنگ‌زن با ضخامت بسیار کم (یک میلی‌متر) و عرض بیش از یک متر است که برای خنک‌کاری گوگرد مذاب دانه‌ای استفاده می‌شود. به گفته وی، استیل بلت‌ها از جمله تجهیزات حساس کارخانه دانه‌بندی گوگرد هستند که وجود آنها برای تولید مستمر، حیاتی است.

پرچم‌پور با اشاره به از رده خارج شدن این تجهیزات (استیل بلت) به دلیل ترک خوردگی و پارگی احتمالی آنها گفت: برشکاری و جوشکاری این تجهیز به دلیل ضخامت کمی که دارد، نیازمند فناوری خاصی است. وی با بیان اینکه سخت‌ترین مرحله جوشکاری استیل بلت‌ها، مهار محل جوشکاری و ناحیه اطراف آن است، تصریح کرد: در این عملیات از جوشکاری به روش آرگون اتوماتیک به روش فلر استفاده شده است. پرچم‌پور تصریح کرد: از آنجا که جوشکاری موجب سوختن و تغییر شکل محل و ناحیه اطراف جوش می‌شود، این عملیات با استفاده از فیکسچرهای خاصی که به‌این منظور طراحی و ساخته شده بود، انجام شد. رییس بازرسی فنی شرکت پالایش گاز ایلام تاکید کرد: عملیات مزبور با تکیه بر توان شرکت‌های ایرانی زیر نظر کارشناسان بازرسی فنی و تعمیرات پالایشگاه در ۱۰ روز کاری انجام شده است.

شرکت ملی گاز

همکاری مشترک انتقال گاز و موسسه مطالعات بین‌المللی انرژی

شرکت انتقال گاز و موسسه مطالعات بین‌المللی انرژی همکاری مشترک در حوزه انرژی را آغاز کردند. در نشست با حضور مبینی دهنکردی، مشاور وزیر نفت و رئیس موسسه مطالعات بین‌المللی انرژی و سعید توکلی، مدیرعامل شرکت انتقال گاز ایران، فصل تازه‌ای با هدف توسعه همکاری‌های مشترک آموزشی و پژوهشی در حوزه انرژی گشوده شد. مدیرعامل شرکت انتقال گاز ایران، موسسه مطالعات بین‌المللی انرژی را یکی از مراکز معتبر برای آغاز همکاری‌های فیمابین در زمینه آموزش‌های تخصصی به ویژه مدیریت انرژی و پایداری خواند و افزود: شرکت انتقال گاز ایران نیز فعالیت‌ها و اقدام‌هایی در زمینه‌های برنامه‌ریزی راهبردی و مدیریت انرژی انجام داده است. توکلی با اشاره به همکاری‌های آموزشی شرکت انتقال گاز ایران با موسسه مطالعات بین‌المللی انرژی، بر تعامل میان کمیته‌های فنی انرژی ستاد، مناطق عملیاتی و معاونت آموزشی موسسه، به منظور تحقق اهداف مورد نظر تاکید کرد. مبینی دهنکردی مشاور وزیر نفت نیز گفت: موسسه مطالعات بین‌المللی انرژی در زمینه‌های آموزشی، پژوهشی و تبادل دانش در جهت برنامه‌ریزی، مدیریت و مدل‌سازی سیستم‌های انرژی، از توان بالایی برخوردار است. موسسه مطالعات بین‌المللی انرژی، وابسته به وزارت نفت و از مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی تابع ضوابط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

شرکت ملی گاز

همکاری شرکت گاز با دیگر نهادها برای اصلاح الگوی مصرف

سخنگوی شرکت ملی گاز ایران گفت: این شرکت همسو با اصلاح الگوی مصرف انرژی در کشور، همکاری چندجانبه‌ای را با سازمان‌های مختلف در دستور کار قرار داده است. مجید بوجارزاده در نشست با حضور مدیرکل روابط عمومی شرکت توانیر، مدیرکل روابط عمومی آب و فاضلاب کشور و نمایندگان از حوزه معاونت مهندسی انرژی کل سپاه اصلاح، یکی از مولفه‌های توسعه و پیشرفت در کشور، هدایت انرژی به سوی بخش‌های اقتصادی و سرمایه‌ی و جلوگیری از هدررفت آن است. بوجارزاده با بیان اینکه نیروهای مسلح شامل انرژی عملی کند.

موزه نفت در کشوری بدون نفت

شاید وجود موزه نفت در کشوری اروپایی که مصرف کننده و نه تولید کننده نفت است کمی عجیب به نظر آید اما واقعیت این است که در ۵۰ کیلومتری شمال استراسبورگ و هم مرز با آلمان در ناحیه آلزاس، شهر کوچکی به نام پشلیورن قرار دارد که یکی از موزه‌های نفتی دنیا را در خود جای داده است. استخراج صنعتی نفت در این منطقه از نیمه اول قرن ۱۸ آغاز شد کشف نفت در آلزاس شمالی سبب شد که اندک اندک بافت روستایی این منطقه تغییر یابد و طولی نکشید که منطقه آلزاس به تگزاس اروپا شهرت یافت. لوج استخراج نفت در آلزاس در دهه ۱۹۲۰ بود، یعنی زمانی که بیش از ۶۵۰ حلقه چاه و چهار پالایشگاه در این منطقه فعال و بیش از ۳۰۰۰ نفر مشغول به کار بودند، شرکت‌های نفتی بزرگی مانند برادران اشولمبرگ در منطقه شکل گرفتند اما شکوفایی صنعت نفت در آلزاس اندک اندک رو به افول گذاشت و در دهه ۱۹۶۰ استخراج نفت تقریباً متوقف شد.

موزه نفت فرانسه در ماه می ۱۹۶۷ برای حفظ میراث صنعت نفت در آلزاس، مشهور به گهواره نفت فرانسه از سوی شهردار پشلیورن افتتاح شد. بازدیدکنندگان از موزه می‌توانند تاریخ ۵۰۰ ساله نفت در این منطقه را با کمک فیلم‌های ویدئویی، مدل‌هایی از تجهیزات و ابزارهای نفتی، وسایل و ابزارهای واقعی، تصاویر قدیمی و طرح‌های گرافیکی مشاهده کنند. جالب این که شهر استراسبورگ، مرکز ایالت آلزاس، مانند بسیاری دیگر از شهرهای فرانسه، قانونی را به اجرا می‌گذارد که بر اساس آن، بازدید از موزه‌ها در یکشنبه‌های اول هر ماه مجلی است. اینها به علاوه طبیعت زیبا و آب و هوای کوهستانی منطقه پشلیورن از جمله عوامل جالب توریست‌ها به موزه

نفت است. افزایش بهای نفت در یکی دوسال اخیر سبب شده بود که برخی شرکت‌های نفتی، بار دیگر به فکر احیای چاه‌های نفت منطقه آلزاس بیفتند؛ چاه‌هایی که در حال حاضر تنها ۱۳ حلقه از آن همچنان فعال است و کمتر از ۲ درصد نفت مورد نیاز فرانسه را تأمین می‌کند.

کشف اسناد شرکت نفت انگلیس و ایران

در موزه کارآموزان

اسنادی متعلق به «شرکت نفت انگلیس و ایران» متعلق به دوران قبل از ملی شدن صنعت نفت، در اکتبر «موزه کارآموزان آبادان» به دست آمد. به گزارش موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت، اسناد به دست آمده در اکتبر این موزه، به یکی از دفاتر سالانه «شرکت نفت انگلیس و ایران» یا «نگلو ایرانیان اولیه کمپانی» (AIOC) تعلق دارد و عنوان مشخص ساخت در بازه زمانی ۱۹۵۰-۱۹۴۶ روی عطف آن به چشم می‌خورد. به گفته امین‌زاده درویش، رئیس موزه کارآموزان آبادان، در بررسی اسناد ۵۰۰ صفحه‌ای این کتابچه که بیش از نیم قرن قدمت دارد، مشخص شد که عنوان کتاب مشخصات ساخت با متن اسناد همخوانی ندارد چرا که متن اسناد «گزارش روغن کاری و مشخصات فنی تولید پالایشگاه آبادان است. زاده درویش در مورد دلیل این تفاوت می‌گوید: «این که چرا عنوان و محتوا با یکدیگر تفاوت دارند، آیا صرفاً یک اشتباه است یا ممکن است با اقدام انگلیسی‌ها به خارج کردن اسناد مهم از ایران در برهه زمانی قبل از ملی شدن نفت ارتباط داشته باشد، هنوز برای ما روشن نیست.» جلد مشکی رنگ کتابچه که در صفحات آن گزارش‌های روزانه‌ای از روغن کاری و گریس‌کاری بخش‌های مختلف پالایشگاه آبادان درج شده است، از سوی کارخانه‌ای در لندن ساخته شده و در لابه‌لای صفحات آن نیز جلدی سبزرنگ بنام پالایشگاه‌های آبادان، کرمانشاه و بندر صدراتی ماهشهر به چشم می‌خورد. همچنین لوگوی شرکت نفت بر تیش پترولیوم (BP) اطلاعات مربوط به سال ۱۹۵۰ را از دیگر صفحات کتاب تفکیک می‌کند.

زاده درویش با اشاره به اسناد پراکنده به دست آمده در آموزشگرفه‌های کارآموزان آبادان می‌افزاید: «به نظر می‌رسد این کتابچه به طور اتفاقی به انبار کارآموزان منتقل شده است؛ چرا که در دوره جنگ تحمیلی، شماری از اسناد پالایشگاه آبادان به منظور حفظ و نگهداری به مکان‌های دیگری منتقل و انبار شدند.»

نزدیکی به پایتخت، همجواری با دریاچه نمک حوض سلطان و مسافت کوتاه آن با بارگاه حریم حضرت معصومه (س) از مزیت‌هایی است که برای موزه شدن این تلمبه‌خانه باید مورد توجه قرار گیرد

به بخش خصوصی واگذار کرد تا با سرمایه‌گذاری در آن و رونق گردشگری، نه از فروش نفت که از صنعت گردشگری نفت پول در بیاوریم... نفتی که ناچوانتر دانه مورد تحریم قرار گرفته و حال و روز خوبی ندارد. باید به تمام ظرفیت‌های این صنعت مادر نگاه شود و نباید در دایره فروش نفت محصور ماند...

این ایده نخستین بار از سوی اکبر نعمت‌الهی، مدیر کل وقت روابط عمومی وزارت نفت و مدیر فعلی موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت با وزیر مطرح شد و مورد استقبال و حمایت بیژن زنگنه قرار گرفت و از سال ۹۲ به طور رسمی کلید خورد. حالا بعد از گذشت ۵ سال اتفاقات خوبی در این حوزه افتاده است. دو موزه بنزین خانه و کارآموزان در آبادان به بهره‌برداری رسیده و بسیاری از اماکن تاریخی صنعت نفت ثبت ملی شده است. علاوه بر این بیش از ۳۰ میلیون سند قدیمی از ابزارها و سلو بیچ‌ها جمع‌آوری شده و مراحل ثبت و مرمت را می‌گذرانند. از نعمت‌الهی درباره پتانسیل این تلمبه‌خانه برای تبدیل شدن به موزه می‌پرسیم. در پاسخ به آن می‌گوید: «اگر چه تلمبه‌خانه چشمه‌شور، از تلمبه‌خانه‌های نسل اولی نیست؛ اما بیش از ۶۰ سال قدمت دارد و با بناها و تأسیسات کهن برجای مانده از دهه ۳۰ می‌تواند به عنوان میراث صنعت نفت مطرح و نگهداری شود.» وی می‌گوید: «رویکردمان در مدیریت موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت با نگاه موضوعی پیش رفته، به این مفهوم که موضوع هر یک از موزه‌ها به یکی از صنایع زیر مجموعه صنعت نفت اختصاص یافته است. به عنوان نمونه در موزه آبادان به صنعت پالایش نفت پرداختیم و موزه مسجد سلیمان را که خاستگاه اکتشاف و تولید نفت در ایران بود، با این نگاه جلو بردیم. در بازدید از این مجموعه هم موضوع ایجاد موزه‌ای را رویکرد صنعت انتقال نفت و نمایش تجهیزات، اقلام و اسناد قدیمی مرتبط با آن بررسی خواهد شد.»

مدیر موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت معتقد است: نزدیکی به پایتخت، همجواری با دریاچه نمک حوض سلطان و مسافت کوتاه آن با بارگاه حرم حضرت معصومه (س) از مزیت‌هایی است که برای موزه شدن این تلمبه‌خانه باید مورد توجه قرار گیرد. با شکل‌گیری موزه و رفت و آمد توره‌های گردشگری، اشتغال و رونق به این منطقه بازمی‌گردد و مردمان بومی آن نیز به نحوی از برکت نفت بهره‌مند می‌شوند؛ اما این موضوع با نگاهی جامع به جغرافیای منطقه، محیط، مسیرهای دسترسی و امکان اقامت گردشگران به مطالعات و بررسی‌های بیشتری نیاز دارد.

***

همزمان با نگارش این گزارش، شورای راهبردی موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت با رأی به ثبت ملی مرکز انتقال نفت چشمه‌شور تصمیم گرفته‌اند تا گامی مهم برای حفظ این مجموعه بردارند.

مرکز انتقال نفت «چشمه‌شور» به کمک سوآپ نفت عراق رفت

مهدی نجفی با اشاره به کاهش یک‌سومی ظرفیت انتقال نفت خط لوله ۱۰ اینچی می‌گوید: «در گذشته روی این خط ۳ دستگاه توربوپمپ با ظرفیت ۳۰۰ هزار لیتر در ساعت در حال بهره‌برداری بود، اما وقتی موضوع سوآپ نفت خام کرکوک عراق به ایران پیش آمد، این سه دستگاه را به تأسیسات دره‌شهر منتقل کردند. بنابراین ظرفیت این خط با کاهش جزئی مواجه شده است.» به پشت سرش اشاره می‌کند. دو مخزن بزرگ ۴۵۰ هزار لیتری ذخیره نفت‌گاز در کنار باقی تأسیسات و خطوط لوله در هم تنیده، جا خوش کرده‌اند. می‌گوید: «سابق که برق شهری نداشتیم، دیزل ژنراتورها ۲۴ ساعته کار و برق اینجا را تأمین می‌کردند. علاوه بر این در گذشته برای تقویت فشار خط ۱۰ اینچ قدیمی، دیزل پمپ‌ها نصب بودند که از سوخت نفت‌گاز استفاده می‌کردند و این دو مخزن برای ذخیره‌سازی سوخت دیزل‌ها احداث شدند. در حال حاضر، کمتر به سراغ‌شان می‌رویم؛ چون برق شهر را داریم و روی خطوط لوله انتقال نفت هم سال‌های بعد از انقلاب اسلامی توربوپمپ یا مصرف‌گاز شهری، جایگزین دیزل پمپ‌ها شد. حالا دیگر تأسیسات خط ۱۰ اینچی قدیمی که بیش از نیم قرن قدمت دارند، خارج از مدار بهره‌برداری قرار گرفته و با تصمیم مدیریت موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت ایران دیزل پمپ‌ها، کمپرسورهای هوا و بویلرهای قدیمی آن راهی موزه‌های نفت می‌شوند.»

گردشگری حامل توسعه نفت

«دوستان پنهان» نام تمام مردانی است که در صنعت انتقال نفت فعالیت می‌کنند و وظیفه انتقال ایمن و پایدار سوخت مصرفی کشور را به عهده دارند. وزیر نفت این لقب را به ایشان داده است؛ این جمله را محسن مؤمنی، رئیس روابط عمومی شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران می‌گوید. معتقد است صنعت انتقال نفت ایران به یک موزه نیاز دارد، چرا که فعالیت این بخش در میان دیگر اقدامات صنعت پر آوازه نفت ناشناخته و گمنام مانده است. فکرهای بزرگی در سر دارد؛ اما برای تأمین بودجاش نگران است. می‌گوید کاش بشود بخشی از این تأسیسات از مدار خارج شده را

بعد از آنکه نخستین رشته خط لوله سراسری انتقال نفت ایران احداث شد، مرکز انتقال نفت چشمه‌شور هم بساط آهن و فولاد را در کنار ساده‌زیستی روستاییان این منطقه و چهره نهفته در ابر دماوند پهن کرد و یک عمر نشست به تماشای همسایگانی از جنس کوه و نمک... حالا که به دیدارش می‌رویم ۶۱ سال از عمر باعزت‌ش گذشته و امرار معاش مردان سختکوش صنعت نفت را در دست گرفته است.

همراه با نسیم دل‌انگیز یابیزی با به محوطه این مجموعه می‌گذاریم. در بدو ورود و با استقبال مهدی نجفی، رئیس مرکز انتقال نفت خام چشمه‌شور به سوی تأسیسات خفته در دل کویر هدایت می‌شویم. مساحت این مرکز حدود ۱۵ هکتار است که بخشی از آن را تأسیسات صنعتی و ساختمان‌های اداری تشکیل می‌دهد و بخش دیگر به فضای سبز اختصاص دارد؛ هر چند که بی‌آبی، کمر درختان به پار نشسته این منطقه را خم کرده است.

نجفی نزدیک به ۱۸ سال در شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت سابقه کار دارد و مرکز انتقال نفت چشمه‌شور را اینطور معرفی می‌کند: «دو رشته خط لوله فرآورده به قطرهای ۱۰ و ۱۱۶ اینچ از این مرکز عبور می‌کند. مبدا خط ۱۰ اینچی آبادان است که با طول نزدیک به ۷۹۲ کیلومتر تا مرکز امتداد می‌یابد، فرآورده‌های نفتی را به تهران ارسال می‌کند و ما در کیلومتر ۷۲۴ این خط قرار داریم. خط دیگر که مبدا آن اهواز است، ۷۵۳ کیلومتر طول و ۱۱۶ اینچ قطر دارد. این خط نیز به مقصد مشترک می‌رود و ما در کیلومتر ۶۸۵ آن قرار داریم.»

این دو، فرآورده‌های اصلی را منتقل می‌کنند که شامل بنزین موتور، بنزین سوپر، بنزین یورو، نفت‌گاز معمولی، نفت‌گاز یورو، نفت سفید، نفتا و گاه هم پلات فورمیت است.»

در مانگاهی کوچک، مدرسه دو کلاس غیرفعال، مهمانسرای عاری از هر گونه تشریفات و رستورانی ساده، همه امکاناتشان از صنعت پر در آمد نفت در این مکان دور افتاده از تمدن شهری است. از صبح تا غروب با رگ‌های آهنین نفت دست و پنجه نرم می‌کنند و هر ساعت یک میلیون لیتر فرآورده نفتی را از خطوط لوله تحویل می‌گیرند و با تقویت مجدد فشار، به مقصد تهران تزریق می‌کنند. از این میزان ۸۰۰ هزار لیتر در ساعت، سهم خط لوله ۱۶ اینچی و ۲۰۰ هزار لیتر سهم خط لوله ۱۰ اینچی است.

صنعت انتقال نفت

به موزه نیاز دارد

سخنر سیدان کمی دورتر از شهر دودگرفته تهران، آنجا که دست دادار طبیعت، قیای نیلی‌رنگش را بر شانه‌های گنبد گردون می‌افکند، آنجا که پوششی از بلورهای نمک بر گستره زمین پراکنده می‌شود، آنجا که مردمی سختکوش در دل روستانشینی خود، با تأسیسات آهنین هم‌زیستی می‌کنند. آنجا که تا چشم کار می‌کند نمک است و نمک... در دل جاده‌ای فرعی بنایی کهن، اما باصلاطت نمایان می‌شود. نام مرکز انتقال نفت «چشمه‌شور»، برگرفته از روستایی در کیلومتر ۵۵ اتوبان قم - تهران است که مردمان آن با دامداری و قناعت روزگار می‌گذرانند.

عطر ماندگار

شرح احادیث اخلاقی درس خارج فقه مقام معظم رهبری

فریفتگی از قضاوت دیگران

از سخن حضرت علی (ع):

کم‌من مفتون بحسن القول فیه‌و کم‌من مغرور بحسن الستر علیه‌و کم‌من مستدرج بالاحسان علیه

(تحف العقول صفحه ۲۸۱)

چه بسا افرادی که فریب تعریف‌ها و تحسین‌هایی که مردم از آنان می‌نمایند، می‌خورند. انسان نباید فریفته قضاوت‌های مردم در باره خودش شده و بخاطر تساویل نفسانی از قضاوت صحیح در مورد خودش غفلت ورزد و توجه به این مسئله بخصوص برای مسئولین حائز اهمیت‌ست.

و همچنین انسان نباید از اینکه خداوند عیوب او را پوشانده مغرور شود و خیال کند که همیشه بدی‌های او مستور می‌ماند. چه بسا خداوند در همین دنیا آنها را فاش کند و اگر در این دنیا هم با لطف و احسان خود فاش نکرد در قیامت (روزی که باطن افراد ظاهر می‌شود) آشکار کند. لذا ائمه (علیهم‌السلام) همانطور که در دعای شعبانیه نقل شده از خدا می‌خواستند که: «الهی لا تفضحنی یوم القیامه علی رؤس الاشهاد»

و چه بسا افرادی که در اثر نعم الهی گرفتار استدراج می‌شوند، «وستستدرجهم من حیث لا یعلمون»

پس نباید ما بخاطر تمجیدهای مردم و ستر الهی و اعطای نعم او از قضاوت صحیح در مورد خود غفلت نماییم.

سخن نیک

کسی را که خواب باشد اگر صدکنیم، بیدار می‌شود. اما هستند کسانی که خود را به خواب زده‌اند و با هیچ صدایی بیدار نمی‌شوند.
دکترعلی شریعتی

معرفی کتاب و نرم افزار

نرم افزار اندرویدی از ملك تا ملكوت

مجموعه آثار مرحوم آیت‌الله حق شناس

تهرانی

ارائه متن مجموعه آثار آیت‌الله

حق شناس تهرانی رحمه الله، شامل کتاب‌های مروری بر زندگانی آیت‌الله حق شناس؛ ملک تا ملکوت (سخنان اخلاقی مرحوم حق‌شناس)، رهنمای سلوک و ... از سوی مرکز تحقیقات علوم اسلامی ارائه شده است.

نماز و شکوفه های زندگی

علل خانوادگی بی توجهی به نماز

به نماز دعوت و هدایت نمی‌کنند، اما والدین آگاه شرعی خود پایبند هستند. مبه‌موقع نماز می‌خوانند و از سبک شمردن نماز و سایر واجبات الهی برهیز می‌کنند، به یقین فرزندانشان از آنان الگو گرفته و به نماز می‌ایستند و هیچ عبادتی –از جمله نماز– را سبک نمی‌شمارند. اما کودکانی که از این نعمت معنوی محروم است و والدینش به نماز علاقه‌ای نشان نمی‌دهند یا گاهی نماز می‌خوانند، آیا الگوی مناسب برای عبادت دارد؟ آیا فطرت خداجویی و میل به پرستش در شوکوفامی‌شود یا در انبوه‌غبار جهل و غفلت باقی می‌ماند؟

۲- بی توجهی به تربیت دینی؛ برخی والدین نسبت به تربیت دینی از جمله به نماز فرزندان خود اهمیت چندانی قائل نیستند و می‌پندارند که کودک خود بزرگ و خوب می‌شود. چنین والدینی کودک و نوجوان را در مسیر ورش نسیم دلنواز تربیت دینی قرار نداده تا عطر معنوی نماز از وجود فرزندان‌شان، محیط خانه و اجتماع را پُر کند.

اگر والدین با دلسبوزی، آگاهی و شناخت لازم به این حرکت مهم و حیاتی اقدام کنند و با دعوت کردن آنان بر سر سفره معنوی نماز، وجودشان را به عشق و عبادت و بندگی خداوند سبحان مزمین کنند. چنین کودکانی سعادت را در آغوش گرفته و به کمالات معنوی دست می‌یابند. به یقین والدین خواهان سعادت دنیا و آخرت فرزندان خود هستند و در این راه از هیچ گونه فداکاری دریغ نمی‌ورزند. به همین دلیل لازم‌ست والدین شرایط تربیت دینی از جمله نماز را مهیا نموده تا کودک و نوجوان در محیط و فضایی قرار بگیرد که به نماز مأنوس شود. بردن آنان به اماکن مذهبی، تهیه کتب و مجلات مفید در باره معارف دینی و نماز، ایجاد جاذبه‌های مورد پسند کودک، تشویق و رفتار محبت‌آمیز و مانند آن، می‌توانند عواملی باشند که شرایط تربیت دینی را فراهم کنند تا والدین در انجام این رسالت انسانی و الهی خود موفق شوند.

۳- عادت و تمرین ندان؛ یکی از علل موفقیت در هر کاری، تمرین کردن و عادت‌نیکوست. انجام امور عبادی از جمله نماز نیز نیازمند تمرین است، و بهترین ایام تمرین امور معنوی دوران کودکی و نوجوانی است. برخی والدین به بهانه اینکه هنوز زمان تکلیف شرعی فرزندان فراتر رسیده آنان را

باره چنین می‌نویسند

ادامه دارد...

پاسخ: آنچه مسلم است، معاد مربوط به انسان است که از خلال هزاران آیه و روایت قابل دریافت است. دلایل عقلی بر لزوم معاد نیز، همین موضوع را ثابت می‌کند. اما از آیات و روایات بر می‌آید که علاوه بر انسان، دیگر موجودات نیز دارای حشر و معاد هستند. در مورد جنیان نیز گفته شده است که آنها به واسطه اختیار ذاتی، موظف به حسلرسی و بررسی اعمال دنیایی خود خواهند بود. برخی از آنها به بهشت خاص خود برخی به جهنم خواهند رفت؛ چنان که در قرآن ذکر شده: «و وعده پروردگارت [چنین] تحقق پذیرفته است: که البته جهنم را از جن و انس یکسره پر خواهیم کرد» اما به غیر از جنیان، آیاتی در قرآن کریم به حشر حیوانات نیز اشاره دارد. از جمله: «هیچ جنبندهای در زمین و هیچ پرندهای که با دو بال خود پرواز می‌کنند نیست، مگر این که امت‌هایی مانند شما هستند، ما هیچ چیز را در این کتاب فرو گذار نکردیم. سپس همگی به سوی پروردگار‌شان

صفحه‌ای برای گسترش و ترویج فرهنگ، آداب و اندیشه دینی

تهیه و تنظیم: ستاد اقامه نماز وزارت نفت

یک شبهه و یک پاسخ

پرسش: معاد مربوط به چه موجوداتی است؟

پاسخ: آنچه مسلم است، معاد مربوط به انسان است که از خلال هزاران آیه و روایت قابل دریافت است. دلایل عقلی بر لزوم معاد نیز، همین موضوع را ثابت می‌کند. اما از آیات و روایات بر می‌آید که علاوه بر انسان، دیگر موجودات نیز دارای حشر و معاد هستند. در مورد جنیان نیز گفته شده است که آنها به واسطه اختیار ذاتی، موظف به حسلرسی و بررسی اعمال دنیایی خود خواهند بود. برخی از آنها به بهشت خاص خود برخی به جهنم خواهند رفت؛ چنان که در قرآن ذکر شده: «و وعده پروردگارت [چنین] تحقق پذیرفته است: که البته جهنم را از جن و انس یکسره پر خواهیم کرد» اما به غیر از جنیان، آیاتی در قرآن کریم به حشر حیوانات نیز اشاره دارد. از جمله: «هیچ جنبندهای در زمین و هیچ پرندهای که با دو بال خود پرواز می‌کنند نیست، مگر این که امت‌هایی مانند شما هستند، ما هیچ چیز را در این کتاب فرو گذار نکردیم. سپس همگی به سوی پروردگار‌شان

اخبار ستاد اقامه نماز

احداث مسجد از سوی شرکت نفت و گاز کارون

هم‌زمان با هفته وحدت و هفته بسیج مسجد امام جعفر صادق (ع) روستای حیویه به بخش غیزانیه اهواز که از سوی بسیج سازندگی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون احداث شده بود، افتتاح و به اهالی تحویل شد.
جمله‌السلام حیدری مسئول قرارگله فرهنگی صنعت نفت جنوب ضمن تبریک هفته بسیج و ولادت حضرت رسول اکرم (ص) و امام صادق (ع)، از تلاش‌های گروه‌های جهادی بسیج شرکت نفت و گاز کارون برای احداث این مسجد و دیگر اقدام‌های عام‌المنفعه و

مفاهیم دینی

«أَلَمْ اَعْهَدْ اَلَيْكُمْ يَا بَنِي اَدَمَ اِنْ لَاتَغْتَبُوا الشَّيْطَانَ اِنَّهُ لَكُمُّ عَدُوٌّ مَبِيْنٌ وَاِنْ اِغْتَبُوْنِي هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيْمٌ» (یس-۶۱، ۶۰)
ای بنی آدم آیا با شما پیمان نیستم که شیطان را نپرستید، زیرا او دشمن است. آشکاری است برای شما و اینکه مرا عبادت کنید که راه راست همین است.
عهد الهی این آیه در مقام استیضاح و سرزنش مجرمان و کافران است که چرا شیطان را اطاعت و عبادت می‌کنند و عهد و میثاق خود را با خدا در خصوص یگانه پرستی فراموش می‌کنند! اکنون این پرسش مطرح است که مقصود از عهد چیست و خداوند، در چه زمانی و از چه راهی با بندگان خود چنین عهدی بسته‌است؟

این پیمان الهی از راه‌ها و به زبان‌های گوناگون از ایشان گرفته شده است، از جمله در مرحله تکوین، هنگامی که سرشت همه انسان‌ها را بر فطرت توحید استوار ساخت و نیز با اعطای عقل و اندیشه او را به توحید فراخواند و از شرک و بت پرستی و اطاعت غیر خدا بر حذر داشت. عقل بشر به این موضوع گواهی می‌دهد که انسان نباید از موجودی پیروی کند که از روز

همراه با شهیدان

شهید

علیرضا عین بین

شهید علیرضا عین بین در سال ۱۳۵۰ وارد شرکت ملی نفت ایران شد. در مبارزات انقلابی علیه رژیم شاه تا مرز اعدام رفت، اما خداوند توفیق شهادت در راه خودش را در زمان دیگری برایش رقم زده بود و در آغازین روزهای جنگ تحمیلی هنگام خدمت به مجروحان جنگ روح پاکش بر اثر ترکش به خیل شهیدان پیوست. همسر شهید درباره شهید عین بین می‌گوید: «هرگز آثاری از تکبر، غرور و ریاست‌طلبی در ذات پاک و بی‌آلایشش دیده نمی‌شد و هیچ‌گاه در برابر رؤسای خود تملق و چاپلوسی نمی‌کرد تا مبادا دو رنگی‌ها و دورویی‌ها به زندگی بی‌تزویر و بی‌ربایش آسند.»

زال احکام

خواندن حمد به جای تسبیحات

اربعه

پرسش: اگر کسی به جای تسبیحات اربعه حمد و سوره را بخواند، آیا نمازش باطل می‌شود؟
پاسخ: اگر با قصد اراده حمد را انتخاب کند و بخواند، اشکال ندارد. اما اگر فراموش کرد و بجای تسبیحات اربعه حمد را خواند، اگر در حال رکوع یا بعد آن یادش آمد، نمازش صحیح است و اگر قبل از رکوع یادش آمد، باید با اختیار و اراده یا حمد را بخواند یا تسبیحات اربعه را و در صورت انتخاب حمد، به جای تسبیحات، نباید سوره را بخواند

با فرزانتان

فرزند مرحوم آیه‌الله العظمی نجفی مرعشی در خاطرات پدرشان می‌گوید: یک بار با پدرم رفتم منزل یک روحانی به نام حاج آقای کتی، دیدم حدود ۱۵ نفر مستمند نابینا هم مشغول خوردن چایی و میوه هستند. بعد از مدتی از بیرون برای اینها کباب آوردند و پدرم از اینها پذیرایی می‌کرد و برایشان آب و دوغ می‌ریخت، اما آنها ایشان را نمی‌شناختند. متوجه شدم که این مهمانی از طرف پدرم بوده است، اما از ما تعهد گرفت که این جریان را جایی نقل نکنیم.

لباس‌های ایرانی را بشناسید (۱)

تن‌پوش‌های وطنی

سرزمین ایران از دیرباز تاکنون مهد تمدن و فرهنگ بوده است.

مردمان این سرزمین با حسن ذوق و سلیقه خود، لباس‌های زیبایی به تن می‌کنند، لباس‌هایی که هر کدام روایت گر فرهنگ و تمدن و هنر بی‌شمار و بی‌حد ایرانیان است. شناخت لباس‌های ایرانی و دانستن نکاتی درباره ویژگی‌ها، جنس و رنگ‌های آنها می‌تواند ما را به عنوان یک ایرانی به ماهیت و هستی ایران، بیشتر نزدیک کند. در مطلب پیش‌رو به معرفی لباس‌های مناطق مختلف میهن‌مان پرداخته شده است.

استان خراسان شمالی

در خراسان شمالی هم‌نشینی فرهنگ‌ها چشم‌نواز است و لباس‌های محلی با رنگ‌های متنوع و شاد و نقوش مختلفی که از طبیعت الهام گرفته‌اند، زیبایی‌های آن را در فصل بهار به یاد می‌آورند.

لباس‌های بانوان

باشار یا چارقَد: در اصطلاح امروزی به آن روسری گفته می‌شود، شال حریر مخصوصی است که به عنوان پوشش سر استفاده می‌شود و به گونه‌ای است که سر و حتی چهره زن، به جز چشمان وی را نیز می‌پوشاند. سرپند: دستمال یزدی است که غالباً ترکیبی از رنگ‌های قرمز و مشکی بوده و برای محکم کردن باشار روی آن بسته می‌شود.

کراس: لباس بالاتنه بوده و به پیراهن بلند ساده‌ای گفته می‌شود که یقه خاصی ندارد و پایین آن نیز چین‌دار است.

شیلوار: دامن پرچینی است که در پوشش دخترها نارنجی و یا زرد رنگ بوده و در خانم‌ها نیز به رنگ قرمز و از پارچه مخملی با مترآژ حدود متر تهیه و حاصل دوخت آن لباسی با چین بسیار زیاد و خوش‌حالت می‌شد. شیلوار با استفاده از نخ‌های رنگی و سکه‌های قدیمی (دراو)، دراودوزی و قیطان‌دوزی می‌شد و در پایین آن نیز با نوارهایی رنگارنگ که «ماخل» نامیده می‌شدند، دوردوزی‌های زیبایی ایجاد می‌شد. «شلیته» دامنی بلندی تا محدوده زانو و از جنس مخمل بوده که با رنگ‌های متنوع حاشیه‌دوزی می‌شود.

حلیقه: معمولاً از جنس مخمل بوده و سکه‌های قدیمی که در قدیم به عنوان پس‌انداز خانم‌ها به آن دوخته می‌شد و به مرور زمان به جزئی از لباس تبدیل شده است، زیبایی خاصی به آن می‌بخشد و غالباً نیز کراس و حلیقه با شلیته هم‌رنگ انتخاب می‌شدند.

البته علاوه بر این پوشش‌ها باید «گار» یعنی گوشواره‌ای بلندی که به دو طرف عرقچین متصل و روی آن باشار و سرپند بسته می‌شد، «کله»، پوششی از جنس پارچه مخمل که روی کراس پوشیده می‌شد، جوراب و... را نیز اضافه کرد که بنا به شرایط و فصول مختلف سال پوشیده می‌شدند و با یکدیگر پوششی مرکب از رنگ‌ها و پیام‌ها را ایجاد می‌کردند.

لباس‌های مردان

پوشاک مردانه کرمانج‌های خراسان شمالی نیز شامل «عرق‌چین»، «که لاو»، «لیجگ» و... بود. لباس‌های مردان این استان نیز برگرفته از طبیعت است و رنگ‌های

شادی دارد. **چاوک:** لباسی شبیه به مانتوهای امروزی بوده که پارچه آن از ابریشم قرمز رنگ بوده و آستر زیر پارچه نیز در حاشیه‌ها و سرآستین‌ها سوزن‌دوزی دارد. **کولته:** شبیه کت بوده و به صورت آویز روی دوش در مجالس استفاده می‌شده است.

چلمی: زیباترین لباس سوزن‌دوزی ترکمن و از جنس ابریشم است که با دارا بودن تنوع و ظرافت خاص در مراسم ازدواج به عروس می‌پوشانند. **پلک:** تنها لباسی است که با زیورات و سکه تزئین می‌شود و بر سر می‌اندازند و جنس آن نیز از ابریشم است.

دون یا قرمز: لباس محلی مردان ترکمن است که جنس آن ابریشم قرمز تیره و با راه‌راه مشکی بوده و نوع سوزن‌دوزی آن قیطان‌دوزی است که با عرض دو سانت و به رنگ مشکی و قرمز در کنارها و سرآستین لباس دوخته می‌شود.

اچمک: نوعی لباس دارای دو بخش بیرونی و داخلی است که بخش بیرونی آن از پارچه‌های مشکی که روی آن طرح‌هایی به شکل لوزی، به رنگ‌های متفاوت و از جنس ابریشم تشکیل و درون آن از پوست بره مشکی تهیه شده است و آن را معمولاً مردان در فصول سرد پاییز و زمستان می‌پوشند.

استان کردستان

لباس کردی، یکی از زیباترین پوشش‌هایی است که به نوشته جهانگردان در دنیا کم‌نظیر است. هرچند پوشاک نواحی مختلف کردستان مانند اورامان، سقز، بانه، گروس، سنندج، مریوان و... متفاوت است، اما یک کلیت یک دستی در میان لباس‌های کردی وجود دارد.

لباس‌های مردان

چوخه: نیم‌تنه‌ای پشمی است که در ناحیه سقز، بانه و مریوان به آن «کوا» می‌گویند و در سنندج آن را «چوخه» می‌نامند.

پانتول: شلواری گشاد با دم پای تنگ است که «رانک» نیز نامیده می‌شود.

ملکی: نیم‌تنه‌ای بدون یقه است که از پایین نیم‌تنه تا بالا به وسیله دکمه بسته می‌شود.

لفکه سورانی: پیراهنی با آستین فراخ و بلند و زبانه‌ای مثلث شکل در انتهای آستین است که آن را در حال عادی دور مچ یا بازو می‌پیچند.

شال: که به آن «پشتون» و «پشتینه» نیز می‌گویند، پارچه‌ای است تقریباً به طول ۳ تا ۱۰ متر که روی لباس در ناحیه کمر بسته می‌شود.

دستار: یا «کلاغه» که به آن «دشلمه»، «مندلی»، رشتی «و» «سروین» (سرپند) نیز یم گویند و مردان به جای لاه از آن استفاده می‌کنند.

فرنجی: یا «فره‌جی» که ویژه مردان ناحیه اورامانات است از نمد ساخته و آماده می‌شود.

کله بال: نوعی از نمد پوششی است که چوپانان در مناطق نرای گله در صحرا استفاده می‌کنند.

لباس‌های بانوان

جافی: شلواری همانند شلوار مردان است. این شلوار را زنان کرد، به ویژه زنان روستایی، هنگام کار می‌پوشند. در سایر مواقع، زنان شلوار گشاد از جنس حریر به پا می‌کنند. **کلنجه:** نیم‌تنه‌ای است که روی پیراهن بلند می‌پوشند و رد اورامان آن را «سوخمه» می‌نامند و از پارچه زری یا مخمل دوخته می‌شود.

شال: از پارچه‌ای زیبا روی لباس در ناحیه کمر بسته می‌شود.

کلا: از کلاه که از جنس مقوا و به شکل استوانه‌ای کوتاه است که آن را با پولک‌هایی رنگین به صورت بسیار زیبایی تزئین می‌کنند.

کلکه: روسری یا دستاری است که به جای کلاه مورد استفاده زنان قرار می‌گیرد. کلکه دارای رشته بلندی از ابریشم سیاه و سفید با ملبله‌دوزی است.

از نظر بافت پارچه، منطقه سقز و از نظر ساخت پای‌افزار «گیوه» یا «کلاش» و «کالی» اورامانات و آبادی‌های پیرامون کوهستان شاهو مانند هیچ، نودشه و آبادی‌های نوسود شهرستان پاوه چون میریه، خانه‌دره، مزگان، مزوی و وزلی از عمده‌ترین نواحی بافت و صدور پارچه و پای‌افزار در استان به شمار می‌رفتند. جولایی و بافت پارچه و انواع منسوجات مانند بوزو، برمال، جاجم، یره، پوشمین، موج، جوراب، دستکش، زنگال و کلا به عنوان حرفه یا کار جنبی بخشی از آبادی‌نشینان مناطق مختلف کردستان محسوب می‌شد.

استان تهران

شاید الان کمی تعجب کنید، اما نه باور کنید که تهرانی‌ها هم لباس‌های محلی مخصوص خود را داشتند. این لباس‌ها، سال‌های سال مورد استفاده مردم تهران بود و کم‌کم با ظهور هرچه بیشتر مدرنیته در ایران، استفاده از آنها در پایتخت، کم‌رنگ و کم‌رنگ‌تر شد تا اینکه الان تقریباً دیگر خبری از آن لباس‌ها نیست.

لباس‌های مردان

شال و کلاه و جبه: لباس رسمی، معمول و متداول در عصر قاجارها برای تمام طبقات شال، کلاه و جبه بود. شال و کلاه نوعی عمامه بود که ریشه قدیمی دارد. اهل علم و رجال، عمامه عادی سبزی می‌گذاشتند و دیگر شاهان مثل نادرشاه، کریم‌خان، ناصرالدین‌شاه و فتحعلی‌شاه که جنبه روحانی نداشتند، شال ترمه‌دوزی حاشیه‌داری به کلاه عادی پیچیده به سر می‌گذاشتند. جبه هم ریشه عربی و ترکمنی دارد، زیرا لباس بلند و گشاد نزد اعراب و ترکمنان مرسوم بود و آنها از قدیم لباس بلند می‌پوشیده‌اند.

کوتاه شدن کلاه: از زمان آقامحمدخان تا سالیان دراز طبق عادات و رسوم کلاه‌های بسیار بلندی از پوست‌های بخارا و سمرقند که به بهای گزاف تهیه می‌شد، مد روز بود، اما از زمان محمدشاه به منظور جلوگیری از اسراف و نیز به دلیل اینکه چنین کلاه‌هایی از تناسب خارج بود به حکم شاه قاجار طول کلاه‌ها کوتاه‌تر شد.

کلاه نمندی: در زمانی که تهرانی‌ها لباس‌های محلی می‌پوشیدند، کلاه برای مردان همانند چادر برای بانوان بود. هیچ کس بدون کلاه در انظار ظاهر نمی‌شد و اگر کسی استطاعت خریدن کلاه نداشت، سر خود را با دستمال و شال و مانند آنها می‌پوشانید. لزوم کلاه بر سر داشتن به حدی بود که شب‌ها مردها عرق‌چین به سر می‌گذاشتند و می‌خوابیدند و روزها در داخل کلاه عرق‌چینی داشتند، چون اکثر کلاه‌ها قبل از مد شدن کلاه مقوایی، از نمد ساخته می‌شدند؛ از این رو نمدمالی یکی از پیشینه‌های مهم بود. برای ساخت و مالیدن نمد در مغازه‌های مربوط به این کار در وسط مغازه‌ها محل برآمده‌ای بود که سینی بزرگ توگردی روی اجاق جاسازی شده بود که همواره مقداری آب صابون از وسط آن بخار می‌کرد و کارگران در حال نشسته در دو طرف نمدها را می‌مالیدند و تبدیل به کلاه می‌کردند.

سرپوش‌های دیگر: شامل کلاه نمندی که کلاه لبه‌کوتاهی شبیه عرق‌چین است. کلاه حسن‌بیگی که لبه‌ای بلندتر دارد، کلاه نیمچه بختیاری، کلاه فراشی، کلاه بختیاری که قسمت بالای آن پهن و هرچه به دهانه می‌رسید جمع می‌شد، کلاه تخم‌مرغی که شبیه نصف تخم‌مرغ بود، کلاه پوستی، کلاه مقوایی و کلاه پهلوی از جمله کلاه‌های تهرانی بودند.

تن‌پوش‌ها: شامل پیراهن، شلوار، قوای مرادبیگی، قوای معمولی، قوای سرداری و... می‌شدند.

لباس‌های بانوان

روپند: اغلب برای روپند پارچه سفید انتخاب می‌شد که بلندی آن در بیشتر مواقع تا زانو نیز می‌رسید. روی روپند و در جلوی چشم‌ها تکه‌های توری تعبیه می‌شد.

پاپوش: پاپوش زنانه در دوره قاجار به با دوره‌های قبل فرقی نداشت و عموماً نعلین و ساغری نوک برگشته استفاده می‌شد. طرح گالشی، کفش نرم پاشنه و خط دور کفش، معرف اندازه آن بود. سه خط کوچکترین و هفت خط، بزرگترین شماره کفش به شمار می‌رفت. از کفش‌های فرنگی دوز زنانه نیز باید یاد کرد.

پیراهن: پیراهن بانوان معمولاً از ململ سفید بود و آن را شلیته می‌نامیدند. نوعی دامن‌شلواری هم «تنبان» نامیده می‌شد. تنبان شبیه شلیته بود با این تفاوت که مانند شلیته وسط آن باز نبوده و از وسط دو قسمت جلو و عقب به هم دوخته می‌شد.

سرپوش: برای سرپوش نیز چهارقد توری به شکل چهار گوش بریده می‌شد. آنگاه به شکل مثلث آنها را تا می‌کردند و طوری آن را به سر می‌انداختند که زاویه قائم در پشت سر و دو گوشه دیگر روی سینه‌ها و در زیر گلو به هم می‌رسید و به وسیله گره زند یا سنجاق آن را بر سر محکم می‌کردند.

چادر چاقچور: جنس چادر خانم‌ها از دیبا و پارچه پشمی بود. زن‌های فقیر پارچه دیبا و خانم‌های اشرافی پارچه پشمی به کار می‌بردند. پیرزن‌ها دور کمر چادر را نوار می‌گذاشتند و این نوار را به گردن خود می‌انداختند و زن‌های جوان برای آن کمر می‌دوختند. چاقچور شلوار بلندی بود که لیفه داشت و در قسمت مچ، پاچین می‌شد.

در طول تاریخ شهرها معمولاً در مسیر راه‌های بازرگانی و تجاری، مناطق حاصلخیز و خوش آب و هوا و یا در اثر گسترش روستاهای کوچک و تبدیل آنها به محیط‌های بزرگ‌تر و بالطبع مجموعه‌هی گسترده‌تر انسانی تشکیل شده‌اند. همانا عصر جدید و آغاز فعالیت‌های صنعتی، شهرها و مناطق مسکونی متعددی را می‌توان نشان داد که پس از شروع فعالیت صنعتی در آن مناطق در یک محدوده ه جغرافیایی خاص در آن مناطق به وجود می‌آیند که در مطالعات جغرافیای شهری و صنعتی تحت عنوان Company City یا شرکت شهر از آنها یاد می‌شود. منظور از شرکت شهر، جوامع شهری هستند که به واسطه آغاز یک فعالیت صنعتی خاص در منطقه جغرافیایی و از تجمع و سکونت نیروی کار شاغل در آن صنعت و پیرامون آن به وجود می‌آیند. استقرار اینگونه شهرها معمولاً با ایجاد یک کمپ کارگری آغاز می‌شود و با گسترش فعالیت در آن منطقه گسترش می‌یابد و رفته رفته شکل و شمایل شهر به خود می‌گیرد. همان اتفاقی که در منطقه مسجدسلیمان پس از کشف نفت در اولین چاه نفت خاورمیانه رخ داد و به تدریج اولین شهر صنعتی تاریخ ایران را به وجود آورد. کشف نفت و گسترش دامنه تالیسات نفتی و لزوم حضور مستمر نیروی کار در نزدیکی تالیسیات، این منطقه را که قبل از آن شهرت چندانی نداشت تحت عنوان مسجدسلیمان و با علامت اختصاری MIS در ایران و کل جهان مطرح کرد. در روزها و ماه‌های نخست کار نیروی کار هنوز از کارگران غیرمتخصص روستاهای اطراف تامین می‌شد. کارگران صبح با پای پیاده، از روستاهای خورده سمت تالیسیات حرکت می‌کردهند و غروب پس از پایان کار به خانه‌های خود بازمی‌گشتند. افرادی که از روستاهای دورتر می‌آمدند نیز در همان حوالی، افرادی که روستاهای دورتر می‌آمدند نیز در همان حوالی، در جایی به سر می‌بردند تا فردا اول وقت به کار برسند و کمتر فرصت دیدار با خانواده‌های خود را داشتند. در حقیقت بنای اصلی شرکت شهر مسجدسلیمان را باید با ایجاد کمپ اکتشافی که در سال ۱۹۰۸ برای کارگران غیربومی و عمدتاً خارجی تشکیل شد همزمان دانست. کاشفان نفت در این منطقه به احداث یک کمپ ساده اقدام و به اکتشاف نفت پرداختند یا کشف نفت، مسجدسلیمان نیز کلون توجه‌ش علاوه بر اهمیت اقتصادی به عنوان بازار کاری قابل توجه شد و افراد را از اطراف و اکناف به این منطقه سرازیر کرد. باید توجه داشت که تا قبل از این زمان مسجدسلیمان مسکونی نبود و تنها در فصل زمستان با ورود عشایر بختیاری فعالیت انسانی در این منطقه به چشم می‌خورد و با پایان زمستان و آغاز بهار و عزیمت عشایر کوچ روبه مناطق بیلاقی این منطقه از سکنه خالی می‌شد. همین امر یکی از مشکلات کاشفان در سال‌های اولیه تالیسات در این منطقه از ابتدا با مشکلات بسیار مواجه شد. اراضی مزبور اغلب چراگاه دام‌های بختیاری هابود که طبق سنت قدیم به خوئین ایلات تعلق داشتند. کمپ‌های برای حل این مشکل مستقیماً با خوئین بختیاری وارد مذاکره شد چرا که در زمانه‌ای که بسیاری از ایلات و عشایر از جمله بختیاری‌ها در عمل از حکومت مرکزی تبعیت نمی‌کردند جزا مزاکره مستقیم و دادن امتیاز به آنان چاره‌ای برای حفظ امنیت که شرط اول فعالیت بود، وجود نداشت. کاشفان به خوبی به این نکته آگاهی داشتند که اگر چه آنان امتیاز اکتشاف نفت را از دولت مرکزی ایران دریافت کرده بودند اما منطقه کشف نفت در قلب سرزمین بختیاری قرار داشت و بدون هماهنگی با خوئین این ایل قدرتمند، امکان استحصال نفت و استخراج و صدور آن فراهم نمی‌شد. شرکت

شرکت ملی نفت ایران

چگونه زاده شدند شرکت شهرها

نفت انگلیس و ایران پس از بررسی‌های فراوان به این نتیجه رسید که خوئین بختیاری را در امور شرکت سهیم کند به همین منظور شرکتی به نام شرکت نفت انگلیس و بختیاری با مسئولیت محدود در آوری سال ۱۹۰۹ میلادی با سرمایه مشخص تالیس ایجاد تا بتواند در چارچوب روابط اقتصادی با تالیس ایران شرکت قراردادی راجع به خرید اراضی با ایلخانی بختیاری منعقد کردند که طی آن شرکت اراضی مورد نیاز را که در حدود خاک بختیاری قرار داشت از ایلخانی به قیمت معین خریداری می‌کرد. قرار دیگر درباره حفاظت محل بود که ایلخانی یکی از خانزاده‌ها را به عنوان سر مستحفظ شرکت معرفی و بدین منظور عده‌ای مستحفظ و تفنگ چی را در اختیار وی می‌گذاشت و شرکت نیز حقوقی به این نیروهای حفاظتی می‌داد بدین ترتیب شرکت نفت موفق به برقراری آرامش و امنیت نسبی در مسجدسلیمان شد. به دنبال تامین امنیت استقرار نیروهای کارگری و همچنین متخصصان غربی و نیروهای هندی نیز به تدریج در مسجدسلیمان شروع اولین هسته‌های مسکونی شهر تشکیل خله‌های کارگری در جوار تالیسات آغاز شد. در ابتدای امر امکانات زیستی بسیار نامناسب بود و به تدریج با گسترش فعالیت شرکت و لزوم حضور مستمر خانوادگی غربی در مسجدسلیمان، خانه‌های بزرگ‌تر و مجهزتر جهت اسکان ایشان در مناطق بهتری از شهر جدید مسجدسلیمان ساخته شد و رنگ و بوی تازه به منطقه داد. همزمان با تالیس و گسترش تالیسات نفتی امکانات و خدمات رفاهی نیز در مسجدسلیمان به تدریج ایجاد شد و رفته رفته شهر دارای امکانات رفاهی همچون بیمارستان، فضاهای تفریحی و ورزشی و محیط‌های آموزشی شد.

رویارویی دو گانه

به دنبال اکتشاف نفت در دیگر مناطق استن خوزستان و نواحی همجوار تعداد شرکت شهرهای نفتی ایران نیز روبه فزونی گرفت علاوه بر مسجدسلیمان در آغاجاری، اهواز و سایر مناطق نیز مدنیت جدید توسعه یافت و این نواحی را به گونه‌ای با صنعت نفت پیوند داد که نمی‌توان آنها را از تاریخ این صنعت جدا نمود. چنان که صنعت نفت، امروز همچنان بر فرهنگ این مناطق

تأثیرهای فرهنگی

نیروهای استعماری پیوسته به درازدستی مشغول بودند و رویه دلش و کارشناسی تمدن غرب نیز همزمان کل‌رایی و سودمندی خود را به نمایش گذاشت. با در نظر داشتن چنین دستورالعملی برای پژوهش پیرامون تاثیر صنعت نفت در فرهنگ و مدنیت مناطق نفت خیز ایران به نظر می‌رسد آن چالش ابتدایی تا حدودی حل شده باشد به بیان ساده‌تر باید بپذیریم که حضور صنعت نفت در ایران در عین استعماری بودن و همراهی با غارت و چپاول، تاثیرات مثبتی نیز بر حوزه فعالیت خود نهاده است. انقلاب صنعتی در غرب شیوه معیشت را تغییر داد و رفته رفته، رفاه و آسایش و بهرمندی از اختراعات و ابداعات جدید که زندگی را راحت و راحت‌تر می‌کرد، موجب شد در زملهای که شاید بیشتر نقاط ایران و حتی دنیا با اقتصادی خود معیشتی و منکی به زحمت، تلاش و مرارت روزگار سپری می‌کردند. غربی‌ها با انقلاب صنعتی یک مرحله از سایر هم‌نوعان خود جلوتر باشند و به رفاه بپنندیشند. با حضور غربیان کشف نفت در جنوب غربی ایران، طبیعی است که این امکانات و مزایای رفاهی در این منطقه به نمایش درآید و در عین حال که بسیاری را مسحور خود کرد، رفته رفته باعث شد تا این مناطق از نظر مدنیت از سایر نقاط ایران زمین متمایز شده و با رونق اقتصادی نوین، معیشت افراد بومی منطقه را نیز تغییر داد و آنان را از زندگی خود معیشتی عشایری به بهرمندی از مزایای معیشت صنعتی و رفاه همراه با آن رهنمون ساخت و این تاثیر که از تغییر نوع معیشت آغاز شده بود با تاثیر بر فرهنگ، اخلاقیات و منش زندگی اجتماعی خصوصیات منحصر به فردی را برای آنان به همراه آورد. اعجاز صنعت، تبدیل جامعه عشایری بدون پیش زمینه علمی و فنی به نیروی متخصص کار فنی بود. تحولی که در اثر آموزش و در عین حال استعداد آنان به وجود آمد. هر چند استعمارگران از گماردن ایرانیان در مشاغل حساس و کلیدی هراس داشتند اما ایرانیان به قول کارکنان قدیمی جنوب کار را از آنها می‌دزدیدند و رفته رفته به کار شناسان مجربی تبدیل می‌شدند. تاثیر صنعت به مدنیت و مظاهر صنعتی و رفاهی محدود نبود و حتی در زبان و گویش مردم جنوب نیز تاثیر داشت و ازگان بسیاری به وسیله کارکنان شرکت نفت وارد گویش مردم جنوب شد و باقی ماند. هر چه صنعت نفت در خط جنوب بیشتر ریشه دوآندید تاثیرات و پیامدهای آن نیز افزایش یافت و مردم این دیار نیز بیش از پیش تحت تاثیر فرهنگ نوین صنعتی ناشی از حضور فعالیت‌های نفتی قرار گرفتند. آشنایی با بسیاری از افرادی که حتی سواد خواندن و نوشتن زبان فارسی را نداشتند با زبان انگلیسی و تبحر آنان در مکالمه با این زبان یکی از مولادی است که در اثر حضور صنعت نفت در جنوب رخ داده است. ضمن اینکه بروز خلافت و استعداد صنعتی بین جوانان این دیار نیز جز از طریق فعالیت در صنعت نفت نبوده است. مردم مناطق نفت‌خیز جنوب در آن ظرف زمانی و مکانی خاص که بسیاری از مناطق ایران حتی نام بسیاری از امکانات و خدمات و اختراعات و ابداعات را نشنیده بودند، آشنایی بیشتری با فرهنگ عصر جدید را داشتند با اکتشاف حوزه‌های جدید نفتی دامنه این صنعت به سایر نقاط نیز کشیده و روز به روز بالنده‌تر شد.

۱- رویه دلش، کارشناسی، تمدن و مدنیت
۲- رویه استعماری

وی در تشریح این نظریه نیز می‌نویسد: نوآوری‌های غرب در زمینه دلش‌های گوناگون رویه‌های گسترده و نیرومند از تمدن بورژوازی غرب را تشکیل می‌داد که مردم دیگر نقاط جهان از دستگیری بدان بازمانده بودند و خود را سخت نیازمند بدان می‌دیدند. از سوی دیگر این تمدن گسترده، رویه دیگری به نام استعمار را نیز همواره با خود یکدک می‌کشید.

تأثیرهای فرهنگی

کاربر دوازه MIS در مسجدسلیمان و همچنین توسط علاقه‌مندان و اهالی مسجدسلیمان در سراسر ایران و جهان آنقدر وسیع، گسترده و متبادر است که شاید تعریف و معنی این واژه در نگاه اول کاری بیهوده بنماید؛ هر کس مسجد سلیمان را می‌شناسد، هر کس در این شهر زندگی کرده و حتی میهمانانی که برای ساعات و دقایقی کوتاه افتخار حضور در مسجدسلیمان را پیدا کرده‌اند هر جا این واژه را ببینید به یاد مسجد سلیمان می‌افتند و بدین ترتیب واضح است که این واژه متبلور کننده نام و یاد مسجدسلیمان است و از این منظر حتی بی‌نیاز از معنا و توصیف! البته معنا و مفهوم و نحوه مخفف‌سازی عبارت مسجدسلیمان در زبان انگلیسی به این شکل نیز مسئله‌ای است که توسط بیشتر علاقه‌مندان قابل درک است و تقریباً از هر کدام از ایشان پیرس می، می‌توانند برای مان توضیح دهند که چگونه مسجدسلیمان با امالی انگلیسی Masjed sulaiman به صورت MIS مخفف شده و حرف I در بین حرف MIS به چه منظور اضافه شده است و همان گونه که می‌دانیم حرف I در این مخفف سازی حروف آوانگاری و وصل کننده دو بخش اسم مسجدسلیمان در زبان انگلیسی است در حقیقت حرف I در وسط دو حرف دیگر نشان دهنده اولادو بخشی بودن اسم و ثابثا اتصال دو بخش اسم و جایگزین همان کسره مسجد در عبارت مسجدسلیمان است. علی‌رغم چنین وضوح و روشنی این مقاله با دیدی تاریخی و با دو هدف اصلی به نگارش در آمده است. اول، آموزش معنای صحیح واژه برای علاقه‌مندانی که احتمالاً در تعریف و تبیین صحیح آن مشکل دارند و خصوصاً جوانان و نوجوانان عزیز که کنجکاوانه تمایل به ریشه‌یابی این واژه و تکذیب منطقی از تباط مطرح شده بین این واژه و یکی از اصلاحات مدیریت یعنی Management Information System به معنای سیستم اطلاعات مدیریت و یا علام اختصاری مشابه MIS است از ابتدا این اشتباه سهوی بدین صورت آغاز شد که با توجه به تمرکز این توهم به وجود آمد که این مرکزیت شاید از تباطی با مدیریت متمركز صنعت نفت و متعاقباً منعکس کننده یکی از سیستم‌های مدیریتی در این زمینه یعنی سیستم اطلاعات مدیریت باشد!

در توصیف دیگر – که البته آن نیز اشتباه بود! واژه MIS را که جز مخفف نام مسجدسلیمان چیز دیگری نیست بهتر درک کنیم سه سبند واضح و دقیق قابل ارائه است. سند اول – بلاکت نصف شده جلوی شیر دهانه جاه F- ۷ در محل ورودی ساختمان مرکزی شرکت نفت انگلیس بریتانیک هوس در لندن که تصویر آن در صفحه ۹۲ کتاب رئیس نفت نوشته علی یعقوبی نژاد چاپ گردیده است.

با دقت در این تصویر خواهیم دید که بالای پلاکت، سطر اول نوشته شده است:

1 – Masjed sulaiman و مودید این مطلب است که حرف I حرف اتصال بین دو واژه مسجد و سلیمان می‌باشد و مخفف MIS نیز از این عبارت صورت پذیرفته و از تباطی با واژه کاربردی در علم مدیریت ندارد.

سند دوم – نقشه مربوط به خاورمیانه در سال ۱۹۰۱ میلادی است که در کتاب تاریخ جهانی نفت نوشته دانیل برگین ترجمه غلامحسین صالحیاز انتشارات موسسه اطلاعات جلد اول صفحه ۲۶۷ چاپ گردیده است. نقشه به زبان انگلیسی تهیه شده و مسجدسلیمان در این نقشه نیز به صورت 1 – Masjed sulaiman قید گردیده است و در این سند نیز از واژه سیستم یا سرویس اطلاعات مدیریت خبری نیست.

سند سوم – برگ حقوقی مربوطه به ژوئن سال ۱۹۵۰ میلادی از شرکت نفت ایران و انگلیس است که مربوط به یکی از کارکنان آن سال شرکت بوده و در صفحه ۲۱۴ کتاب مسجد سلیمان نیم قرن چپاول قبلاً آن را ارائه نموده‌ام. در بالای این برگ حقوقی نیز عنوان 1 – Masjed sulaiman ذکر گردیده و نشان می‌دهد که حرف I حرف اتصال بین دو بخش نام مسجدسلیمان می‌باشد. تصور می‌نمایم با استناد به این مستندات دیگر بتوانیم به یقین ادعا کنیم که واژه مذکور مخفف نام مسجدسلیمان است و از تباطی باواژگان سایر علوم ندارد توضیح گرامری و دستوری و تشریح اینکه چرا حرف I برای اتصال این دو بخش یعنی مسجد و سلیمان استفاده شده از حیث تخصصی و کار واقعی این سطور خارج است، اما مسلم است که حرف I در این عبارت حرف اتصال و روابط می‌باشد. استعمال حرف I بین اسامی دو بخشی مختص مسجدسلیمان نبوده و حتی در جاهای دیگر نیز به کار می‌رود. گما اینکه در همان نقشه سابق الذکر در کتاب تاریخ جهانی نفت واژه میدان نفتون به صورت Maidan – Nafton آمده است نکته دیگری که شایان ذکر و البته محل تحقیق بیشتر است این است که در اصل واژه مخفف مذکور سه حرف تشکیل دهنده با خط تیره از هم جدا می‌شوند نه نقطه یعنی به نظر می‌رسد واژه MIS صحیح و واژه MIS غلط باشد که این امر البته جای تحقیق بیشتر از جانب اهل فن دارد. MIS مخفف نام بلند، عزیز و بزرگ مسجد سلیمان است و هیچ چیز دیگری نیست. نامی که باید بدان مفتخر باشیم و نه آن بیابیم شاید دلغوشی ما باشد برای فراموشی تمامی آنچه بدنیاریم اما در عین حال نقطه اتصال عاطفی ماست به مسجدسلیمان و مسجدسلیمانی‌های عزیز پدر در جگای دنیا که باشند با این واژه همدیگر را پیدا می‌کنند.

MIS

یعنی چه

زندگی شهری

عامل افزایش مبتلایان به اوتیسم در دهه‌های اخیر

اوتیسم درمان‌پذیر است

مشعل | اوتیسم، از بیماری‌هایی است که اگرچه در سال‌های اخیر تعداد بیشتری از کودکان به آن دچار شده اند اما شناخت مردم از آن و شناسایی و کنترل عوامل آن هم افزایش یافته است. اوتیسم بیماری است که کنترل و ارتباط بیشتر با کودک می‌تواند تاثیر زیادی روی درمان آن داشته باشد. این بیماری شرایط پیچیده عصبی - رفتاری را در بیمار ایجاد می‌کند و کودک دچار اختلالاتی در تعاملات اجتماعی و رشد و مهارت‌های ارتباطی می‌شود. کودکان مبتلا به اوتیسم، مشکلات ارتباطی دارند و از درک احساسات یا تفکرات دیگران عاجز هستند؛ بنابراین برای آنها مشکل است که احساسات خود را از طریق کلمات، رفتار و یا حالات صورت و بدن و یا لمس کردن دیگران بیان کنند. این کودکان نمی‌توانند همانند سایر کودکان در محیط‌های شلوغ و پرتردد در تماس با دیگر کودکان و افراد باشند و صداها و بوها یا اتفاقات اطراف خود را تحمل یا آنالیز کنند و معمولاً واکنش‌های غیر معمول نسبت همه این موارد در اطراف خود دارند. در بسیاری از موارد اختلال‌هایی که در این کودکان وجود دارد، آنها را محدود و تنها می‌کند در حالی که این کودکان در سایر حوزه‌ها هوش بسیاری دارند و در مهارت‌های انفرادی می‌توانند موفق باشند. با توجه به اینکه شناسایی بیماران اوتیسم در مراحل ابتدایی، اهمیت زیادی در درمان آنها در سنین ابتدایی دارد، لازم است نشانه‌های این بیماری را مرور کنیم و برخی موارد آموزشی در ارتباط با این بیماران را یادآوری کنیم.

اوتیسم قابل کنترل است

بسیاری از متخصصان به این نتیجه رسیده‌اند که دلیل افزایش تعداد بیماران اوتیسم، صنعتی شدن زندگی انسانها و افزایش زندگی شهری و کاهش سلامت اجتماعی و جسمی است. زندگی در شهرها همراه با آلودگی هوا، استرس‌های همیشگی و تهدید سلامت غذایی شده است و حتی بسیاری از زنان باردار خواسته و ناخواسته در دوران بارداری اصول اولیه سلامت جنین و خودشان را رعایت نمی‌کنند. با این توصیف هر اندازه به خصوص در دوران بارداری از زندگی شهری و آلودگی هوا و مواد غذایی غیر ارگانیک دور بمانید، به سلامت خود و نوزادتان کمک کرده‌اید. کودکان مبتلا به اوتیسم درجه‌های مختلفی از بیماری دارند و بسیاری از این کودکان با استفاده از روش‌های کنترلی و درمانی می‌توانند همانند سایر کودکان به تحصیل ادامه دهند و الزامی به جدا کردن آنها از دیگر کودکان نیست. روش‌های درمانی تخصصی در ارتباط با کودکان مبتلا به اوتیسم وجود دارد که ممکن است در هر مورد متفاوت باشد و پزشک متخصص می‌تواند این موارد را تعیین کند؛ با این حال لازم است افراد در ارتباط با کودکان مبتلا به اوتیسم به خصوص والدین صبوری زیادی داشته باشند تا رفتارهای پرخاشجویانه و تند و یاسرد آنها را تحمل کنند. تنها ماندن این کودکان و انزوا راهکار مناسبی نیست و این کودکان باید با گروه همسالان خود در تماس باشند. در این مورد هم ممکن است کودکان مبتلا امکان ارتباط و حرف زدن را نداشته باشند و در عوض می‌توان به آنها کمک کرد تا با استفاده از تصاویر منظورشان را بیان کنند.

همچنین بسیاری از آموزش‌ها و مسائل ایمنی و زبانی را می‌توان با کمک بازی و داستان‌های جذاب برای این کودکان بازگو و نهادینه کرد چرا که در بازی می‌توان با کمک تماس فیزیکی (مثلاً گرفتن دست‌ها) به درک بیشتر برخی مفاهیم کمک کرد. این کودکان به تنهایی و فرار از مکان‌های شلوغ عادت دارند و لازم است در فضایی بدون استرس قرار داشته باشند، افراد خانواده و به خصوص والدین لازم است در ارتباط با آنها کمترین استرس را داشته باشند و احساس امنیت در محیط منتقل شود. تنها یک روش درمانی را شروع کرده و ادامه دهید؛ این کودکان حساس هستند و کمترین تغییرات می‌تواند اثرگذاری بالایی روی آنها داشته باشد.

علامتی که باید جدی بگیرید

بسیاری از این علامت معمولاً در سه سال اول بعد از تولد در ظاهر و رفتار کودک خود را نشان می‌دهد و باید بدانید که پسران سه برابر دختران در معرض ابتلا به این

بیماری هستند اوتیسم یک سندروم است و در جات مختلفی از این اختلال‌های سندرومی وجود دارند که ممکن است نشانه‌های مشابهی داشته باشند. پس ممکن است بسیاری از این علامت مربوط به اوتیسم نباشد و به عنوان نمونه، کودک دچار بیش فعالی باشد و حتماً با مشاهده برخی از این علامت به پزشک مربوطه مراجعه شود. این کودکان مشکلات ارتباطی دارند و در درک احساسات و تفکرات دیگران ضعیف و سرد رفتار می‌کنند و نمی‌توانند به راحتی کلمات را بیان کنند و حالت صورتشان در موقعیت‌های مختلف ثابت می‌ماند و خشم و عصبانیت یا شادی و هیجان را نمی‌توانند نشان دهند. این کودکان ممکن است در فضاهای اجتماعی و شلوغ و در ارتباط با صدا، بو و یا تماس با افراد دچار رفتارهایی تهاجمی شوند و یا حرکات بدنی تکراری و تقلیدی، مانند تاب خوردن، قدم زدن، یا دست زدن را انجام دهند و نسبت به افراد واکنش‌های غیر معمول یا رفتارهای پر خاشگرانه داشته باشند و به خودشان آسیب بزنند. کودک مبتلا به اوتیسم از نظر کلامی، دچار تاخیر است و رشدی کند دارد و نسبت به سایر کودکان ممکن است در شروع تکلم تاخیر داشته باشد. توجه داشته باشید که برخی کودکان مبتلا به اوتیسم، کلمات دیگران را به خوبی تکرار می‌کنند پس این مسئله نباید والدین را گمراه کند. برخی از این کودکان مبتلا به اوتیسم «خود» را نمی‌شناسند و در بیان حرف‌هایشان از نام خودشان استفاده می‌کنند و مثلاً می‌گویند «به یاشار غذا بدهید». این کودکان در بیان حرف‌هایشان ضمیرها و فعل‌ها و در مجموع جمله‌سازی ضعیف هستند. آنها ممکن است ساعت‌ها تنها با یک وسیله یا اسباب‌بازی، سرگرم باشند و سراغ بازی‌های مهیج و پر تحرک نروند و به شدت محو تماشای وسایل چرخنده مثل پنکه یا ماشین لیبلسویی شوند.

غذاهای خاص بیماران اوتیسم

در میان توصیه‌های غذایی هم، ویتامین «ب» در صدر ویتامین‌های توصیه شده برای کودکان مبتلا به اوتیسم

است. این ویتامین در ساختن آنزیم‌هایی که مغز برای فعالیت خود به آنها نیاز دارد، مؤثر است و به روند یادگیری و افزایش تماس چشمی کمک زیادی می‌کند. روغن‌های گیاهی مثل روغن کندر به کاهش استرس و احساسات منفی کودکان کمک می‌کند. همچنین بهتر است محصولات غذایی را که حاوی امگا ۳ هستند، در برنامه غذایی‌شان بگذارید. این بیماری یکی از عوارض زندگی صنعتی و عدم تامین سلامت مواد غذایی است پس تاجایی که امکان دارد این کودکان باید از میوه و سبزیجات و لبنیات تازه و ارگانیک استفاده کنند و غذاهایی سالم در برنامه غذایی‌شان باشد. توجه داشته باشید که شیر گاو حاوی پروتئین به نام کازئین است، این پروتئین در بدن می‌تواند عکس‌العمل ایجاد کند و اثری را باشد.

بنابراین به جای کلسیم، سبزیجات، پرتقال و بادام بخورند. همچنین شکر باعث التهاب در بدن و نوسان قند خون در آنها باعث مشکلات رفتاری می‌شود، پس لازم است آب میوه‌های مصنوعی، نوشابه و شکلات حاوی قند نخورند.

یکی دیگر از نشانه‌های مهم این است که این کودکان تمرکزی روی ارتباط با دیگران ندارند و نمی‌توانند ارتباط چشمی برقرار کنند.

AUTISM

بادنای هنرهای تجسمی آشناشویم

از سوخته کاری تا تاپیوگرافی

مشعل | هنر تجسمی چیست و از کجا این نام وارد ادبیات ایران شده است؟ چگونه می‌توان در هنرهای تجسمی فعالیت داشت و آنها را آموخت؟ کدام هنرها جزء هنرهای تجسمی هستند؟ اینها پرسش‌هایی است که شاید ذهن شما را هم مشغول کرده باشد. شاید شما هم از جمله کسانی باشید که در گروه فرهنگی خبرگزاری‌ها و سر صفحه روزنامه‌ها و مجله‌ها نام هنرهای تجسمی را دیده باشید. مطلب پیش روی شما می‌کوشد تا ابتدا به چستی هنرهای تجسمی پاسخ مختصری بدهد و پس از آن برخی نمونه‌های هنرهای تجسمی را به شما معرفی کند. هنرهایی که اگر کمی چشم بگردانیم و خوب نگاه کنیم، با ما زندگی می‌کنند و حیات پرنرنگی دارند.

هنر تجسمی
در یکی از معتبرترین کتاب‌ها درباره هنرهای تجسمی آمده است: «به گروهی از هنرها که حس بینایی را تحریک می‌کنند، اطلاق می‌شود. قابلیت تجسم، شکل‌پذیری و دیده شدن، خصوصیت بارز هنرهای تجسمی است. نقاشی، معماری، گرافیک، طراحی، پیکرتراشی و مجسمه‌سازی، هنرهای تزئینی و هنرهای دستی را می‌توان در زمره هنرهای تجسمی قرار داد. تا قبل از قرن ۱۹ میلادی، هنرمندانی را که در این رشته‌ها مهارت داشتند، به عنوان هنرمند تجسمی می‌شناختند. پس از ابداع عکاسی، هنر گرافیک و تصویرسازی به طور کل تغییر کرد و یکسری آثار جدید هنری را به وجود آورد. با پیشرفت و توسعه فناوری، خلاقیت‌ها شکوفا و شیوه‌های گوناگونی از هنر ابداع شد. امروزه هنر تجسمی به طور کلی دگرگون و مرزهای سنت و مدرنیته در هم ادغام شده است. در حال حاضر هنرهای تجسمی شامل: نقاشی، خوشنویسی، مجسمه‌سازی، عکاسی، گرافیک، معماری، طراحی (طراحی داخلی و طراحی صنعتی)، هنرهای نمایشی و هنرهای دستی است. به طور کلی هنرهای تجسمی به هنرهای زیبا و هنرهای کاربردی گفته می‌شود.

عناصر و نیروهای بصری
الف-خط، سطح، رنگ، شکل، بافت، اندازه، تیرگی و روشنی، مربوط به بخش فیزیکی و قابل لمس هنرهای تجسمی می‌شوند.
ب- تعادل، هماهنگی، تناسب، کنتراست از مواردی است که قابل لمس نیست و حاصل تجربه هنرمند است. این عناصر موجب استحکام هنر تجسمی می‌شوند.

تشعیر
تشعیر، یکی از اصطلاحات مهم و کاربردی در هنر تذهیب و نقاشی ایرانی است. تشعیر، از نقش‌های یک رنگ یا دو رنگ تشکیل شده که در حاشیه و سرفصل‌های برخی کتاب‌ها و در و دیوار و پرده‌ها و فضاهای موجود در مجلس‌سازی‌ها و پرده‌های نقاشی ایرانی کشیده می‌شود و در جلدسازی و قلمدان‌سازی و قلم‌زنی بر روی فلز و نیز خطاطی دیده شده است. ریشه واژه تشعیر از شعر (مو) است و نقاشی‌های ظریفی از گیاهان و حیوانات دارد. تشعیرها معمولاً از طلا هستند و به وسیله قلم موهای بسیار ظریف به انجام می‌رسد، زیرا ظرافت به کار رفته در تشعیر بسیار زیاد است؛ به همین دلیل آن را به مو تشبیه کرده‌اند. تشعیر دو قسمت دارد: تشعیر گیاهی یا تشعیر گل و بوته و تشعیر وحوش. در تشعیر گیاهی، تصاویر بر بالا و پایین برگ‌ها و گل‌ها به زر یا رنگ‌های سفید یا آبی یا مایه اصلی و ته رنگ لاجورد یا سیاه یا گل ماشی و امثال آن، بر حواشی کتاب‌ها کشیده می‌شود.

تاپیوگرافی
تاپیوگرافی به اثری گرافیکی گفته می‌شود که حروف، ساختار اصلی آن را تشکیل می‌دهد و از فونت‌های موجود با دخل و تصرفاتی که در آنها برای کشف ویژگی‌های بصری حروف انجام می‌شود، استفاده می‌کند. در تعریفی دیگر از این هنر آمده است «تاپیوگرافی شاخه‌ای از گرافیک است که با استفاده از حروف چاپی روحیه و کاراکتر ثابتی را به حروف می‌دهد و با تغییرات مختلف، به مفهوم و هدف گرافیک نزدیک می‌شود. تاپیوگرافی انواع مختلفی مانند تاپیوگرافی انگلیسی، فارسی و حتی اشکال تاپیوگرافی شده دارد. طراحی آن نوع از تاپیوگرافی که در آن حروف، شکل یک جسم یا یک حیوان را می‌سازند نیز، به خلاقیت زیادی نیاز دارد. یک کتاب مرجع، قبض برق، مطبوعات، نوشته‌های انواع تابلوهای شهری، اعم از چاپی یا الکترونیک و البته پوستر و غیره همگی نیاز به طراحی تاپیوگرافی دارند. یکی از مهمترین اهداف طراح تاپیوگرافی این است که به کمک تاپ یا قلم و تصویر نه فقط خواندن را آسان و معنا را به صورتی نو و خلاقانه القا و کاری کند که مردم به خواندن و فهمیدن موضوع با شوق و علاقه جذب شوند.

مشبک کاری
مشبک کاری، یکی از شاخه‌های هنر منبت کاری است و ظرایف زیادی دارد که در تزئین قاب‌ها و سایر وسایل تجملی کاربرد دارد و معمولاً روی چوب‌های گوناگون، عاج، استخوان انجام می‌شود. هنرمندان مشبک‌سازی از وسایلی چون کاغذ، چسب چوب، مته، اره، اره مویی، کمانه مشبک، سمباده، چکش، گاز انبری، چوب (تخته سه لایی) آلومینیوم، مس و چرم بهره می‌برند. ابتدا طرح یا خط مورد نظر را روی تخته، فلز یا چرم که زمینه اصلی کار است، می‌چسباند و پس از بررسی و علامت‌گذاری روی طرح، نقاطی می‌گذارند که باید بریده شود، سپس با مته سوراخ می‌کنند. با استفاده از اره مویی نقش‌های اضافی بریده می‌شود. کهن‌ترین آثار مشبک به جا مانده در تاریخ ایران زمین، آثار مشبک فلز است. شاید یکی از دلایل آن ماندگاری و دوام آثار فلز در مقابل تپیدهای طبیعی باشد. هنر مشبک کاری، اغلب برای تزئین و زیباسازی و... درها و پنجره‌های مساجد، کاخ‌ها، اماکن معتبر، مقبره‌های بقاع متبرکه، وسایل زینتی تجملی، قاب‌ها و تابلوهای نفیس خوشنویسی، انواع پاراوانها، لوسترها و غیره به کار گرفته می‌شود. در مشبک درها و پنجره‌ها از انواع گره چینی‌های متداول در معماری، درودگری و غیره استفاده می‌شود.

مینیاتور
مینیاتور به معنای عام، به هر نقاشی در قطع کوچک نامیده می‌شود. البته سالهاست که در آکادمی‌ها و کتاب‌های معتبر نقاشی ایرانی نام «نگارگری» را برای آن برگزیده‌اند. در کتاب یعقوب آژند آمده است «این کلمه از واژه لاتین می‌نیوم (minium) مشتق شده است که برای رنگ آمیزی قرمز در قرون وسطی در نسخه‌های تذهیب شده به کار رفته است. یکی از انواع مینیاتور، مینیاتورهای ایرانی و هندی هستند که شامل تصویرها و تذهیب کاری نسخه‌های داستان‌ها می‌شود. گونه‌ای از رنگ‌هایی که در ساخت مینیاتور مورد استفاده قرار می‌گیرد، رنگ‌های جسمی است. این نوع رنگ که از غلظت و ثبات بیشتری برخوردار است، برای ساخت تابلوهای پرکار مصرف می‌شود و بازگو کننده آن دسته از خصوصیات و حالاتی است که در تضاد با احساسات لطیف و انسانی است. از مشهورترین نگارگران ایرانی قدیمی می‌توان به سلطان محمد، کمال الدین بهزاد، رضا عباسی و در دوره جدید از محمود فرشچیان نام برد. نامی که اکنون یکی از پرآوازه‌ترین نام‌های هنر ایرانیان در جهان محسوب می‌شود.

سوخته کاری

سوخت‌نگاری، هنر سوزاندن چوب با هویه است و از آنجا که زمان بسیار بالایی می‌برد، می‌توان آن را فقط به هنرمندان بسیار پرحوصله توصیه کرد. در سوخته کاری از دو رنگ اصلی قهوه‌ای و طلایی و طیف‌های مختلفی که از این دو رنگ به وجود می‌آید، استفاده می‌شود. کنتراست‌هایی از رنگ قهوه‌ای که از دماهای مختلف نوک هویه روی چوب ایجاد می‌شوند، تعیین‌کننده زیبایی اثر خواهد بود، اما کمترین اختلاف زمانی در انجام سوخت باعث تغییر رنگ چوب و در نتیجه اختلاف در کنتراست‌ها باعث فرو رفتن نوک بسیار داغ هویه در چوب می‌شود و اثر را از بین خواهد برد. اساس سوزاندن چوب یا پیروگرافی مهارتی است که به آسانی آموخته می‌شود. از نیاز به حوصله بالا در انجام این هنر گفتیم، بد نیست این را هم بگوییم که آغاز کردن این هنر بسیار آسان است و بیشتر مبتدی‌ها این هنر را با قلم سوزاندن چوب (هویه) شروع می‌کنند که می‌توان از بیشتر فروشگاه‌های هنری خریداری کرد. شاید یکی از محتمل‌ترین هنرهای تجسمی که پس از خواندن این مطلب، آن را آغاز کنید همین سوخته کاری باشد.

معرق کاری

در دایره‌المعارف هنر، نوشته روبین پاکباز در تعریف معرق چنین آمده است: «معرق (موزائیک Mosaic) طرح پیک نما یا انتزاعی ساخته شده از قطعات سنگ، شیشه، سفال، چوب رنگین بر روی دیوار، سقف، زمین و غیره است. انواع معرق عبارتند از: معرق چوبی، معرق کاشی و معرق موزائیک. معرق‌سازی در ایران از قرن ۶ هجری و دوره سلجوقیان با ساخت کاشی معرق پیشرفت کرد و در قرن هشتم کامل‌تر و ظریف‌تر شد. در قرن نهم و دهم هجری نیز رشد بسیار زیادی کرد. شهرهای اصلی معرق‌سازی در این دوره اصفهان، یزد، کاشان، هرات، سمرقند و آران و بیدگل بودند. از سوی دیگر، معرق در معنای کلام اصولاً هر چیز رگه دار را گویند. ولی مفهوم آن در هنر معرق چوب، در کنار هم قرار دادن تکه‌های رنگین چوب و مصالح دیگر از جمله عاج، صدف، فلز و... به طوری که طرح مورد نظر حاصل شود. معرق در واقع قرار گرفتن خط در کنار خط است.» معرق کاری، هنر دلنشینی است که این روزها خیلی از جوانان را به خود جذب کرده است. راستی شاید شما هم روزی معرق کاری کنید، خیلی دور نیست.

01

جوانان نفت امیدیه با پیروزی شروع کردند

شکست دهد و با وجود ناکامی‌های روزهای آخر دور رفت، دوباره به جمع مدعیان بپیوندد.

عباس تاش طیب، سرمربی تیم جوانان نفت از روند رو به رشد این تیم خبر داد و آینده این تیم را بسیار روشن ارزیابی کرد تا جایی که این تیم می‌تواند شانس صعود به لیگ برتر جوانان کشور را داشته باشد.

تیم فوتبال جوانان نفت امیدیه با شکست صدرنشین، به جمع مدعیان لیگ پیوست.

تیم فوتبال جوانان نفت امیدیه در دور برگشت رقابت‌های لیگ دسته اول باشگاه‌های کشور در خانه، میزبان تیم صدرنشین جندی شاپور دزفول بود که موفق شد با تک گل میکائیل شیخی، این تیم خوب را با نتیجه یک بر صفر

بحث ورزش بانوان، همواره مورد توجه و حمایت مدیران ارشد شرکت بوده و در حال حاضر هم تیم فوتسال بانوان شرکت ملی حفاری در بالاترین سطح کشور و مسابقات لیگ برتر فعالیت می‌کند

بدنی شرکت ملی حفاری ایران، تقویت و ارتقای جایگاه ورزش بانوان و فراهم سازی شرایط لازم برای حضور در میادین ورزشی است. در همین ارتباط رشته‌های ورزشی در سطوح مختلف استانی و کشوری فعالیت مستمر دارند که عمدتاً از فرزندان کارکنان هستند.

البته بحث ورزش بانوان، همواره مورد توجه و حمایت مدیران ارشد شرکت بوده و در حال حاضر هم تیم فوتسال بانوان شرکت ملی حفاری در بالاترین سطح کشور و مسابقات لیگ برتر فعالیت می‌کند که حضورشان غرور آفرین و قابل تحسین بوده و همواره جزو مدعیان کسب عنوان قهرمانی هستند و باید بگوییم این تیم از افتخارات وزارت نفت، شرکت ملی حفاری و جامعه ورزش استان خوزستان به شمار می‌آید.

« به نظر شما اخلاق در ورزش چه جایگاهی دارد؟ »

یکی از محورهای اساسی امور ورزش و تربیت بدنی شرکت ملی حفاری ایران که همواره سرلوحه کار ما بوده، بحث نهادینه کردن فضایل اخلاقی در ورزش است که به منظور تحقق این مهم، گزینش و به کارگیری بازیکنان و مربیان، نه تنها در زمینه ورزش حرفه‌ای، بلکه در بعد تربیتی، فرهنگی و اخلاق ملاک قرار گرفته است.

« در زمینه بومی سازی چه اقدام‌هایی انجام شده است؟ »

یکی از عمده‌ترین سیاست‌های شرکت ملی حفاری، بومی سازی تیم‌های حاضر در مسابقات کشوری است. ما به دنبال جذب جوانان استان در این تیم‌ها هستیم و هدف ما بسترسازی مناسب برای حضور این جوانان در عرصه‌های قهرمانی است تا علاوه بر شکوفایی استعدادها، استان و عمل به رسالت اجتماعی، دغدغه اصلی شرکت را که مدیریت هزینه و کاهش آن است، تا حد زیادی کاهش دهیم.

« نقش بانوان در پیشرفت و گسترش ورزش شرکت ملی حفاری را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ »

یکی از اهداف مهم امور ورزش و تربیت

توسعه ورزش در کنار بومی سازی و جذب فرزندان کارکنان

سرپرست امور ورزشی شرکت ملی حفاری ایران:

مشعل | شرکت ملی حفاری ایران طی سال‌های اخیر در زمینه ورزش و در دو بخش همگانی و قهرمانی، در سطح استان خوزستان و کشور و حتی بین‌الملل، عناوین متعدد و افتخارات قابل توجهی کسب کرده است. درخشش وزنه برداران این باشگاه در مسابقات قهرمانی کشور و کسب عنوان قهرمانی این رقابت‌ها، قهرمانی فوتسال بانوان در مسابقات کشور، حضور پررنگ تیم فوتسال آقایان، حضور در مسابقات تیراندازی کشور و درخشش سایر تیم‌های این شرکت و همچنین خدمات رسانی در زمینه امور ورزش به کارکنان مستقر در مناطق عملیاتی از دیگر اقدام‌های امور ورزش ملی حفاری محسوب می‌شود. به منظور اطلاع از مهمترین اقدام‌ها و برنامه‌های ورزشی این شرکت، گفت‌وگویی با سعید شاهرخی، سرپرست امور ورزش شرکت ملی حفاری ایران داشتیم که با هم می‌خوانیم:

« در ابتدا به سابقه ورزشی خود اشاره ای داشته باشید. »

سعید شاهرخی هجتم و ۴۰ سال است که در عرصه ورزش و رشته والیبال و در تمامی رده‌های سنی فعالیت دارم. سال ۶۸ کاندیدای حضور در تیم ملی شدم. همچنین داور بین‌المللی والیبال، مربی تیم والیبال حفاری در لیگ کشوری، رئیس کمیته داوران هیات والیبال خوزستان، رئیس هیات والیبال خوزستان، رئیس ورزش قهرمانی باشگاه فرهنگی - ورزشی شرکت ملی حفاری ایران و هم‌اکنون نیز سرپرست امور ورزش و تربیت بدنی شرکت ملی حفاری ایران هستم.

« مهمترین اهدافی که ورزش شرکت ملی حفاری دنبال می‌کند، چیست؟ »

اهدافی که امور ورزش و تربیت بدنی شرکت ملی حفاری به عنوان وظیفه اجتماعی در امر توسعه ورزش دنبال می‌کند، ابتدا جذب جوانان علاقه‌مند به ورزش و بعد حفظ سرمایه‌های بومی در استان خوزستان است، جذب فرزندان کارکنان شرکت در اولویت برنامه‌های این مدیریت قرار دارد؛ البته یکی دیگر از مسئولیت‌های مهم و محوری شرکت ملی حفاری ایران، اهتمام به گسترش ورزش همگانی با هدف نشاط و پویایی در بین کارکنان در دستگاه‌های حفاری، واحدهای ستادی، خانواده‌های آنان و جامعه ورزشی استان است. ذکر این نکته لازم است که بگویم با توجه به ماهیت کار شرکت ملی حفاری و اقماری بودن بیشتر کارکنان شرکت، رسالت ما را در این زمینه نسبت به سازمان‌های دیگر به مراتب سنگین‌تر کرده و در زمان غیبت سرپرست خانوارها در طول ۱۴ روز کار اقماری، به نوعی مسئولیت تربیت، پرورش و پر کردن اوقات فراغت فرزندان این همکاران، یکی از وظایف ویژه و محوری ما است تا دغدغه این دسته از همکاران در زمان انجام ماموریت به حداقل برسد.

« فعالیت‌های ورزشی برای چه رده‌های سنی است؟ »

در حال حاضر رشته‌های مختلف ورزشی در رده‌های سنی پیشگسوتان، بزرگسالان، امید، جوانان، نوجوانان و نونهالان و در بخش آقایان و بانوان فعال است که بیشتر ورزشکاران

اهدافی که امور ورزش و تربیت بدنی شرکت ملی حفاری به عنوان وظیفه اجتماعی در امر توسعه ورزش دنبال می‌کند، ابتدا جذب جوانان علاقه‌مند به ورزش و بعد حفظ سرمایه‌های بومی در استان خوزستان است

02

تافت و تاز نفت امیدیه در فوتسال

هفته اول دور برگشت لیگ دسته یک فوتسال کشور با برد و استمرار صدرنشینی نفت امیدیه آغاز شد.

نیم فصل دوم لیگ دسته یک فوتسال کشور در حالی آغاز شد که نفت امیدیه میزبان صدرای شیراز بود. نفتی‌ها در دیداری سخت و نفسگیر و در عین حال مهیج که تا دقایق پایانی بدون گل دنبال می‌شد، سرانجام موفق شدند در دقیقه ۳۸ روی کار ترکیبی بسیار زیبا از سوی محمود بهمنی، قفل دروازه تیم شیرازی را بگشایند و با نتیجه یک بر صفر صدرای شیراز را شکست دهند. تیم نفت امیدیه که با این پیروزی، همچنان در صدر جدول لیگ دسته یک کشور یکه تاز است، در هفته دوم استراحت می‌کنند و برای حفظ آمادگی خود به منظور برپایی اردویی ۵ روزه به تهران عزیمت خواهد کرد.

03

درخشش فرزند نفتی در تنیس روی میز کشور

استعدادهای برتر کشور به مقام سوم دست پیدا کند. در المپیاد استعدادهای برتر کشور در رشته تنیس روی میز دختران که به میزبانی استان البرز برگزار شد، تیم متشکل از زهرا میراب زاده (از فرزندان کارکنان شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب) و فرناز اسکندری در بخش دو نفره به مقام سوم رسید.

قهرمانان بخش دو نفره المپیاد استعدادهای برتر کشور، در رشته تنیس روی میز دختران مشخص شدند. فرزند همکار نفتی در شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب موفق شد با درخشش در مسابقات تنیس روی میز المپیاد

04

نادریان، سکان دار جدید تیم فوتبال نفت و گاز گچساران

کناره گیری علی نیکبخت، بار دیگر از سوی مدیران باشگاه نفت و گاز گچساران انتخاب و معرفی شد تا سکان هدایت تیم فوتبال این باشگاه را به دست گیرد. او پس از پایان بازی تیم فوتبال نفت و گاز گچساران و بعثت کرمانشاه، قرارداد خود را با این باشگاه برای یک فصل منعقد کرد.

یوسف نادریان، سرمربی نام‌آشنای فوتبال کشور، هدایت تیم فوتبال بزرگسالان نفت و گاز گچساران را به عهده گرفت. یوسف نادریان که سال ۹۲ سابقه صعود به لیگ دسته اول با این تیم را در کارنامه خود داشت و در سال ۹۴ با این تیم تا پلی آف لیگ دسته دوم رسیده بود، این بار و پس از

نخستین پیروزی

تیم شهر اولین ها در خانه

میری: این گل هدیه خدا به خاطر تولدم بود

مهاجم نفت مسجد سلیمان، گل سه امتیازی خود را هدیه‌ای بزرگ از سوی خدا دانست. نفت مسجد سلیمان توانست برای دومین هفته پیاپی به پیروزی دست یابد و شرایط خود را در جدول رده‌بندی بهبود بخشد، مخصوص که این نخستین پیروزی خانگی آنها به شمار می‌رفت. پیمان میری که در این بازی، تک گل نفت مسجد سلیمان را به ثمر رسانده بود، در خصوص از دست دادن بنالتی و گل کردن

رباندا این توپ گفت: واقعا صدم ثانیه سختی بود. یک لحظه همه چیز در سرم گیج رفت؛ اما خدا را شکر که در ریباند توانستم حاصل تلاش هم تیمی‌هایم را به گل تبدیل کنم. وی در ادامه گفت: این بدشانسی نبود و گلی را که در روز تولدم زدم، هدیه‌ای بزرگ از طرف خدا می‌دانم و اکنون انگیزه بیشتری برای ادامه فصل خواهم داشت تا بتوانم به تیم و هواداران عزیز مسجد سلیمانی برای کسب نتایج بهتر کمک کنم. مهاجم نفت مسجد سلیمان در ادامه صحبت‌هایش در خصوص این بازی گفت: بازی را خیلی خوب شروع کردیم و از پیکان کاملا شناخت داشتیم و در طول هفته تمرین‌های مناسبی را زیر نظر علیرضا مرزبان برای این بازی پشت سر گذاشته بودیم. موقعیت‌های مناسبی نیز برای افزایش گل داشتیم؛ اما متأسفانه به ثمر نرسید. با این حال خوشحالم که دومین برد پیاپی را کسب کردیم و از قعر جدول فاصله گرفتیم. میری در خصوص اینکه نفت در لیگ باقی می‌ماند یا نه؟ گفت: باید این نتایج تداوم داشته باشد؛ چرا که در شان نفت مسجد سلیمان نیست که در قعر جدول باشد. با کمک تمامی بچه‌ها در ادامه مسیر نیز تلاش خواهیم کرد تا به امتیازات لازم دست پیدا کنیم و مطمئنا با کسب نتایج بهتر، بخصوص در نیم فصل دوم، می‌توانیم در لیگ باقی بمانیم. او اشاره‌ای هم به هواداران نفت کرد و گفت: این هواداران هستند. واقعا حمایت آنها به ما انرژی مضاعف می‌دهد. جا دارد از حمایت ویژه هواداران نیز تشکر کنم.

برگشت، تبدیل به گل کرد تا شادی در دقیقه ۶ به سکویای ورزشگاه شهید بهنام محمدی بیاید. نفت مسجد سلیمان با این پیروزی ۱۴ امتیازی شد و در رتبه دهم جدول قرار گرفت.

تیم فوتبال نفت مسجد سلیمان در هفته‌ای که دیگر نمایندگان نفت نتوانستند نتایج خوبی بگیرند، موفق شد در خانه، نخستین پیروزی خانگی فصل و دومین برد پیاپی خود را کسب کند تا با این پیروزی، از جمع تیم‌های انتهای جدول جدا شود و برای بقا امیدوار تر از گذشته باشد.

شاگردان علیرضا مرزبان در هفته چهاردهم لیگ برتر فوتبال باشگاه‌های ایران در خانه و ورزشگاه شهید بهنام محمدی و در حضور بیش از ۵ هزار هوادار، میزبان تیم پیکان تهران بودند که موفق شدند با ارائه یک بازی برتر، حریف خود را شکست دهند.

نفتی‌ها که هفته گذشته در دیدار ۶ امتیازی مقابل سپیدرود برنده شده و از ته جدول فاصله گرفته بودند، این بار در خانه، پیکان را با تک گل پیمان میری شکست دادند تا ضمن کسب دومین برد پیاپی و کسب ۳ امتیاز بازی، از جمع قانوس به دستان فاصل بگیرند.

زردپوشان نفت که با آرایش تهاجمی، بازی را آغاز کرده و با حضور مثلث متشکل از اکبر آقایی، اسماعیل شریفات و پیمان میری در صدد عبور از خط دفاعی حریف بودند، خیلی زود به هدفشان رسیدند و پیمان میری، ضربه بنالتی نفتی‌ها را پس از دفع وحید شیخ‌ویسی در

مرزبان: حس بلند پروازی نداریم ولی در لیگ می‌مانیم

ما دارد. ما به سمتی در حال حرکت هستیم که تیم برای سال آینده هم در لیگ برتر بماند. در واقع ما تا روز آخر برای بقا در لیگ برتر مبارزه خواهیم کرد. الان حس بلند پروازی نداریم و قدر جایگاهی را که در آن هستیم، می‌دانیم. بقا در لیگ برتر، هدف اصلی ماست و راه سختی هم در پیش داریم. چه بسا که روزهای بد هم خواهند رسید. بنابراین باید نهایت تلاش خود را به کار بگیریم. او در واکنش به این موضوع که شاگردانش در دقیق پایانی توپ‌های زیادی را از دست دادند، گفت: ما امروز با تیمی بازی کردیم که سالیان سال است در لیگ برتر حضور دارد. همین قدر که بازیکنانم مبارزه کردند، کافی است و راضی هستم. من انتظار بیشتری از آنها نداشتم. گرفتن یک امتیاز جلوی اینگونه تیم‌ها خیلی سخت است و ما با تلاشی که داشتیم، سه امتیاز به دست آوردیم. مرزبان در پاسخ به این پرسش که آیا خیلش بابت تیمش راحت شده است یا خیر؟ گفت: خیال ما اصلاً راحت نیست؛ چون هنگامی که به نفت آمدیم، این تیم مشکلات زیادی داشت. فکری چند بازیکن با تفکرات خودش جذب کرده بود و بعد از آن ویسی چند نفر را جذب کرد. مشکلات مدیریتی زیادی وجود داشت؛ ولی ما متحد روحی و روانی را بین بازیکنان و هواداران ایجاد کردیم و نتایج خوبی

گرفتیم؛ البته مشکلات هنوز وجود دارد و معتقدم امتیازاتی که هم در لیگ برتر بماند. در واقع ما تا روز آخر برای بقا در لیگ برتر مبارزه خواهیم کرد. الان حس بلند پروازی نداریم و قدر جایگاهی را که در آن هستیم، می‌دانیم. بقا در لیگ برتر، هدف اصلی ماست و راه سختی هم در پیش داریم. چه بسا که روزهای بد هم خواهند رسید. بنابراین باید نهایت تلاش خود را به کار بگیریم. او در واکنش به این موضوع که شاگردانش در دقیق پایانی توپ‌های زیادی را از دست دادند، گفت: ما امروز با تیمی بازی کردیم که سالیان سال است در لیگ برتر حضور دارد. همین قدر که بازیکنانم مبارزه کردند، کافی است و راضی هستم. من انتظار بیشتری از آنها نداشتم. گرفتن یک امتیاز جلوی اینگونه تیم‌ها خیلی سخت است و ما با تلاشی که داشتیم، سه امتیاز به دست آوردیم. مرزبان در پاسخ به این پرسش که آیا خیلش بابت تیمش راحت شده است یا خیر؟ گفت: خیال ما اصلاً راحت نیست؛ چون هنگامی که به نفت آمدیم، این تیم مشکلات زیادی داشت. فکری چند بازیکن با تفکرات خودش جذب کرده بود و بعد از آن ویسی چند نفر را جذب کرد. مشکلات مدیریتی زیادی وجود داشت؛ ولی ما متحد روحی و روانی را بین بازیکنان و هواداران ایجاد کردیم و نتایج خوبی

گرفتیم؛ مشکلات ما را کامل حل نکرده است. او در پاسخ به این سؤال که آیا در نیم‌فصل امیدوار است تیمش را تقویت کند؟ گفت: باین شرایط خیلی سخت است؛ چون اگر بخواهیم بازیکن بگیریم، باید به او پیش‌پرداخت بدهیم؛ ولی از این طرف بازیکنان خودمان در اولویت دریافت پول هستند؛ اگر به بازیکنان جدید پول بدهیم، بازیکنان خودمان که نیم‌فصل زحمت کشیده‌اند، حقشان ضایع خواهد شد. مرزبان در خصوص اینکه مردم در مسجد سلیمان به این تیم کمک می‌کنند یا خیر؟ گفت: ما بهترین هواداران دنیا را داریم. آنها بخوبی از تیم حمایت می‌کنند و من به خودم بابت چنین هوادارانی می‌بالم. البته ما روزهای سختی در پیش داریم و باید بالاتر از دو تیم دیگر قرار بگیریم؛ از همه هواداران که حتی با ما به رشت آمدند، تشکر می‌کنم و امیدوارم در کنار تیم ما باقی بمانند.

با ۶ تایی کردن حریف

صدر نشین ترک عادت نکرد

02

صدر نشین لیگ برتر فوتبال بانوان در هفته شانزدهم ترک عادت نکرد و با یک پیروزی دیگر، جایگاه خود در صدر جدول را مستحکم تر از قبل کرد. تیم فوتسال بانوان ملی حفاری اهواز در خانه و سالن نفت اهواز، میزبان تیم پارس آرای شیراز بود که موفق شد حریف شیرازی خود را در دیداری پر گل شکست دهد.

شاگردان زیوربایابی در روزی که تیم برتر میدان بودند، موفق شدند در خانه جشنواره گل به راه بیندازند و با نتیجه ۶ بر صفر، تیم پارس آرای شیراز را شکست دهند. حفاری در نیمه اول ۲ گل زد و در نیمه دوم با به ثمر رساندن ۴ گل دیگر، حریفش را ۶ تایی کرد. تیم صدر نشین ملی حفاری با این پیروزی ۴۳ امتیازی شد و همچنان در صدر جدول دست نیافتنی باقی ماند. چهره اول بازی مطابق هفته‌های اخیر، سحر پایی بود. او در این بازی، هت تریک کرد و این ۳ گل، به معنای نزدیک تر شدن او به صدر جدول گلزنان لیگ برتر فوتسال بانوان است. علاوه بر او، در این بازی فرشته خسروی دو گل به ثمر رساند و یک گل هم از سوی مهتاب بنایی به ثمر رسید.

تست آمادگی جسمانی بانوان همکار نفتی

به مناسبت میلاد پیامبر اکرم (ص) و امام جعفر صادق (ع) و هفته وحدت، برنامه تست گیری و مسابقات آمادگی جسمانی بانوان در سالن آمادگی جسمانی مجتمع فرهنگی - ورزشی شهرک نفت اهواز انجام شد. این برنامه با حضور بیش از ۳۰ نفر از بانوان رشته آمادگی جسمانی در سالن اختصاصی آمادگی جسمانی شهرک نفت اهواز برگزار شد. مسئول برگزاری این

برنامه گفت: دین اسلام همواره انسان را به ورزش در زمینه‌های مختلف ترغیب کرده و به موازات جنبه‌های علمی و ایمانی، به تقویت جسمانی هم توجه داشته است. وی در ادامه افزود: این تست گیری و مسابقات، با هدف سلامت جسمانی بانوان همکار و نیز رشد و توسعه ورزش همگانی و همچنین افزایش شور و نشاط بیشتر در بین بانوان این رشته ورزشی صورت گرفته است.

01

بابایی: فقط قهرمانی ما را راضی می‌کند

کادر فنی راعملی مهم در ارائه بازی‌های خوب این تیم دانست و گفت: تا این جای رقابت‌ها از تمامی شاگردانم رضایت کامل دارم و معتقدم آنها در هر بازی از جان و دل مایه می‌گذارند؛ البته این پایان راه نخواهد بود و در ادامه رقابت، به مراتب کار سخت‌تری خواهیم داشت. تیم‌های نامی نو، دختران کویر کرمان، پویندگان و پالایش نفت آبادان، جزو رقبای اصلی هستند.

بابایی با بیان اینکه لیگ امسال، سر حال تر و پویاتر از دوره‌های قبل در جریان است، گفت: بازی‌های خوبی از تیم‌ها شاهد هستیم، به طوری که نمی‌توان از حلا پیش بینی کرد کدام تیم قهرمان رقابت‌ها خواهد بود؛ البته این موضوع قطعاً باعث جذابیت و نشاط لیگ می‌شود.

بابایی در پاسخ به این پرسش که آیا ادامه راه، بازیکنی به ترکیب تیم اضافه خواهد شد؟ افزود: شرایط مایه گونه‌ای است که نمی‌توانیم بازیکنی جذب کنیم؛ ما روی نقاط ضعف و قوت تیم کاری کنیم تا در مسابقات پیش رو نتایج خوبی به دست آوریم.

03

دختران بسکتبالیست نفت و گاز با پیروزی تیم فصل را تمام کردند

04

موفق شد به پیروزی برسد، با این تفاوت که شاگردان فرانک طیار، نخستین پیروزی خود را در فصل جدید کسب کردند. گاز که در هر ۴ بازی گذشته خود بازنده شده بود، بالاخره توانست در دیداری خانگی برابر باژوند بوشهر رنگ برد را ببیند و پیروزی روحیه بخشی به دست آورد. در این مسابقه، در کوارتر اول تیم گاز ۲۰ بر ۶ برنده شد؛ اما در کوارتر دوم، تیم باژوند ۱۹ بر ۱۲ صاحب برد شد. در کوارتر سوم و چهارم نیز گاز با امتیاز ۱۴ بر ۸ و ۱۹ بر ۹ به آسانی پیروزی را از آن خود کرد تا در نهایت نواز شکست‌های متوالی گاز قطع شود و تیم تحت هدایت فرانک طیار ۶۵ بر ۴۲ باژوند بوشهر را با شکست روبه رو کند.

غزاله فرمهنی فراهانی از گاز تهران با کسب ۱۸ امتیاز در ۳۹ دقیقه حضور در میدان، امتیاز آورترین بازیکن زمین بود.

لیگ برتر بسکتبال بانوان در یک بازی پرچالش و پیچیده در گرگان، توانست تیم دانشگاه گلستان را از پیش رو بردارد. شاگردان زهرا مرتضی زاده در دیداری که میزبان تا پایان کوارتر سوم هم از آنها پیش بود، موفق شدند در کوارتر آخر ورق را برگردانند و با پیروزی در این کوارتر، برنده نهایی بازی شوند.

تیم پالایش نفت آبادان با پیروزی ۶۳ بر ۵۷ برابر دانشگاه گلستان، چهارمین برد فصل خود را کسب کرد. پالایش نفت آبادان با پیروزی در این دیدار ۹ امتیازی و با امتیاز مشابه در کنار صدر نشین و تیم دوم قرار گرفت؛ ولی تفاضل گل باعث شد آنها در پله سوم قرار بگیرند.

تیم بسکتبال گاز تهران، دیگر نماینده نفتی هادر لیگ برتر بسکتبال بانوان باشگاه‌های ایران مثل پالایش نفت آبادان در هفته پایانی نیم فصل نخست

تیم‌های بسکتبال بانوان پالایش نفت آبادان و گاز تهران، نیم فصل نخست لیگ برتر بسکتبال بانوان باشگاه‌های ایران را با پیروزی به پایان بردند.

تیم بسکتبال بانوان پالایش نفت آبادان، هفته پنجم و پایانی نیم فصل نخست

داستان کوتاه

او تنها بود یا ما؟

وقتی که مُرد، حتی یک نفر هم در محل مانا راحت نشد. بچه‌های محل اسمش را گذاشته بودند مرفه بی‌درد و بی‌کس و این لقب هم چقدر به او می‌آمد؛ نه زن داشت، نه بچه و نه کس و کار درستی. شنیده بودیم که چندتایی برادرزاده و خواهرزاده دارد که آنها هم وقتی دیده بودند آبی از اجاق عموجان و دایی‌جان برایشان گرم نمی‌شود، تنهاش گذاشته بودند.

وقتی که مُرد، من و سه چهار تا از بچه‌های محل که می‌دانستیم ثروت عظیم و بی‌کراثش بی‌صاحب می‌ماند، بدون اینکه بگذاریم کسی از همسایه‌ها بفهمد، شب اول با ترس و لرز زیاد وارد خانه‌اش شدیم و هر چه پول نقد داشت، بلند کردیم.

بعد هم با خود کنار آمدیم. اینکه دزدی نیست، تازه او به این پول‌ها دیگر هیچ احتیاجی ندارد. می‌توانیم کمی هم از این پول‌ها را از طرفش صرف کار خیر کنیم تا هم خودش سود برده باشد و هم ما ...

اما دو روز بعد در مراسم خاکسپاری‌اش که با همت ریش سفیدهای محل به بهشت زهرا رفتیم، من و بچه‌ها چقدر خجالت کشیدیم.

موقعی که ۱۵۰ بچه یتیم از بهزیستی آمدند بالای سرش و فهمیدیم مرفه بی‌درد، خرج سرپرستی همه آنها را می‌داده، بچه‌های یتیم را دیدیم که اشک می‌ریختند و انگار پدری مهربان را از دست داده‌اند، از خودمان پرسیدیم: او تنها بود یا ما؟

چه بخوانیم؟

طر فداران ملت عشق، بخوانند

«آخرین قطار به استانبول»، داستان یک خانواده اهل ترکیه را در میانه اتفاقات جنگ جهانی دوم روایت می‌کند. داستان دختر زیبایی آخرین پاشای بازمنده از عثمانی که به آنچه پدرش او به جنگ با سنت‌های سخت و سخت‌جامعش برمی‌خیزد و به همه خواستگاران متمول و ذی‌نفوذش پاسخ منفی می‌دهد؛ زیرا دل‌باخته مردی جوان است و این ماجرا باعث آغاز زندگی پرفراز و نشیب او می‌شود.

عایشه کولین، رمان‌نویس نامدار اهل ترکیه، در کتاب «آخرین قطار، به استانبول» آنچه را جنگ با امیدهای آدمی می‌کند، در قالب قصه‌ای لطیف به تصویر می‌کشد و لحظاتی را خلق می‌کند که بعید است تا پایان یافتن این رمان، آن را زمین بگذارید. سلوا که آتش عشق جانش را گرفته، پس از ناامید شدن از حمایت خانواده‌اش، به همراه رافائل، عشق ممنوعش به اروپا فرار می‌کند، بی‌خبر از اینکه آتش بزرگ آنجا زبانه می‌کشد!

او و عشقش زمانی به فرانسه می‌رسند که سنگرهای مقاومت جنگ جهانی دوم و صدای هواپیماها همه‌جا را پر کرده است. شما با خواندن این کتاب علاوه بر داستانی عاشقانه، وارد داستان تحولات فرانسه هم می‌شوید.

نویسنده کتاب «آخرین قطار به استانبول» که به‌ایران هم سفر کرده، و ادبیات و فرهنگ ایران را بخوبی می‌شناسد، رمان‌های مشهور این جلسات طولانی شایسته بود؟ اگر ترکیه واقعا وارد جنگ می‌شد، چه؟ و اگر جنگ می‌شد، کدام‌یک از زنانی که می‌شناخت، دیگر حتی رنگ شوهران‌شان را می‌دیدند؟

ترکیه و بازارهای جهانی است که استعداد درخشان نویسنده در بازنمایی داستان‌های تاریخی را نشان می‌دهد. جالب است بدانید بسیاری از طرفداران رمان «ملت عشق»، خواندن این رمان را نیز توصیه کرده‌اند و تاثیرگذاری این اثر، عایشه کولین را با ملت عشق هم‌تراز می‌دانند.

در بخشی از این کتاب که روایتی از روزگار به هم ریخته در ترکیه دارد، آمده است: «همسرش درست مثل مادرش بود؛ اداره خانه، خواب و خوراک بچه‌ها، مهمانی شام برای کل فامیل؛ اولویت‌های معمول زنان خانه‌دار منظم. با خود فکر کرد تلاش‌های آتاتورک برای تبدیل آنها به زنان امروزی بی‌نتیجه بوده است؛ واضح است که زنان ما فقط خانه‌داری و مادری را خوب بلدند. او حتی در مورد همین هم به شک افتاده بود. نکند صبیحه، وظایف مادری‌اش را رها کرده و دخترشان را به پرستار سپرده باشد؟ رفتارش عجیب به نظر می‌رسید.

چه ببینیم؟

داستان بدن‌های گمنام

«سروزی‌آب»، فیلمی به کارگردانی محمدعلی شاه‌آهنگر، نویسنده محمدعلی شاه‌آهنگر و حامدباشه‌آهنگر و تهیه‌کنندگی سیدحامد حسینی است که در جشنواره فیلم فجر سال گذشته به نمایش درآمد و به عنوان بهترین فیلم با نگاه ملی انتخاب شد. این فیلم در میانه بازخوانی خاطرات گذشته در جنگ تحمیلی و دوران امروز در رفت و برگشت است و داستان پیداشدن بدن مطهر یک شهید زرتشتی و ماجراهایی را که برای آن اتفاق افتاده، بیان می‌کند. بابک حمیدیان، مینا ساداتی، شهرام حقیقت‌دوست، رضا بهبودی و مسعود رایگان بازیگران این داستان تاثیرگذار هستند. آکران عمومی «سروزی‌آب» مدت کوتاهی است که آغاز شده و دیدن آن را به همه توصیه می‌کنیم.

چه بشنویم؟

دکلمه‌هایی دلنشین

احمد رضا احمدی، شاعری هم‌دوره نادر ابراهیمی، اسماعیل نوری علاء، مهرداد صمدی، محمدعلی سپانلو، بهرام بیضایی و... است که علاوه بر آثاری ماندگار، بسیاری از مخاطبان‌شان، او را با صدای دلنشینی که دارد، می‌شناسند. از احمد رضا احمدی، آلبوم‌هایی همچون «دوست دارم»، «ادبیات تنهایی»، «دور تازدیدک» و «در شب سرد زمستانی» در دسترس عموم است که می‌توانید اشعار سهراب سپهری، نیما یوشیج، احمد شاملو، نادر نادریور، فروغ فرخزاد و احمد رضا احمدی را با صدای او بشنوید و لذت ببرید.

شاعرانه‌ها

ای کاش عشق سر به سر ما نمی‌گذاشت

گر عقل، پشت حرف دل «ما» نمی‌گذاشت از خیر هست و نیست دنیا به شوق دوست این‌قدر اگر معطل پرسش نمی‌شدم دنیا مرا فروخت ولی کاش دست‌کم شاید اگر تو نیز به دریا نمی‌زدی گر عقل در جدال جنون، مرد جنگ بود ای دل بگو به عقل که دشمن هم این چنین ما داغدار بوسه وصلیم چون دو شمع فاضل نظری

تردید پا به خلوت دنیا نمی‌گذاشت می‌شد گذشت... و سوسه اما نمی‌گذاشت شاید قطار عشق مرا جامی‌گذاشت چون بردگان مرا به تماشا نمی‌گذاشت هرگز به این جزیره کسی با نمی‌گذاشت ما را در این مبارزه تنها نمی‌گذاشت در خون مرا به حال خودم و نمی‌گذاشت ای کاش عشق سر به سر ما نمی‌گذاشت فاضل نظری

مشعل | همه ما در شرایط عادی محیط خانه، کوچه، خیابان و شهرمان، شرایطی معمولی و همیشگی برای راه رفتن، نشستن و... داریم. شرایطی که اگر برای ساعتی یا یک روز اختلال پیدا کند، متوجه اهمیت آن می‌شویم. زمانی که دست با یامان زخمی بر دارد یا در حادثه‌ای دچار شکستگی شود، اهمیت کارایی آنها را بیشتر درک می‌کنیم. حالا تصور کنید در روزی که پایتان را گچ گرفته‌اید، بخواهید سوار اتوبوس شهری شوید. مطمئناً ترجیح می‌دهید از در منزل تاکسی بگیرید یا نهایتاً یک نفر همراهتان بیاید؛ اما اگر فردی برای روزهای بیشتری یا برای تمام عمر معلولیتی داشته باشد، علاوه بر اینکه از نعمت سلامت بهره‌مند نیست، با توجه به آن معلولیت، نمی‌تواند در محیط اجتماعی و شهر، به زندگی عادی خود ادامه دهد. اگر دستگاه عابر بانکی که هر روز از آن استفاده می‌کنید، بالای پله‌های باشد، به راحتی از پله بالا می‌روید و کار بانکی خود را انجام می‌دهید؛ اما کسی که ناپیوست یا رومی و لیچر نشسته هم می‌تواند به همین راحتی از این پله‌ها بالا برود؟

اگر از نگاه یک فرد معلول به زندگی در محیط شهری نگاه کنیم، متوجه می‌شویم که اطراف فرد معلول پر از محدودیت است و از آنجا که بخش زیادی از این محدودیت‌ها در اختیار او نیست، ترجیح می‌دهد زندگی اجتماعی خود را محدود کند. تعداد افراد معلول جسمی، حرکتی و ذهنی در کل کشور عدد قابل توجهی است که نمی‌توان به راحتی از کنار آن گذشت. در عین حال، تعداد این افراد هر سال با توجه به میزان بیماری‌ها و اختلالات ژنتیکی، بخصوص تصادفات جاده‌ای و محیطی بیشتر می‌شود. در نتیجه لازم است محیط‌های شهری برای زندگی عادی این معلولان، مناسب‌سازی شود.

آنچه به عنوان مناسب‌سازی محیط شهری عنوان می‌شود، به معنی آماده کردن محیط شهری حداقل در خیابان‌های اصلی و اماکن عمومی برای استفاده افراد کم‌توان جسمی و معلولان است و این تجهیزات باید در محیط‌های اداری و دولتی، کتابخانه‌ها، بانک‌ها، پارک‌ها، فضای تفریحی، سینماها، اماکن آموزشی و ورزشی، بخصوص درمانگاه‌ها و بیمارستان‌ها بیش از هر محل دیگری وجود داشته باشد.

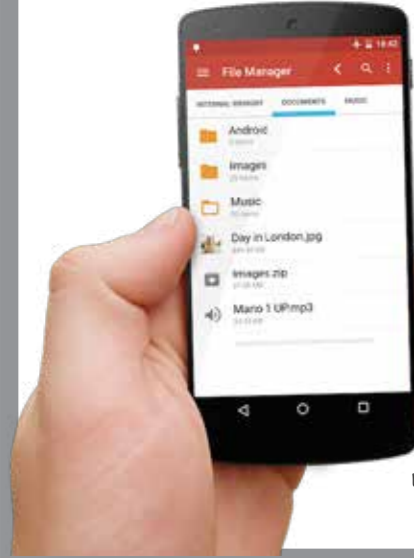
در قانون برای انجام مناسب‌سازی محیطی و رعایت برخی قوانین به نفع معلولان، مواردی قطعی آمده است. به عنوان نمونه در قوانین راهنمایی و رانندگی، تغییراتی برای حمایت از معلولان و جانبازان پیش‌بینی شده است. این تغییرات با شعار «معلولیت، محدودیت نیست»، در قانون آمده و جریمه‌ای را برای افراد متخلف پیش‌بینی کرده است. بر این اساس، افرادی که از صندلی چرخ دار (ویلچر) استفاده می‌کنند، اعم از اینکه ویلچر مکانیکی باشد یا برقی، در حکم عابر پیاده محسوب می‌شوند. رانندگان با مشاهده عابر پیاده ناپیدا که از عصای سفید استفاده کند، موظف به توقف هستند و پس از عبور فرد ناپیای دارای عصای سفید، حق عبور دارند. همچنین توقف در محل‌هایی که مختص توقف معلولان و جانبازان است،

به بهانه ۳۰ دسامبر (۲۴ آذر) روز جهانی معلولان

معلولیت نباید محدودیت شود

انواع file manager

ساماندهی و مرتب سازی فایل‌ها با رابط کاربری راحت، کاربردی و کارپسند شامل ۳ سری آیکون کامل برای انواع فایل‌ها، منوها و نوارها، همچنین پشتیبانی از رزولوشن‌های مختلف و در ادامه سبک بودن فوق‌العاده نرم‌افزار برای اجرا با پردازش گره‌های ضعیف‌تر در file manager بهینه شده است. در ادامه برخی از برنامه‌های کاربردی (file manager) را که بیشتر روی تلفن‌های همراه اندرویدی فعال می‌شود، می‌آوریم. این برنامه‌ها شامل Solid Explorer File Manager، ASUS File Manager، ASTRO File Manager، ES File Explorer File Manager، MK Explorer، Tomi File Manager، Root Browser، Total Commander، Amaze File Manager می‌شود که عموماً کاربردی و شیوه نصب و استفاده آسانی دارند.

غذا

دلخوشی کوتاه مدت

ضبط تماس Call Recorder

برای ضبط تماس روی تلفن‌های همراه، پیشنهادهاى مختلفی وجود دارد که متناسب با نوع و سیستم عامل هر تلفن همراه، به خصوص حجم حافظه آن، این قابلیت می‌تواند متفاوت باشد. با توجه به محدودیت‌هایی که تلفن‌های همراه با مدل آیفون دارند، این برنامه‌ها با سهولت بیشتری روی تلفن‌های همراه با سیستم عامل اندروید فعال می‌شود. در بسیاری از تلفن‌های همراه، این برنامه به دلیل اهمیت بالا و کاربردی بودن آن، به صورت پیش فرض وجود دارد؛ اما در برخی دیگر، امکان نصب این برنامه فراهم است. با استفاده از این نرم‌افزار کاربردی، امکان ضبط تماس خود و مخاطبتان را به شکل دو طرفه با اختیار و توان مدیریت برنامه دارید. ضمن اینکه این نرم‌افزار، امکان بلاک کردن شماره‌ها را هم به شما می‌دهد. در برخی مدل‌های پیشرفته این برنامه، امکان پاسخ‌دهی خودکار یا منتظر ماندن مخاطب هم وجود دارد. به عنوان نمونه Call Recorder - ACR Pro - نرم‌افزارهای قدرتمند، پرتعداد و رایگان برای ضبط تماس ورودی و خروجی در تلفن‌هایی با سیستم عامل اندروید است که بعد از نصب، به صورت خودکار با پیام‌هایی ساده فعال می‌شود. امکان جست‌وجو در مکالمات قبلی، امکان لیست و گروه‌بندی تماس‌ها، امکان ذخیره و ارسال مکالمه ضبط شده، امکان رمزگذاری روی صوت تماس‌های ضبط شده، امکان ستاره دار کردن تماس‌های مهم برای جلوگیری از حذف احتمالی و... برخی امکانات این برنامه‌های ضبط تماس است. نصب و فعال سازی این برنامه‌ها، اصلاً سخت نیست و با چند مرحله راهنمایی، می‌توانید آن را به صورت رایگان از گوگل پلی دریافت و نصب کنید.

اولین ربات‌های اخبارگو در چین مشغول به کار شدند

اخبار مجازی را رسماً به کار گرفته و آنها را در هفتمین کنفرانس بین‌المللی اینترنت در شهر وژن به نمایش گذاشته است. انطور که پیداست، آنها هنوز نامی ندارند. برنامه‌نویس‌های شرکت سوگو - یک موتور جستجوگر چینی - توانسته‌اند با به کارگیری فناوری دیپ لرنینگ، صدا، میمیک چهره و حرکت لب‌ها را در وجود آنها نهادینه کنند. این فناوری از مغز انسان الگوبرداری و یک شبکه متراکم از سلول‌های عصبی را شبیه‌سازی کرده است. این سیستم به خودی خود مشغول فراگیری است و شبکه عصبی شبیه‌سازی شده خود را به همان نسبت تطبیق می‌دهد. یک شبکه عصبی که توانایی دیپ لرنینگ دارد، به لایه‌های مختلفی تقسیم شده که در اولین لایه، به موضوع فراگیری به صورت مختصر و کلی پرداخته می‌شود. لایه‌های بعدی، جزئیات بیشتری را مشخص می‌کنند و این روند در لایه‌های عمیق‌تر ادامه دارد. به طور مثال سیری، دستیار شخصی و هوشمند شرکت اپل نیز بر پایه فناوری دیپ لرنینگ استوار است.

همیشه فرض ما بر این بود که گویندگان اخبار، انسان‌های واقعی هستند؛ اما حالا یک خبرگزاری چینی با استفاده از فناوری دیپ لرنینگ توانسته است همه حالات صورت انسان را به‌طور مصنوعی ایجاد کند. چیزی که ایجاد شده، یک موجود مصنوعی است که روی ما تأثیراتی همانند انسان می‌گذارد. اینکه یک گوینده، اخبار را مخابره کند، در وهله اول عجیب نیست؛ ولی وقتی پس از مدتی متوجه می‌شویم که شخص اخبارگو، اصلاً واقعی نیست و یک انیمیشن کامپیوتری است که رفتاری کاملاً شبیه به یک انسان دارد، احساس عجیب و غریبی پیدا می‌کنیم.

البته در حال حاضر گویندگان اخبار، انسان‌های واقعی هستند؛ ولی قرار است این ربات‌ها، مرکزیت مخابره اخبار را در دست بگیرند، به طوری که یک آژانس خبری دولتی در کشور چین، دو گوینده

منبع: نشریه آلمانی دی‌ولت
ترجمه: ارسلان دامغانی

می‌شود؟ برعکس اگر غذایی لذیذ را جلوی شما بگذارند، چقدر برای ادامه کار انرژی مثبت پیدا می‌کنید؟

بارها در گفت‌وگو با نیروهای شاغل در مناطقی که سختی کار بالایی دارند، شنیده‌ایم که با هیجان از دستیخت آشپزخانه و غذایی که دارند، حرف زده‌اند و یا به عکس از شرایط بد غذایی‌شان گفته‌اند و این موضوع را به عنوان اولین و مهمترین مطالبه روزانه مطرح کرده‌اند. در یک مأموریت خبری، همراه با نیروهای خطوط لوله بعد از ساعت‌های متوالی بررسی مسیر، در آخرین لحظات وقت ناهار، خودمان را به غذاخوری رساندیم. متصدی آشپزخانه منتظر ما بود و سینی غذا را که لوبیا پلویی ساده؛ اما لذیذ و گرم همراه با سالاد شیرازی بود، از درجه کوچک مرتب با آشپزخانه بیرون گذاشت. شاید در آن شرایط کاری که دور از خانه و رستوران و آبادی بود، هیچ چیز بیشتر از این غذای ساده، اما خوشمزه نمی‌توانست خستگی را از تن به در ببرد. به عکس، در مأموریتی روی یکی از سکوها نفتی پس از ساعت‌ها بالا و پایین رفتن از پله‌های آهنی و تحمل سر و صدا و گرما برای تهیه گزارش، در کنار سایر کارکنان پشت میز غذاخوری نشستیم؛ اما تقریباً غذایی نخوردیم؛ چراکه ماهی آماده شده، خشک و بی‌مزه بود. این تیم خبری یک ساعت بعد از پایان مأموریت، آن سکو را ترک کرد؛ اما نیروهای آن سکو با همان غذا باید به کارشان ادامه می‌دادند؛ البته صحبت درباره غذا، بدون سخن گفتن درباره شرایط کاری نیروهای آشپزخانه کامل نمی‌شود و «مشعل» تا به حال چند بار درباره شرایط سخت کاری این بخش از پرسنل که زودتر از همه برای تهیه صبحانه بیدار می‌شوند و دیرتر از بقیه بعد از شام به استراحت می‌پردازند، نوشته است؛ نیروهایی که حتماً لذت غذا خوردن و حال خوب کارکنان، خستگی‌شان را از تن بیرون می‌برد.

میز غذاخوری در مناطق مختلف ممکن است یکسان نباشد؛ اما در بیشتر مناطق عملیاتی جنوبی کشورمان، روی میز غذاخوری شیشه‌های ترشی، سیر، روغن زیتون، ابلیمو و سس تند در کنار لفل و نمک حضور همیشگی دارد و تا حدی می‌توان گفت میز غذاخوری نفت با این چاشنی‌ها مزه پیدا می‌کند و می‌شود غذا را خورد. این شرایط برای میز غذاخوری نفت که اندکی درباره‌اش صحبت شد، می‌تواند حداقلی برای تکمیل غذا یا به عبارتی یک اتفاق خوب در میانه یک روز سخت کاری باشد و برای ساعاتی کوتاه، همه نیروها را در کنار هم به شادی و آسایش نگه دارد.

مشعل مجموعه بزرگ صنعت نفت، مناطق عملیاتی گسترده و متنوعی دارد. از جنوبی‌ترین نقاط در حاشیه مرزی تا شمالی‌ترین و شرقی‌ترین مناطقی که در همه آنها یک مسئله، مشترک است؛ سختی کار. اگر نیروی نفت در یک تلمبه‌خانه خطوط لوله یا در تاسیسات نگهداشت یا به عنوان نیروی اقماری روی سکوها نفتی فعال باشد، در شرایطی متفاوت و سخت از نظر کار فنی و شرایط محیطی و آب و هوایی قرار دارد که با پذیرش این شغل، همه این شرایط را هم پذیرفته است. شرایطی سخت که ممکن است در روزهای گرم تابستان و سرد زمستان، بیشتر و نفسگیر شود؛ اما نیروی نفت، سختی این شرایط را می‌پذیرد. مدیران نفتی هم از این شرایط تا حد زیادی باخبرند و می‌دانند که کار در شرایط سخت فنی و محیطی، به جایگزین‌هایی نیاز دارد تا دلخوشی کوتاه‌مدت و بلندمدت کارکنان را بیشتر کند. در هر کدام از زیرمجموعه‌های صنعت نفت از این موارد تشویقی متناسب با نوع قرارداد و شرایط کاری و محیطی پیش‌بینی شده است؛ از دادن اضافه کاری، مرخصی و سایر انگیزه‌های مالی تا تغییرات کوچک و محدود؛ اما تأثیرگذار در محیط کاری، استراحت و ...

برای کارگر یا نیروی متخصصی که از ساعات اولیه روز یا حتی نوبت‌های کاری متوالی، روزانه کاری سخت را در شرایطی سخت آن هم هر روز انجام می‌دهد، باید یک دلخوشی حتی کوتاه در طول روز وجود داشته باشد. در بخش زیادی از مأموریت‌های کاری شاهد بوده‌ایم که کارکنان نفت و پیمانکاران‌شان حتی روی سکوها نفت و گاز، فضایی برای استراحت موقت، ورزش و تماشای تلویزیون و غذا خوردن دارند که متناسب با ساعت کاری و استراحت می‌توانند استفاده کنند. این شرایط شکل میانگینی از آن چیزی است که باید وجود داشته باشد؛ اما قبول داریم که موارد نقص هم وجود دارد و همه مناطق عملیاتی ممکن است امکانات رفاهی لازم را برای کارکنان نداشته باشند؛ اما در میان این امکانات رفاهی محدود، یک بخش مهمترین نقش را دارد و آن آشپزخانه و میز غذاست. برای کارگر و نیروی متخصصی که به انرژی و توان بیشتر و البته روحیه مناسب برای ادامه کار نیاز دارد، میز غذا و غذایی که برایش آماده می‌شود، اهمیت زیادی دارد و به عبارتی، غذا نوعی دلخوشی برای نیروی کار به همراه می‌آورد. تصور کنید که از ۶-۵ صبح در میان تاسیسات آهنی و سیمانی و پراسترس آن هم با هوایی بسیار گرم و شرعی کار کرده‌اید و حالا در راز می‌کنید و وارد سالن غذاخوری می‌شوید تا غذا بخورید و اگر غذایی که می‌خورید، کیفیت نداشته باشد، چقدر حالتان گرفته

درست چند روز بعد از سالگرد زلزله ۷۳، ریشتری در کرمانشاه که تعداد زیادی از هموطنانمان کشته، زخمی و بی‌خانمان شدند، زلزله دیگری به بزرگی ۶٫۳ ریشتر برخی شهرستان‌های این استان را لرزاند. بسیاری از مردم هنوز خانه و سرپناه مناسبی ندارند و در کانکس و چادر زندگی می‌کنند و برخی دیگر از مردم همچنان از ترس وقوع زلزله در چادر به سر می‌برند.